

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra humanitních věd

Diplomová práce

Analýza sociálního a ekonomického rozvoje obce Dobříš

Bc. Jitka Weissová

© 2022 ČZU v Praze

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Bc. Jitka Weissová

Veřejná správa a regionální rozvoj

Název práce

Analýza sociálního a ekonomického rozvoje obce Dobříš

Název anglicky

Analysis of Social and Economic Development of the Municipality Dobříš

Cíle práce

Cílem diplomové práce je navrhnout vhodné rozvojové směry, které by mohly vést ke zlepšení rozvoje města Dobříš. Dále je také cílem práce zhodnotit dosavadní rozvojové aktivity tohoto města v jednotlivých sociálních a ekonomických oblastech prostřednictvím vybraných socioekonomických ukazatelů.

Metodika

Z metodologického pohledu bude využito především techniky studia dokumentů odborné povahy a sekundární analýzy dat. Také bude využito primárního sběru dat pomocí polostandardizovaných rozhovorů s klíčovými aktéry rozvoje města a dotazníkového šetření mezi obyvateli města. Pro zhodnocení potenciálu dalšího rozvoje bude využito SWOT analýzy.

Doporučený rozsah práce

60 – 80 stran

Klíčová slova

ekonomický rozvoj, obec, regionální rozvoj, samospráva, sociální rozvoj

Doporučené zdroje informací

- BLAŽEK, J. – UHLÍŘ, D. – UNIVERZITA KARLOVA. *Teorie regionálního rozvoje : nástin, kritika, implikace*. Praha: Karolinum, 2011. ISBN 978-80-246-1974-3.
- ESKELINEN, Heikki, et al.: *Competitiveness, Localised Learning and Regional Development: Specialization and Prosperity in Small Open Economies*, Taylor and Francis, 2002. ProQuest Ebook Central, <https://ebookcentral-proquest-com.infozdroje.czu.cz/lib/czup/detail.action?docID=169634>
- PEKOVÁ, J. *Hospodaření a finance územní samosprávy*. Praha: Management Press, 2004. ISBN 80-7261-086-4.
- PEKOVÁ, J. – PILNÝ, J. – JETMAR, M. *Veřejný sektor – řízení a financování*. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2012. ISBN 978-80-7357-936-4.
- TOTH, P. *Ekonomické aktivity obcí a měst*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2014. ISBN 978-80-7380-491-6.
- WOKOUN, R. *Regionální rozvoj : východiska regionálního rozvoje, regionální politika, teorie, strategie a programování*. Praha: Linde, 2008. ISBN 978-80-7201-699-0.
- WOKOUN, R. *Základy regionálních věd a veřejné správy*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2011. ISBN 978-80-7380-304-9.

Předběžný termín obhajoby

2021/22 LS – PEF

Vedoucí práce

doc. Ing. Jakub Husák, Ph.D.

Garantující pracoviště

Katedra humanitních věd

Elektronicky schváleno dne 10. 2. 2022

prof. PhDr. Michal Lošťák, Ph.D.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 14. 2. 2022

doc. Ing. Tomáš Šubrt, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 27. 03. 2022

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou diplomovou práci "Analýza sociálního a ekonomického rozvoje obce Dobříš" jsem vypracovala samostatně pod vedením vedoucího diplomové práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu použitých zdrojů na konci práce. Jako autorka uvedené diplomové práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušila autorská práva třetích osob.

V Praze dne 28. 3. 2022

Poděkování

Touto cestou bych ráda poděkovala především vedoucímu mé diplomové práce doc. Ing. Jakubu Husákovi, Ph.D. za odborné rady a za pomoc při zpracování práce. Dále bych chtěla poděkovat osloveným zástupcům vedení města Dobříše, kteří mi poskytli rozhovor, za jejich vstřícnost a za čas, který mi věnovali. Poděkování patří také všem obyvatelům města Dobříše, kteří mi vyplněním dotazníku poskytli velmi důležité informace.

Analýza sociálního a ekonomického rozvoje obce Dobříš

Abstrakt

Diplomová práce je zaměřena na sociální a ekonomický rozvoj města Dobříše, které se nachází ve Středočeském kraji v okrese Příbram. V teoretické části práce jsou vysvětleny pojmy, které se týkají dané problematiky. Jedná se o pojmy spojené s tematikou obcí, samosprávy, regionálního rozvoje a regionální politiky. V praktické části je nejprve uvedena základní charakteristika města Dobříše a jsou zde popsány skutečnosti týkající se místní samosprávy. Poté následuje samotná analýza jednotlivých socioekonomických oblastí, které zahrnují demografický vývoj, trh práce, vzdělání a školství, zdravotnictví a sociální služby, bydlení, infrastrukturu, životní prostředí, kulturu, sport a volný čas, cestovní ruch, bezpečnost a kriminalitu. Obsahem této části práce je také vyhodnocení provedeného dotazníkového šetření mezi obyvateli města a rozhovoru uskutečněného s panem starostou a s paní místostarostkou Dobříše. Pomocí SWOT analýzy je dále posouzen potenciál rozvoje města. Na základě všech zjištěných skutečností jsou v závěru práce zhodnoceny dosavadní rozvojové aktivity a doporučeny takové směry, které mohou do budoucna vést ke zlepšení v oblasti rozvoje města Dobříše, a tím i ke zlepšení kvality života jeho obyvatel.

Klíčová slova: město Dobříš, obec, veřejná správa, samospráva, regionální rozvoj, sociální rozvoj, ekonomický rozvoj

Analysis of Social and Economic Development of the Municipality Dobříš

Abstract

This diploma thesis is focused on the social and economic development of the town of Dobříš, which is located in the Central Bohemian Region in the district of Příbram. The theoretical part of the thesis explains such concepts that are related to municipalities, self-governance, regional development and regional policy. The practical part first presents the basic characteristics of the town of Dobříš and describes the facts concerning the local government. After that, the social-economic analysis is realized. This analysis contains demography, labor market, education, healthcare and social services, housing, infrastructure, environment, culture, sport and leisure, tourism, safety and crime. This part also includes the evaluation of questionnaire survey which was realized among the inhabitants and the interview with the mayor and the deputy mayor. In the next step the potential of the town's development is assessed with SWOT analysis. At the end of the thesis there are evaluated current development activities and recommended such directions, which may improve the development of Dobříš and increase the quality of life of the inhabitants in the future.

Keywords: Dobříš, municipality, public administration, self-governance, regional development, social development, economic development

Obsah

1 Úvod.....	12
2 Cíl práce a metodika	14
2.1 Cíl práce	14
2.2 Metodika	14
3 Teoretická východiska	15
3.1 Veřejná správa.....	15
3.1.1 Státní správa.....	16
3.1.2 Samospráva	17
3.2 Obce	19
3.2.1 Charakteristika a funkce obcí	20
3.2.2 Působnost obcí	21
3.2.3 Orgány obcí.....	21
3.2.4 Rozpočet obce.....	24
3.2.5 Obecní spolupráce.....	26
3.3 Regionální rozvoj	28
3.3.1 Charakteristika regionálního rozvoje.....	28
3.3.2 Koncept místního rozvoje	29
3.3.3 Nástroje regionálního a místního rozvoje	31
3.3.4 Rozvojové podmínky obcí	32
3.3.5 Aktéři regionálního rozvoje a rozvoje obcí	33
3.4 Regionální politika	35
3.4.1 Charakteristika regionální politiky	35
3.4.2 Regionální politika EU	35
3.4.3 Regionální politika ČR	37
4 Vlastní práce.....	39
4.1 Charakteristika města Dobříše	39
4.1.1 Základní informace o městě.....	39
4.1.2 Historie a vývoj města	41
4.1.3 Vnější vztahy	42
4.2 Samospráva a řízení města	42
4.2.1 Orgány obce	42
4.2.2 Finanční hospodaření města Dobříš.....	43
4.2.3 Projekty ve městě.....	45
4.3 Demografické charakteristiky obyvatel	46
4.3.1 Počet obyvatel a jeho vývoj	46
4.3.2 Přirozený a migrační přírůstek.....	47
4.3.3 Struktura obyvatel podle pohlaví.....	48
4.3.4 Struktura obyvatel podle věku	48
4.4 Trh práce	50
4.4.1 Ekonomická aktivita obyvatel	50

4.4.2	Nezaměstnanost	50
4.4.3	Významní zaměstnavatelé	51
4.5	Vzdělání obyvatel a školství	52
4.5.1	Vzdělanostní struktura obyvatel	52
4.5.2	Školy na území města	53
4.5.3	Další možnosti vzdělávání	56
4.6	Zdravotnictví a sociální péče	57
4.6.1	Zdravotnictví.....	57
4.6.2	Sociální péče	58
4.7	Bydlení	59
4.7.1	Domovní fond	59
4.7.2	Bytový fond	60
4.8	Technická a dopravní infrastruktura	62
4.8.1	Technická infrastruktura	62
4.8.2	Dopravní infrastruktura.....	63
4.9	Životní prostředí.....	65
4.9.1	Ovzduší	65
4.9.2	Půdní fond.....	66
4.9.3	Vodní hospodářství	67
4.9.4	Odpadové hospodářství.....	68
4.10	Kultura, sport a volný čas.....	68
4.10.1	Kultura	68
4.10.2	Sport a volný čas.....	70
4.11	Cestovní ruch	72
4.12	Bezpečnost a kriminalita	74
5	Vyhodnocení dotazníkového šetření a rozhovorů	76
5.1	Dotazníkové šetření.....	76
5.1.1	Charakteristika respondentů	76
5.1.2	Výsledky šetření	77
5.2	Rozhovory s vybranými zástupci vedení města.....	83
5.2.1	Rozhovor s panem starostou	83
5.2.2	Rozhovor s paní místostarostkou.....	85
6	SWOT analýza.....	87
7	Zhodnocení výsledků a doporučení	89
8	Závěr.....	93
9	Seznam použitých zdrojů	95
10	Přílohy	102
	Příloha A: Struktura dotazníkového šetření	102
	Příloha B: Struktura rozhovorů se zástupci vedení města.....	108

Seznam obrázků

Obrázek 1: Schéma obecného členění veřejné správy	16
Obrázek 2: Rozdělení ČR na kraje	18
Obrázek 3: Poloha města Dobříše.....	39
Obrázek 4: Znak (vlevo) a prapor (vpravo) města Dobříše	40
Obrázek 5: Logotyp Dobříše v kombinaci se znakem	40
Obrázek 6: Struktura příjmů a výdajů, 2020.....	43
Obrázek 7: Ubytovna Větrník.....	45
Obrázek 8: Vývoj počtu obyvatel Dobříše, 2011–2020	46
Obrázek 9: Zóna škol a sportovních zařízení.....	54
Obrázek 10: Poliklinika Dobříš	57
Obrázek 11: Čistírna odpadních vod Dobříš.....	63
Obrázek 12: Denní intenzita dopravy na frekventovaných silnicích.....	64
Obrázek 13: Podíl zdrojů znečištění ovzduší v Dobříši.....	66
Obrázek 14: Kulturní dům Dobříš	69
Obrázek 15: Umístění městské pláže u rybníka Papež	70
Obrázek 16: Zámek Dobříš ze strany francouzského parku	72
Obrázek 17: Kopáčkův dům (Muzeum Dobříš a informační centrum).....	73
Obrázek 18: Nejčastější zdroje informací o dění ve městě.....	78
Obrázek 19: Problémy v oblasti odpadového hospodářství.....	81
Obrázek 20: Chybějící obchody (druh sortimentu)	82
Obrázek 21: Největší problémy v oblasti bezpečnosti a kriminality	82

Seznam tabulek

Tabulka 1: Počet členů zastupitelstva v závislosti na počtu obyvatel obce.....	22
Tabulka 2: Porovnání strategického a územního plánování	32
Tabulka 3: Vývoj příjmů, výdajů a salda Dobříše, 2011–2020	44
Tabulka 4: Vývoj přírůstku obyvatel a s ním souvisejících ukazatelů, 2011–2020	47
Tabulka 5: Struktura obyvatel Dobříše dle pohlaví, 2011–2020.....	48
Tabulka 6: Věková struktura obyvatel Dobříše a jejich průměrný věk, 2011–2020	49
Tabulka 7: Struktura obyvatel Dobříše dle ekonomické aktivity, 2011	50
Tabulka 8: Podíl nezaměstnaných osob, dosažitelní uchazeči a volná místa, 2014–2020 ..	51
Tabulka 9: Vzdělanostní struktura obyvatelstva ve věku 15 a více let, 2011.....	53
Tabulka 10: Vybraní poskytovatelé sociálních služeb v Dobříši	59
Tabulka 11: Domovní fond v Dobříši, 2011.....	60
Tabulka 12: Bytový fond v Dobříši, 2011	60
Tabulka 13: Počet dokončených bytů na území Dobříše, 2011–2020.....	61
Tabulka 14: Struktura druhů pozemků na území Dobříše	66
Tabulka 15: Počet přestupků dle druhu, 2016–2021	75
Tabulka 16: Počet trestných činů dle druhu, 2016–2021.....	75
Tabulka 17: Hodnocení možností vzdělávání.....	79
Tabulka 18: Hodnocení zdravotních služeb.....	79
Tabulka 19: Hodnocení místní dopravy.....	80
Tabulka 20: SWOT analýza města Dobříše.....	87

Seznam použitých zkratk

As – arsen

BaP – benzo(a)pyren

ČOV – čistírna odpadních vod

ČR – Česká republika

ČSSD – Česká strana sociálně demokratická

ČSÚ – Český statistický úřad

ČÚZK – Český úřad zeměměřický a katastrální

DSO – dobrovolný svazek obcí

EKG – elektrokardiografie

EU – Evropská unie

IZS – integrovaný záchranný systém

KDU-ČSL – Křesťanská a demokratická unie-Československá strana lidová

LAU – Local Administrative Units (místní samosprávné jednotky)

LPG – Liquefied Petroleum Gas (zkapalněný ropný plyn)

MAS – místní akční skupina

MESOH – motivační a evidenční systém odpadového hospodářství

MF – Ministerstvo financí

MMR – Ministerstvo pro místní rozvoj

MPSV – Ministerstvo práce a sociálních věcí

MŠ – mateřská škola

MŠMT – Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

NO_x – oxidy dusíku

NUTS – Nomenclature Unit of Territorial Statistic (Nom. územních statistických jednotek)

ODS – Občanská demokratická strana

ORL – otorhinolaryngologie (ušní, nosní, krční)

OSPOD – orgán sociálně-právní ochrany dětí

ROPID – Regionální organizátor Pražské integrované dopravy

RTG – rentgen

ŘSD ČR – Ředitelství silnic a dálnic ČR

SO₂ – oxid siřičitý

SOU – střední odborné učiliště

SRR21+ – Strategie regionálního rozvoje 2021+

STAN – Starostové a nezávislí

TZL – tuhé znečišťující látky

ÚIR – Územně identifikační registr

VHS – vodohospodářská společnost

ZŠ – základní škola

ZUŠ – základní umělecká škola

1 Úvod

Tématem této diplomové práce je analýza sociálního a ekonomického rozvoje v obci Dobříš. Jedná se o město, které se nachází ve Středočeském kraji v okrese Příbram, a to přibližně 40 kilometrů od hlavního města Prahy. V okolí města se nachází větší počet menších obcí. Z tohoto důvodu je rozvoj Dobříše důležitý nejen pro její vlastní obyvatele, ale právě i pro obyvatele přilehlých obcí, kteří zde často tráví svůj volný čas, vyhledávají nákupní, pracovní nebo jiné příležitosti.

Aktivity v oblasti rozvoje jsou pro každou obec velice důležité, jelikož mají vliv na kvalitu života a také na spokojenost obyvatel. Mohou také výrazně přispět ke zvýšení konkurenceschopnosti v oblasti cestovního ruchu. Tyto aktivity jsou ovlivňovány různými aktéry, mezi které patří například představitelé místní samosprávy a veřejné instituce, podnikatelské subjekty a obyvatelé. Představitelé místní samosprávy patří mezi klíčové aktéry rozvoje obce. Právě oni se totiž podílejí na tvorbě různých strategických a akčních plánů a jejich schvalování, rozhodují o hospodaření obce a celkově určují, jakým směrem se bude daná obec rozvíjet. Směřování v oblasti rozvoje by však mělo vždy korespondovat s požadavky a zájmy obyvatel obce. Z toho důvodu je důležité, aby místní samospráva při svém rozhodování měla k dispozici dostatek odborných podkladů a znala názory veřejnosti. Za tímto účelem se mohou konat různá veřejná setkání či provádět průzkumy.

Rozvoj obce představuje nepřetržitý proces, jelikož se neustále mění výchozí podmínky, jako jsou například požadavky obyvatel, ekonomická situace obce a jiné. Tento proces je dán schopností aktérů prosadit své názory a nápady, jejich zkušenostmi a obecně ochotou podílet se na rozvojových aktivitách. Všechny obce mají navíc své charakteristické znaky, tudíž se odlišují jejich možnosti uskutečňovat činnosti potřebné pro rozvoj. Každá jednotlivá obec je tak ovlivňována při plánování rozvoje svého území například historickým vývojem, geografickým umístěním, svou velikostí a množstvím dostupných finančních, personálních a dalších prostředků.

Tato práce je zaměřena na zhodnocení rozvojových aktivit města Dobříše a navržení takových směrů, které by vedly ke zlepšení v oblasti jeho rozvoje. První část práce bude obsahovat teoretická východiska, která jsou důležitá pro pochopení dané problematiky. Budou zde objasněny pojmy týkající se především obcí, samosprávy, regionálního rozvoje a regionální politiky.

Ve vlastní práci bude mimo základní charakteristiky města Dobříše provedena analýza vybraných socioekonomických oblastí, na základě které bude možné zhodnotit dosavadní stav rozvojových aktivit města. Jak již bylo naznačeno, při uskutečňování rozvojových aktivit v obci by měl být kladen důraz na zájmy a požadavky jejích obyvatel. Z toho důvodu bude v práci provedeno dotazníkové šetření, jehož účelem bude zjištění názorů na otázky z oblasti socioekonomického rozvoje, a které bude zaměřeno na obyvatele města Dobříše. Dále budou realizovány polostrukturované rozhovory s vybranými zastupiteli města. Jak již bylo totiž zmíněno, jsou to právě oni, kdo rozhoduje o tom, jak se bude město rozvíjet. Účelem rozhovorů bude tedy zjistit názory představitelů města na různé oblasti jeho rozvoje, v čem tito představitelé shledávají problémy a jaké prostředky má město pro jejich řešení.

2 Cíl práce a metodika

2.1 Cíl práce

Cílem diplomové práce je navrhnout vhodné rozvojové směry, které by mohly vést ke zlepšení v oblasti rozvoje města Dobříše. Dále je také cílem práce zhodnotit dosavadní rozvojové aktivity tohoto města v jednotlivých sociálních a ekonomických oblastech prostřednictvím vybraných socioekonomických ukazatelů.

2.2 Metodika

Diplomová práce bude členěna na dvě hlavní části. První část práce bude obsahovat teoretická východiska týkající se řešené problematiky. Budou zde zmíněny základní informace o veřejné správě, obcích, regionálním rozvoji a regionální politice. Pro vypracování této části bude využito především studium odborné literatury a relevantních internetových zdrojů.

Druhá část práce se bude již zaměřovat na město Dobříš. Bude zde charakteristika Dobříše, její samosprávy a řízení. Dále bude následovat analýza jednotlivých socioekonomických oblastí. Budou zde uvedeny údaje zaměřené na demografické charakteristiky obyvatel, místní trh práce, vzdělání obyvatel a školství, zdravotnictví a sociální péči, bydlení, infrastrukturu, životní prostředí, kulturu, sport a volný čas, cestovní ruch a bezpečnost a kriminalitu ve městě. Pro tuto část bude využita sekundární analýza dat. Bude se jednat zejména o data získaná z webových stránek a dokumentů města Dobříše a příslušných institucí ve městě, Českého statistického úřadu a článků z místních periodik. Z důvodu přehlednosti budou některá získaná data zpracována ve formě tabulek či grafů.

Mimo sekundární analýzy bude v praktické části využito také primárního sběru dat, a to prostřednictvím polostrukturovaného rozhovoru se zvolenými zastupiteli města. Pro sběr primárních dat bude dále realizováno dotazníkové šetření, jehož respondenty budou obyvatelé města Dobříše.

Z informací získaných výše uvedenými metodami bude provedena SWOT analýza, při které budou stanoveny silné stránky, slabé stránky, příležitosti a hrozby, které mohou v budoucnu ovlivnit rozvoj města. Následně bude doporučeno vhodné směřování města Dobříše v oblasti jeho rozvoje a vyvozen závěr.

3 Teoretická východiska

3.1 Veřejná správa

Káňa (2007, s. 9) uvádí, že pojem správa lze obecně chápat jako cílevědomou společenskou činnost, která vede k dosažení určitého cíle. Může mít charakter soukromý nebo veřejný. V soukromé správě se rozhodování řídí principem „co není zakázáno, je dovoleno“, zatímco u veřejné správy platí princip opačný, a to tedy „co není dovoleno, je zakázáno“ (Tomeš a kol., 2002, s. 23).

Samotný pojem veřejná správa je v odborné literatuře definován různým způsobem. Káňa (2007, s. 12) vnímá veřejnou správu jako správu lidské společnosti, která je uspořádána ve stát se státním zřízením. Dle autora je veřejnou správou myšlena správa:

- území – státu, kraje či obce,
- záležitostí – služeb veřejnosti a občanům, veřejných záležitostí,
- financí – veřejných financí a rozpočtů, peněžních prostředků,
- věci – věcí movitých (např. dopravní prostředky) a nemovitých (např. budovy nebo veřejné komunikace), ke kterým má veřejnost vlastnická práva,
- objektů – veřejných objektů a zařízení.

Peková, Pilný a Jetmar (2012, s. 103) rozlišují různá pojetí veřejné správy. Ve funkčním pojetí se jedná o zabezpečování úkolů a činností, které jsou ve veřejném zájmu. Za plnění těchto úkolů je v ČR odpovědný stát či subjekty, kterým jsou některé funkce a činnosti státem svěřené, a to zejména na základě zákona. Mezi tyto subjekty lze řadit dílčí stupně územní samosprávy a jiné veřejnoprávní korporace.

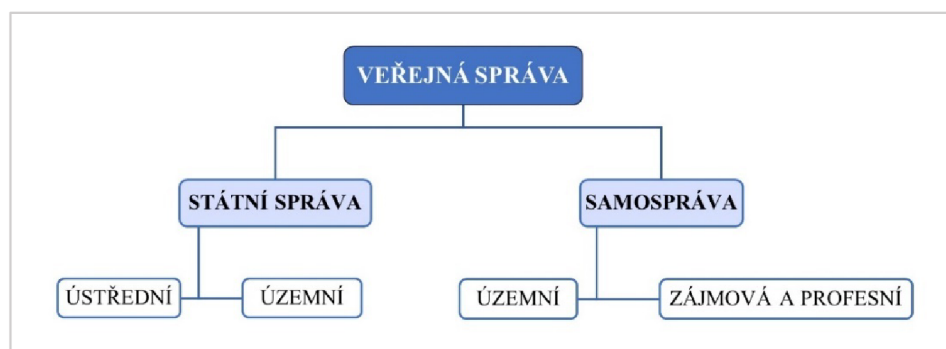
V institucionálním pojetí je veřejná správa chápána jako soubor institucí, které přímo či zprostředkovaně vykonávají různé činnosti veřejné správy. Toto pojetí je také nazýváno jako organizační. Výkon veřejné správy je realizován orgány a institucemi, které jsou pro tento účel zřízeny. Aby se zamezilo zneužití moci úředníky, je důležité, aby byly těmto orgánům a institucím jasně vymezeny jejich kompetence a rozhodovací pravomoci. V demokratických zemích jsou pravomoci, obecné zásady činnosti a organizační uspořádání veřejné správy upraveny v ústavě a dalších zákonech (Peková, Pilný, Jetmar, 2008, s. 85).

Mimo výše zmíněné pravomoci mají všechny instituce vymezenou také svou působnost. Působnost lze dělit na věcnou a územní. Věcná působnost je vymezena zpravidla zákonem nebo prováděcím předpisem. Týká se předmětu činnosti dané instituce či orgánu

veřejné správy. Územní působnost je spojena s místem anebo územím, kde dochází k realizaci věcné působnosti příslušné instituce nebo orgánu. V právním státě je důležité, aby byla při výkonu veřejné správy zajištěna ochrana práv občanů, ale i ochrana práv jiných subjektů (Peková, Pilný a Jetmar, 2012, s. 105).

Na strukturu veřejné správy lze také pohlížet různými způsoby. Jeden ze způsobů je dán na základě toho, jestli je veřejná správa vykonávána přímo státem a jeho orgány, nebo je přenechána určitá oblast záležitostí veřejnoprávním korporacím, které jsou nestátní. Z tohoto pohledu lze veřejnou správu dále rozdělit na státní správu a samosprávu (Provazníková, 2015, s. 11). Obecné členění veřejné správy je znázorněno na obrázku 1.

Obrázek 1: Schéma obecného členění veřejné správy

Zdroj: Vlastní zpracování dle Černohorského, 2014

3.1.1 Státní správa

Prvním ze subsystemů veřejné správy je státní správa. Obecně je stát charakterizován vlastnostmi, jako je vlastní území a suverenita nad tímto územím, obyvatelstvo, existence státní moci. Také je mezinárodně uznáván, je subjektem mezinárodního práva a ekonomickým subjektem (Peková, Pilný a Jetmar, 2012, s. 118). Stát je představitelem veřejné moci a lze o něm hovořit jako o subjektu veřejné správy, který je originální a neodvozený. Přesto ale státní správa nemůže samosprávu přímo řídit, avšak může stanovit její šíři pomocí zákona (Kadeřábková, Peková, 2012, s. 17).

Státní správa je klíčovou součástí veřejné správy, která je vykonávána v zájmu státu a jeho jménem. Jedná se v podstatě o realizaci výkonné moci státu. Státní správa je charakteristická existencí hierarchie, tedy vztahem podřízenosti a nadřízenosti. Stejně jako veřejnou správu, tak i státní správu lze chápat ve dvojitým pojetí. V organizačním pojetí se opět jedná o souhrn orgánů, které státní správu vykonávají. Z funkčního hlediska lze mluvit

o výkonu organizující a mocensko-ochranné činnosti státu, která má výkonný, podzákonný a nařizující charakter. Výkon státní správy může být realizován přímo anebo nepřímo. Jako přímou státní správu lze označit to, když je vykonávána přímo státními orgány (jednotlivými organizačními složkami státu). Za nepřímou státní správu je považována situace, kdy je státní správa vykonávána veřejnoprávními korporacemi, jako jsou obce či kraje, a také soukromými fyzickými a právníckými osobami, kterým byl na základě zákona výkon státní správy udělen (Kadečka, Rigel, 2009, s. 4–5).

3.1.2 Samospráva

Pojem samospráva obecně vyjadřuje samostatné spravování svých vlastních záležitostí, a to v souladu s právem. Tyto záležitosti jsou spravovány jiným subjektem než státem. Jedná se o oblast veřejné správy, která je nezávislá na státní správě a není jí tedy podřízena (Kadeřábková, Peková, 2012, s. 16). Předání části výkonu veřejné správy takovému subjektu, který není státní, je považováno za důležitý projev demokratizace společnosti (Peková, Pilný, Jetmar, 2012, s. 123).

Samospráva je tedy spojena s jistou autonomií. To znamená, že zde existuje právo na vydávání svých vlastních předpisů, které mají povahu podzákonných předpisů. Nesmí být však v rozporu se zákony a ústavou. Samospráva se dá dále členit na územní samosprávu a zájmovou samosprávu (Peková, Pilný, Jetmar, 2012, s. 111–130).

Územní samospráva

Územní samosprávou se rozumí správa nějakého území, které je menší než stát. Existence územní samosprávy je podpořena takzvaným principem subsidiarity. Ten říká, že by mělo být zabezpečeno to, aby odpovědnost za zajištění činností a rozhodovací pravomoc byly co nejbližší občanům. To znamená, že tato odpovědnost a pravomoc by měly být přeneseny na co nejnižší úroveň, která má schopnosti je zajistit. Veřejné služby jsou totiž využívány občany převážně v místě, kde tito občané žijí. Územní samospráva tak dokáže oproti státu efektivněji uspokojovat veřejné potřeby a zajišťovat plnění úkolů, které jsou ve veřejném zájmu (Peková, Pilný, Jetmar, 2012, s. 123–127).

Vznik a vývoj územní samosprávy je velmi úzce spojen s vývojem státu. Uvnitř státu totiž vznikaly menší sídelní útvary. To bylo dáno vlivem různých faktorů (jazykových, kulturních, ekonomických atd.). Postupem času nabývala tato sídla určitou úroveň

nezávislosti na státu. Z různých důvodů, jako je geografická poloha, ekonomické či etnické důvody, se tato sídla spojovala, a tak vznikaly počátky regionů (Provazníková, 2015, s. 13).

Samotná územní samospráva pak vznikala dvojím způsobem. Jednak vznikala přirozeně jako municipality (obce a města), ve kterých se sdružují občané žijící na jejich území a vykonávající zde své ekonomické aktivity. Druhým způsobem je vznik samosprávy uměle. Jedná se o vyšší stupeň územní samosprávy na regionální úrovni, který vznikl z vůle státu. Tento stupeň je tvořen obyvateli více obcí a měst z určité oblasti. Jedná se tedy o území, které je menší než stát, ale větší než sídlo (Peková, 2011, s. 19).

V České republice je systém územní samosprávy dvoustupňový a je upraven v Ústavě ČR. V té je určeno, že základní jednotkou územní samosprávy je obec. Druhý stupeň pak tvoří kraje, které jsou označovány jako vyšší územní samosprávné celky. Těch bylo vymezeno na území ČR celkem 14. Co se týče kompetencí územních samosprávných celků, neplatí zde vztah nadřízenosti nebo podřízenosti. Všem územním samosprávným celkům jsou tedy svěřeny jejich vlastní kompetence, do kterých jiný z těchto celků není oprávněn zasahovat (Provazníková, 2015, s. 26–27). Rozdělení území České republiky na jednotlivé kraje je znázorněno na obrázku 2.

Obrázek 2: Rozdělení ČR na kraje

Zdroj: Vlastní zpracování dle ČÚZK, 2021

Zájmová a profesní samospráva

Dle Kadeřábkové a Pekové (2012, s. 16) spočívá rozdíl mezi územní samosprávou a zájmovou samosprávou v tom, že územní samospráva se zabývá správou záležitostí vázajících se k určité vymezené oblasti a osobám, které zde žijí. Samospráva zájmová je zase typická činnostmi, které jsou vykonávány specialisty v určitém oboru.

V odborné literatuře lze najít různá pojetí zájmové a profesní samosprávy. Například Káňa (2007, s. 47) popisuje zájmovou samosprávu jako určité sdružení občanů, kteří mají stejné záliby a zájmy anebo občanů se společnými cíli, zájmy či profesí. Zájmovou samosprávu lze dále rozdělit na takzvaná profesní sdružení a zájmová sdružení.

Káňa (2007, s. 47) uvádí, že v profesních sdruženích se sdružují občané, kteří mají shodné profesní zaměření. Tato sdružení se také nazývávají jako profesní zájmová samospráva. Jedná se o jednotlivé komory, jejichž název je závislý na názvu příslušných profesí. Členství v těchto komorách je zpravidla povinné. Jako příklad lze uvést lékařskou komoru, advokátní komoru či agrární komoru. V zájmových sdruženích (zájmové samosprávě) se sdružují občané na základě společných zájmů a zálib. Na rozdíl od profesních sdružení zde není členství povinné a zakládá se tedy na dobrovolnosti. Jako příklad sdružování občanů v zájmových sdruženích lze uvést:

- politické strany,
- svazy (např. svaz zahrádkářů),
- zájmové organizace (např. sdružení numismatiků),
- zájmové kluby (např. klub novinářů),
- sportovní organizace (např. Sokol či tenisový klub),
- odborové organizace (sdružení zaměstnanců).

3.2 Obce

V České republice je charakteristická rozdrobenost sídelní struktury, která se vyznačuje velkým počtem malých obcí. Na rozdíl od některých vyspělých zemí, ve kterých bylo možné pozorovat v 90. letech centralizační tendence, docházelo v ČR k opačnému jevu. Po roce 1990 zaznamenal počet obcí nárůst, jelikož došlo k rozdělení některých střediskových obcí, které existovaly před rokem 1990 (Peková, Pilný, Jetmar, 2012, s. 135). Dle ČSÚ (2021a) bylo v České republice v roce 2020 celkem 6 258 obcí, z nichž téměř 89 % mělo méně než 2 000 obyvatel.

3.2.1 Charakteristika a funkce obcí

Obec představuje základní jednotku územní samosprávy, která je vymezena zákonem č. 128/2000 Sb., o obcích. Jedná se o veřejnoprávní korporaci, jež disponuje vlastním majetkem, se kterým hospodaří, vlastními prostředky a také sestavuje svůj vlastní rozpočet (Provazníková, 2015, s. 27).

Obec je vymezena jedním či více katastrálními územími a vyznačuje se svým vlastním obyvatelstvem, které je tvořeno lidmi s trvalým bydlištěm v dané obci anebo těmi, kdo získal čestné občanství od obce. V rámci svého území má obec určitou právní subjektivitu. Jedná-li v právních vztazích, vystupuje svým jménem a nese odpovědnost, která z těchto vztahů vyplývá. Právo vydávat právní předpisy patří mezi další charakteristické znaky obce. Jedná se konkrétně o nařízení obce a obecně závazné vyhlášky. Obec má také právo na samosprávu. V tomto případě samostatně spravuje vlastní záležitosti, a to prostřednictvím místního referenda či obecního zastupitelstva. Obec je tvořena soustavou orgánů, pomocí kterých zajišťuje svou činnost (Ponikelský a kol., 2011, s. 20–21).

Bez ohledu na politický systém či velikostní strukturu lze obecně mezi funkce obce zařadit například zajištění sociálních služeb, odpovědnost za sběr a odvoz odpadu a péči o rekreaci. Existuje však i rozdělení funkcí dle pravomocí v rámci samostatné působnosti. Dle Balíka (2009, s. 30–31) se jedná o funkce:

- *politické* – široké spektrum pravomocí (rozhodnutí o členství v dobrovolných svazcích obcí, vyhlášení místního referenda, volba a ustavování orgánů obcí),
- *sociální* – související se vzděláním, zdravotnickou péčí, kulturou a sportem (zakládání škol, zdravotnických i kulturních zařízení a sportovišť),
- *ekonomické* – vztahující se k hospodaření obce (hospodaření s majetkem, sestavování rozpočtu, schvalování závěrečného účtu),
- *ekologické* – zahrnující udržování čistoty obce, odvod a čištění odpadních vod, svoz odpadu a jeho následná likvidace,
- *infrastrukturní* – zajišťující správu, údržbu a provoz zařízení (údržba vodovodů, komunikací, kanalizace),
- *bezpečnostní* – zahrnující pravomoc zřídit obecní policii,
- *prognostické* – příprava k naplnění dalších funkcí (schválení územního plánu, programu rozvoje obce, regulačního plánu a další).

3.2.2 Působnost obcí

Působnost obce představuje soubor činností, které daná obec vykonává. Může se jednat o samosprávu (samostatnou působnost) či přenesenou státní správu, která je označována jako přenesená působnost (Koudelka, 2007, s. 122). Samostatná působnost je považována za decentralizaci veřejné správy a přenesená působnost za dekoncentraci veřejné správy (Provazníková, 2015, s. 27).

Do samostatné působnosti obce spadají záležitosti svěřené zákonem a záležitosti týkající se zájmů obce a jejích občanů. Úkolem obce v rámci samostatné působnosti je uspokojit potřeby těchto občanů, přičemž se berou v potaz místní předpoklady a zvyklosti. Patří sem například potřeby týkající se bydlení, dopravy, výchovy a vzdělávání, rozvoje zdraví a kultury. Mezi záležitostmi, které jsou řešené v oblasti samostatné působnosti se řadí hospodaření obce, rozpočet a závěrečný účet, obecní policie a vydávání obecně závazných vyhlášek (Provazníková, 2015, s. 29).

Za přenesenou působnost je považován výkon státní správy obcí. Na základě jeho rozsahu jsou rozlišovány tři stupně obcí dle míry přenesení. Jedná se o obce se základním rozsahem, obce s pověřeným obecním úřadem a obce s rozšířenou působností. V rámci přenesené působnosti obec například vydává nařízení obce, zajišťuje ochranu přírody, eviduje obyvatele a vede registry obyvatel, zajišťuje sociální služby, vydává občanské a řidičské průkazy a další (Provazníková, 2015, s. 29–30).

3.2.3 Orgány obcí

Jak již bylo zmíněno výše, obec představuje veřejnoprávní korporaci. Ta je oprávněna jednat skrze své jednotlivé orgány. Do těchto orgánů spadá zastupitelstvo obce, rada obce, starosta, obecní úřad a jiné zvláštní orgány. Byl-li obci přidělen výkon přenesené působnosti, řadí se mezi orgány obce i komise (Balík, 2009, s. 67).

Zastupitelstvo obce

Zastupitelstvo obce je dle Pekové, Pilného a Jetmara (2012, s. 139) kolektivním voleným orgánem a je složeno z několika členů. Ti jsou voleni občany v komunálních volbách a jejich funkční období je čtyřleté. Zastupitelstvem jsou z jejich členů dále voleni starosta, místostarostové a členové rady obce. Pro stanovení počtu členů zastupitelstva je určující počet obyvatel a velikost územního obvodu dané obce (viz tabulka 1).

Tabulka 1: Počet členů zastupitelstva v závislosti na počtu obyvatel obce

Počet obyvatel obce	Počet členů zastupitelstva
Do 500	5 až 15
nad 500 do 3 000	7 až 15
nad 3 000 do 10 000	11 až 25
nad 10 000 do 50 000	15 až 35
nad 50 000 do 150 000	25 až 45
více než 150 000	35 až 55

Zdroj: Vlastní zpracování dle Čmejrka, Bubeníčka, Čopika, 2010

Zastupitel obce je po svém zvolení povinen složit slib. Tento slib skládá zastupitel na prvním zasedání zastupitelstva, kterého se zúčastní. Člen zastupitelstva v rámci svého mandátu reprezentuje zájmy svých voličů. Není však vázán na jejich příkazy, ani na příkazy jiných subjektů. Svoji funkci tedy zastupitel vykonává na základě svých rozhodnutí, nikoli na základě rozhodnutí jiných (Balík, 2009, s. 67).

Zastupitelstvo obce má jako hlavní rozhodovací orgán pravomoc rozhodovat o záležitostech, které spadají do samostatné působnosti obce. Jedná se například o pravomoc schvalovat rozpočet a jednotlivá rozpočtová opatření, program rozvoje a závěrečný účet obce. Zastupitelstvo může také rozhodnout o založení či zániku své organizační složky, obchodní společnosti nebo o vstupu či vystoupení obce ze svazku obcí. Do pravomocí zastupitelstva patří dále zřizování výborů, obecní policie, vydávání obecně závazných vyhlášek a další záležitosti (Peková, Pilný a Jetmar, 2012, s. 139–140).

Každý člen zastupitelstva má svá určitá práva a povinnosti. Zastupitel disponuje takzvaným právem iniciativy, což znamená, že je oprávněn předložit návrh zastupitelstvu, radě, komisi nebo výboru. Dalším právem zastupitele je právo interpelace. To dává zastupiteli možnost vznést radě, předsedům výborů, statutárním orgánům a organizačním složkám zřízeným obcí podněty, dotazy a připomínky. Jako třetí právo zastupitele je označováno právo informace. Podle toho může člen zastupitelstva vyžadovat informace od zaměstnanců, kteří jsou zařazeni do obecního úřadu či zaměstnanců právnických osob, jejichž zakladatelem či zřizovatelem byla obec. Právo na informace se týká věcí, které jsou spojeny s výkonem funkcí těchto zaměstnanců (Balík, 2009, s. 68).

Mezi povinnosti zastupitele patří zejména aktivní účast na zasedání zastupitelstva a zasedání ostatních orgánů, kterých je členem. Zastupitel je zároveň povinen dodržovat plnění úkolů, jež mu byly těmito orgány zadány a také zastupovat zájmy občanů dané obce. Dále by měl jednat tak, aby nedocházelo ke střetu zájmů (Balík, 2009, s. 68).

Platnost usnesení, rozhodnutí i volby zastupitelstva obce je podmíněna získáním souhlasu nadpoloviční většiny všech jeho členů. Zastupitelstvo se shromažďuje alespoň jedenkrát za tři měsíce nebo i v případě potřeby. Jedná se o veřejné zasedání, které je svoláváno a řízeno starostou obce. Informace o místě, době konání a navrženém programu jsou obecním úřadem vyvěšovány na úřední desku, a to nejméně sedm dní před zahájením zasedání (Čmejrek, 2008, s. 37).

Rada obce

Rada obce je označována jako výkonný orgán, který je v rámci samostatné působnosti odpovědný zastupitelstvu obce. V případě přenesené působnosti může rozhodovat, pokud tak stanoví zákon. Rada obce je v každém případě obsazena lichým počtem členů a skládá se ze starosty, místostarostů a dalších členů rady. Spodní hranice počtu těchto členů je 5 a nejvyšší 11. Jestliže je v zastupitelstvu méně než 15 členů, rada obce se nevolí (Peková, Pilný a Jetmar, 2012, s. 141).

Rada obce zodpovídá například za přípravu návrhů pro jednání zastupitelstva, zabezpečení hospodaření obce dle schváleného rozpočtu, vytvoření a zrušení komisí rady obce, vydání nařízení obce a další (Balík, 2009, s. 73–74).

Schůze rady obce nejsou přístupné veřejnosti a konají se dle potřeby. Je-li přítomna nadpoloviční většina všech členů rady obce, je usnášeníschopná. Usnesení či rozhodnutí rady je platné v případě, že ho schválí nadpoloviční většina všech jejích členů. Po konání schůze se vyhotovuje zápis, ve kterém je zaznamenán počet přítomných členů, průběh, výsledek a přijatá usnesení (Čmejrek, Bubeníček, Čopík, 2010, s. 44).

Starosta

Mezi orgány obce se řadí i starosta, který je volen zastupitelstvem, a to z řad jeho členů. Jeho hlavní úlohou je zastupování obce navenek a během výkonu své funkce je odpovědný zastupitelstvu. Toto zastupitelstvo má možnost zvolit i místostarosty, které pověří zajištěním konkrétních úkolů (Holeček a kol., 2009, s. 14).

Starosta dále například jmenuje anebo odvolává tajemníka obecního úřadu a objednává přezkoumání hospodaření obce za uplynulý kalendářní rok. Také je odpovědný za svolávání a řízení zasedání rady a zastupitelstva obce, ukončování a uzavírání pracovního poměru se zaměstnanci obce a jiné (Čmejrek, Bubeníček, Čopík, 2010, s. 45–46).

Obecní úřad

Obecní úřad představuje další orgán obce. Ten je tvořen starostou, místostarosty, tajemníkem (pokud je funkce zřízena) a dalšími zaměstnanci. Radou obce mohou být zřizovány oddělení a odbory pro jednotlivé oblasti činnosti obecního úřadu. V samostatné působnosti jsou úřadem plněny úkoly, které jim svěří zastupitelstvo nebo rada obce. Výkon státní správy je plněn v případě působnosti přenesené (Holeček a kol, 2009, s. 14).

3.2.4 Rozpočet obce

Financování je pro územně samosprávné celky nesmírně důležité, jelikož slouží k zabezpečení jejich chodu a fungování. Mimo to je financování klíčové také pro zajišťování veřejných služeb pro obyvatelstvo a pro rozvoj území. Obce i kraje jsou finančně nesoběstačné a potřebují tak pro financování svých záležitostí cizí zdroje. U obcí se jedná zejména o daně a transfery z jiných veřejných rozpočtů. Kvůli tomu je hospodaření obce ovlivňováno také celkovou ekonomickou situací státu (Sláma, Zavřel, 2017, s. 38).

Rozpočtem obce se rozumí finanční plán hospodaření v daném rozpočtovém roce. Tento plán slouží k řízení financování činností obce a zachycuje to, jaké bude mít obec dostupné zdroje a jak dalece může nakládat se svým majetkem. Rozpočet je pro ni tedy nejdůležitější nástroj finančního řízení. Pomocí tohoto nástroje dochází k prosazování zájmů dané lokality a zájmů obyvatelstva, které žije na daném území a také k realizaci sociálního a ekonomického rozvoje. Mezi základní funkce rozpočtu lze zahrnout funkce:

- alokační – pomocí finančních prostředků z rozpočtu obce se financují její potřeby a zajišťují se veřejné statky,
- redistribuční – přerozdělováním části finančních prostředků z regionálního rozpočtu do rozpočtu obcí lze ovlivnit sociální a ekonomický rozvoj v obcích,
- stabilizační – ovlivňuje kvalitu života v území obce, a to zvyšováním ekonomického potenciálu tohoto území (Vojtíšková, 2018, s. 7–9).

Rozpočet se zpravidla sestavuje jako vyrovnaný. V některých situacích však může být schválen také jako přebytkový či schodkový. Při jeho sestavování se vychází ze střednědobého výhledu rozpočtu, údajů z rozpisu státního rozpočtu, rozpočtu kraje a údajů, které jsou v rozpisu rozpočtového provizoria. V oblasti finančního hospodaření se musí obec řídit příslušnými zákony a vyhláškami. Jako příklad lze uvést zákon č. 23/2017 Sb., o pravidlech rozpočtové odpovědnosti, zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech

územních rozpočtů nebo vyhlášku č. 323/2002 Sb., o rozpočtové skladbě, která upravuje různá hlediska třídění příjmů a výdajů rozpočtu. Jedná se například o třídění druhové (základní) či odvětvové. V odvětvovém třídění lze rozeznat celkem šest skupin příjmů a výdajů, a to zemědělství a lesní hospodářství, průmyslové a ostatní odvětví hospodářství, služby pro obyvatelstvo, sociální věci a politika zaměstnanosti, bezpečnost státu a právní ochrana a všeobecná veřejná správa a služby (Vojtíšková, 2018, s. 7–12).

Příjmy rozpočtu obce

Příjmy rozpočtů obcí jsou velice různorodé a lze je třídit dle mnoha hledisek. Stejně jako u státního rozpočtu, je i u příjmů územních rozpočtů upravena jejich závazná klasifikace v platné rozpočtové skladbě (Peková, 2011, s. 237). Vojtíšková (2018, s. 10) uvádí, že dle ekonomických a právních vlastností lze příjmy rozpočtu obce rozlišovat na:

- příjmy vyplývající z hospodářské činnosti právnických osob zřízených nebo založených obcí a z vlastnických majetkových práv,
- příjmy z výkonu své vlastní správní činnosti, pokuty, správní poplatky,
- příjmy z dotací ze státního rozpočtu či státních fondů a dotace od kraje,
- výnosy z daní a podíly z daní dle zákona č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům,
- podíly z příjmů plynoucích z odvodů, poplatků a pokut,
- příjmy z peněžních darů a příspěvků.

Dle druhového hlediska se příjmy rozdělují do různých tříd. Konkrétně se jedná o daňové příjmy zahrnující také správní a místní poplatky. Další třídou jsou nedaňové příjmy z vlastní činnosti obce, ze sankcí a splátek půjček. Třetí třída je tvořena kapitálovými příjmy z prodeje dlouhodobého majetku obce, příspěvků a darů. Do čtvrté třídy se řadí přijaté transfery, které se dále dělí na investiční a neinvestiční transfery (Vojtíšková, 2019, s. 8).

Výdaje rozpočtu obce

Výše výdajů obcí je ovlivňována rozsahem odpovědnosti a pravomocí dané obce za zajištění množství veřejných statků a služeb. Rozhodující vliv na výši výdajů má také rozpočtové omezení ze strany příjmů obce (Provazníková, 2015, s. 192). Dle Vojtíškové (2018, s. 10) lze mezi výdaje, které jsou obsahem rozpočtu obce, zařadit především:

- výdaje na zajištění vlastní činnosti v samostatné působnosti a výdaje, které jsou spojeny s pečováním o vlastní majetek obce,
- výdaje, které jsou spojeny se zabezpečením státní správy v přenesené působnosti,
- závazky, které pro obec vyplývají ze smluvních vztahů,
- závazky, které byly přijaty v rámci spolupráce s ostatními obcemi,
- výdaje na uhrazení úroků z přijatých půjček a úvěrů a výdaje na emitování vlastních dluhopisů,
- výdaje na úhradu záležitostí spojených s rozhodnutím obce v roli zřizovatele a zakladatele právnických osob a organizací,
- výdaje na veřejně prospěšné činnosti, dotace, dary a příspěvky určené na sociální účely.

Dle druhového hlediska se výdaje člení na běžné a kapitálové. Běžné výdaje zahrnují například platy a podobné související výdaje, neinvestiční nákupy materiálu, služeb, energií a paliv, neinvestiční transfery veřejnoprávním subjektům a další. Do kapitálových výdajů spadají zejména investiční nákupy a související výdaje, které obsahují pořízení hmotného a nehmotného investičního majetku (Provazníková, 2015, s. 105–107).

3.2.5 Obecní spolupráce

Meziobecní spolupráce také představuje důležitý faktor rozvoje daného území. Aby s sebou tato spolupráce nesla pozitivní dopad na socioekonomický rozvoj určitého území, je důležité, aby byla prováděna účelně a efektivně. Jeden z nejčastějších problémů obcí je nedostatek vlastních zdrojů. Konkrétně se jedná o finanční zdroje. Patří sem však i zdroje personální a materiální. Proto je v některých případech spolupráce obcí nevyhnutelná (Galvasová a kol., 2007, s. 11).

Formy spolupráce

Formy spolupráce jsou organizační a právní podobou systému spolupráce obcí. Důležitou úlohu zde hraje vztah k určitému účelu. Tyto formy spolupráce lze dělit například podle subjektů, které spolupracují a podle území. Konkrétní forma spolupráce s sebou nese rozdílnou náplň činností. Obce mají možnost spolupracovat v případě výkonu samostatné

působnosti, což je zakotveno v zákoně č. 128/2000 Sb., o obcích. Dle tohoto zákona patří mezi formy spolupráce obcí:

- dobrovolný svazek obcí,
- spolupráce s právníckými a fyzickými osobami.

Dobrovolný svazek obcí (DSO) představuje nejčastější formu spolupráce. Jedná se o právnickou osobu, jejímž úkolem je sestavení rozpočtu a hospodaření s majetkem, který dané obce obdrží vlastní činností a uloží jej do svazku. Pouze obce mohou být členem tohoto dobrovolného svazku. Rozhoduje se zde na základě schválených stanov. Tyto stanovy upravují záležitosti týkající se podmínek přistoupení a vystoupení z DSO, majetku členů, rozdělení zisku a jiné. Cílem vzniku dobrovolného svazku obcí je prosazení a ochrana společných zájmů obcí. Konkrétně sem patří zajištění úkolů v oblasti infrastruktury, sociální péče, školství a zdravotnictví, cestovního ruchu, správy komunikací, svozu komunálního odpadu a mnoho dalších (Provazníková, 2015, s. 248–250).

V případě spolupráce s právníckými a fyzickými osobami zákon č. 128/2000 Sb., o obcích uvádí, že je možné použít v občanskoprávních vztazích ustanovení občanského zákoníku o spolku (§ 214 a násl. občanského zákoníku) a také o smlouvě o společnosti (§ 2716 a násl. občanského zákoníku).

Mimo výše zmíněné formy se lze setkat také s obcemi, které spolupracují se subjekty v daném území. Může se jednat o místní akční skupinu (MAS), která spojuje subjekty soukromého a veřejného sektoru na určitém území (obce, nestátní neziskové organizace, podnikatele a další). Nejčastější podobou MAS je občanské sdružení. Další formou spolupráce je Místní agenda 21. Předmětem tohoto mezinárodního programu je zavedení zásad udržitelného rozvoje na lokální úrovni, což má za cíl zvýšit kvalitu života obyvatel. Public-Private partnership představuje další možnost spolupráce. Jde o partnerství mezi veřejným a soukromým sektorem, které se využívá v případě přípravy, výstavby a provozu daných objektů ve veřejném zájmu (Provazníková, 2015, s. 251).

Obce mají možnost spolupracovat i s obcemi jiných států či v rámci národní struktury. V první situaci se jedná o partnerská města a obce, přeshraniční impulzivní centra či euroregiony. V případě národních struktur jde o Národní síť zdravých měst ČR a Svaz měst a obcí ČR (Galvasová a kol., 2007, s. 40–45).

3.3 Regionální rozvoj

Pojmy obec a kraj jsou relativně přesně vymezeny. V České republice jsou například upraveny v Ústavě ČR. Obce jsou dále definovány zákonem č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení) a kraje zákonem č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení). U pojmu region je jeho definice složitější, jelikož se lze setkat s mnoha výklady (Čmejrek, 2008, s. 28). Dle Kadeřábkové a Pekové (2012, s. 29) je výklad tohoto pojmu rozdílný pro jednotlivé vědní disciplíny, a to podle jejich zaměření. Region lze tak chápat například v rovině geografické, politické, kulturní, historické či ekonomické.

Z regionalistického hlediska lze region vnímat jako oblast, která je charakterizována určitými geologickými, geografickými, historickými, sociálními a ekonomickými poměry a také svým administrativním vymezením (Kadeřábková, Peková, 2012, s. 29). Podle Maiera a kol. (2012, s. 170) lze výrazem region nazývat území různého druhu a různé velikosti. V České republice lze jako region označit například jednotlivé kraje či regiony soudržnosti, které jsou tvořeny jedním či více kraji. Jako region mohou být brány také oblasti, které jsou menší. Jako příklad lze uvést území obce s rozšířenou působností či území dobrovolných svazků obcí, která bývají označována jako mikroregiony.

3.3.1 Charakteristika regionálního rozvoje

Jak již bylo výše uvedeno, výraz region lze vykládat mnoha různými způsoby. I samotný proces rozvoje, ke kterému se regionální rozvoj vztahuje, může být různě vymezen. Z toho důvodu je také regionální rozvoj poměrně široký pojem, který není jednotně definován. Převážná většina přístupů k výkladu tohoto pojmu se však shoduje, že se jedná o rozvoj samotného území a také o činnost, která je v území vykonávána za účelem podpory jeho rozvoje, a to představiteli veřejné správy a také představiteli soukromého a neziskového sektoru. Regionální rozvoj se skládá z různých složek, které jsou spolu propojeny a navzájem se ovlivňují. Mezi tyto složky lze zařadit sociální rozvoj, hospodářský rozvoj či například rozvoj jednotlivých složek, jako je rozvoj podnikání, rozvoj dopravy a jiné (Maier a kol., 2012, s. 171).

Wokoun a kol. (2008, s. 11–12) rozlišují dva způsoby pojetí regionálního rozvoje, a to praktické a akademické. S praktickým pojetím regionálního rozvoje se lze setkat převážně při činnostech neakademických institucí, jako jsou obecní, městské a krajské úřady či soukromé společnosti. Podle tohoto způsobu chápání je regionálním rozvojem označováno zejména zvyšování potenciálu a vyšší využívání určitého vymezeného území, což má za

následek zvýšení životní úrovně obyvatel území, vyšší konkurenceschopnost soukromého sektoru, zlepšení situace v oblasti životního prostředí atd. Akademické pojetí je charakteristické, jak je již z jeho názvu zřejmé, pro akademickou sféru. Regionální rozvoj je zde popisován jako aplikace nauk, které se zabývají procesy, jevy a vztahy vymezeného území, na které mají vliv přírodní, geografické, sociální a ekonomické podmínky působící na tomto území. Ze zmíněných nauk lze tak zmínit především geografii, sociologii anebo ekonomii. Obě uvedená pojetí a skutečné aktivity, které z nich vyplývají, se vzájemně ovlivňují. Poznatky, které jsou vytvářeny v akademickém pojetí, jsou dále využívány pro praktické pojetí regionálního rozvoje.

3.3.2 Koncept místního rozvoje

Stejskal a Kovárník (2009, s. 22–23) uvádějí, že je třeba rozlišovat rozdíl mezi regionálním a místním rozvojem. Jak totiž již z názvu vyplývá, místní rozvoj je realizován v určitém místě. Jedná se tedy o realizaci rozvoje na území, které je velikostně menší než region. Rozvoj je tak uskutečňován pouze v jeho části. Takovou částí může být obec či město. Regionální rozvoj je pak v České republice spojován zejména s rozvojem vyšších územně samosprávných celků, což jsou kraje anebo popřípadě s rozvojem oblastí označovaných jako NUTS 2.

Macháček, Toth a Wokoun (2011, s. 65–71) uvádějí, že význam místního rozvoje se netýká pouze samotné územní jednotky, která je sledována. Vztahuje se totiž také na územní celky a systémy, kterých je daná jednotka součástí. Dále také vymezují rozdělení místního rozvoje na jeho dílčí součásti, a to na místní ekonomický rozvoj, mnohorozměrný rozvoj a trvale udržitelný rozvoj.

Místní ekonomický rozvoj

Místní ekonomický rozvoj lze vymezit jako utváření určitých zdrojů (lidských, fyzických, sociálních a institucionálních) a využívání komparativních výhod, které z nich vyplývají, k tvorbě ekonomické základny, která funguje nepřetržitě a s patřičným stupněm nezávislosti (Stejskal, Kovárník, 2009, s. 25).

Množství a struktura pracovních příležitostí mají klíčové postavení mezi cíli místního ekonomického rozvoje, přičemž se předpokládá aktivní role zejména veřejné správy, popřípadě podnikatelského sektoru. Z ostatních ekonomických cílů je možné zmínit například úroveň příjmů obyvatel, zabezpečení potřebného rozsahu veřejných investic,

efektivitu veřejných i soukromých investičních činností a zajištění dostatečné nabídky služeb, zboží a veřejných statků. Rozvoj je pak ovlivňován různými faktory. Jako příklad lze uvést aktivity a schopnosti místních správních institucí, pracovní kapitál, strukturu odvětví, ekonomické rozhodování místních ekonomických subjektů, stav sociální a technické infrastruktury a další (Macháček, Toth, Wokoun, 2011, s. 66).

Mnohorozměrný rozvoj

Stejskal a Kovárník (2009, s. 25) zmiňují, že v mnohorozměrném rozvoji tvoří ekonomické parametry pouze jednu jeho součást. Ostatní součásti mají spíše mimoekonomickou povahu. Macháček, Toth a Wokoun (2011, s. 69) poznamenávají, že v mnohosektorovém pojetí místního rozvoje jsou zahrnuty a integrovány také cíle, které se neshodují se zájmy místní komunity. To je způsobeno tím, že každý územní celek je součástí prostorových systémů vyšších řádů. Například obec či město je součástí národního hospodářství, a tak respektuje národní zájmy a integruje je do své strategie rozvoje. Dále také vymezují věcné oblasti mnohorozměrného rozvoje. Konkrétně se jedná o:

- populační vývoj,
- bydlení, infrastrukturu, dopravu, vybavenost daného obytného území a rekreaci,
- psychologické a sociálně-ekonomické podmínky (zaměstnání, bezpečí, životní standard a etika),
- kulturní a historické dědictví,
- vytváření a ochrana prostředí (zahrnuje také urbanismus), využívání půdy a tvorbu vzhledových kvalit složek prostředí, které byly vytvořeny uměle.

Trvale udržitelný rozvoj

Existuje mnoho pojetí trvale udržitelného rozvoje. Pavlík a kol. (2016, s. 11–12) uvádějí, že se jedná o rozvoj, kterým jsou uspokojovány potřeby současných generací bez toho, aby docházelo k ohrožení možnosti naplnit potřeby generací budoucích. Podstatou pro tento typ rozvoje je rovnováha. Za prvé jde o rovnováhu mezi základními oblastmi, kterými jsou ekonomika, sociální oblast a životní prostředí. Trvale udržitelný rozvoj tak stojí na třech základních pilířích, a to ekonomickým, sociálním a ekologickým. Žádný z těchto pilířů nesmí ohrožovat ostatní a je nutné, aby vztah mezi nimi byl harmonický. Dále jde například o rovnováhu mezi zeměmi nebo mezi různými společenskými skupinami atd. Udržitelný

rozvoj lze také chápat jako soubor strategií. Tyto strategie dávají možnost uspokojit materiální, kulturní a duchovní potřeby lidí a zároveň plně respektují enviromentální limity.

Maier a kol. (2012, s. 12) rozlišují dva rozměry kontextu udržitelného rozvoje, a to časový a prostorový. Časový rozměr bývá označován jako mezigenerační zodpovědnost, která představuje solidaritu a zodpovědnost mezi více generacemi téže komunity (lidského společenství). Prostorový rozměr pak znázorňuje solidaritu a zodpovědnost mezi různými společenstvími, které sdílejí stejné území (např. kontinent, region a další).

3.3.3 Nástroje regionálního a místního rozvoje

Obecně lze nástroje rozvoje charakterizovat jako prostředek pro vykonávání či podporu nějaké činnosti. Ve spojení s rozvojem území se jedná tedy o takové prostředky, pomocí kterých je dosahováno rozvojových cílů určitého území (Binek a kol. 2009, s. 59). Existují různé možnosti, jakými lze nástroje regionálního či místního rozvoje rozdělit do skupin. Například Binek a kol. (2011, s. 83) rozlišují následující kategorie nástrojů rozvoje:

- administrativní – určují pravidla (věcná a procesní); zahrnují legislativu, organizační normy, závazné procedury a postupy,
- institucionální – ulehčují vykonávání činností a spojují subjekty; patří sem regionální management, spolupráce, instituce,
- koncepční – umožňují koordinaci a formulují představy o rozvoji a limity rozvoje; obsahují plány, programy, strategie atd.,
- věcné – představují hmotnou podporu pro výkon činností; patří sem infrastruktura, poskytování poradenství, služeb či prostorů,
- finanční – zajišťují zdroje na realizaci činností; lze sem zařadit dotace, finanční podpory a zvýhodnění,
- sociálně-psychologické – zajišťují zvýšení akceschopnosti aktérů; obsahují nástroje, které napomáhají využít lidský potenciál (komunikace, vzdělávání či motivace).

Jelikož jsou koncepční nástroje klíčové, je vhodné rozebrat je podrobněji. Ze základních nástrojů, které se využívají při plánování rozvoje daného území, lze zmínit strategické a územní plánování. Mezi oběma těmito nástroji existuje určitý vztah (představa směřování v oblasti rozvoje a hledání vhodného území pro uskutečnění nebo naopak

dostupné území a optimalizace využití tohoto území). Porovnání strategického a územního plánování je uvedeno v tabulce 2 (Binek a kol., 2010, s. 11).

Tabulka 2: Porovnání strategického a územního plánování

STRATEGICKÉ PLÁNOVÁNÍ	ÚZEMNÍ PLÁNOVÁNÍ
Určuje směřování v oblasti rozvoje, má aktivizační povahu.	Jedná se o prostorový průmět aktivit v oblasti rozvoje, který má územní dopad.
Formuluje a propojuje klíčové kategorie rozvojových aktivit.	Určuje limity využití daného území. Má zejména regulační povahu.
Procesy a náležitosti vycházejí z praxe a nejsou upraveny zákonem. Z toho důvodu se mnohdy liší obsah, terminologie a metodika.	Procesy a náležitosti jsou závazné a upravené zákonem (stavební zákon).

Zdroj: Vlastní zpracování dle Binka a kol., 2010

Strategické plánování je základem pro využití a koordinaci ostatních nástrojů rozvoje. Formalizace procesu strategického plánování je realizována v koncepčních (strategických) dokumentech, přičemž je podstatné, aby byly tyto dokumenty navzájem sladěné a provázané. Obecně lze uvést hierarchii dokumentů, která zahrnuje:

- strategii – koncepční dokument dlouhodobého charakteru, který stanovuje základní směřování rozvoje určitého subjektu ve všech hlavních oblastech; formulace cílů v oblasti rozvoje na základě výchozí situace v obci a také představ občanů, podnikatelských subjektů, zájmových skupin a dalších,
- program – dokument střednědobého charakteru, který navazuje na strategii a vychází z ní; stanovuje opatření, jejichž realizace vede k dosažení strategických cílů,
- plán – má krátkodobý charakter; nejedná se už o koncepční dokument; jsou zde konkretizována stanovená opatření, a to v podobě projektů nebo aktivit – včetně harmonogramu a způsobu financování (Binek a kol., 2010, s. 12–13).

3.3.4 Rozvojové podmínky obcí

Jako rozvojové podmínky lze označit různé možnosti a charakteristiky dané obce, přičemž na tyto podmínky je možné nahlížet několika odlišnými způsoby. Z pohledu obyvatel obcí se jedná o výskyt takových faktorů, které mají pozitivní vliv na jejich životy. Jako příklad je možné uvést dostupnost pracovních příležitostí, bydlení, potřebných služeb, volnočasových aktivit anebo obecně příjemné, klidné a čisté prostředí obce. Z hlediska

ekonomického rozvoje lze rozvojové podmínky obce popsat jako takové skutečnosti, díky kterým je možné do obce nalákat nové podnikatelské subjekty, investory či obyvatele. Mezi takové skutečnosti lze zařadit zajištění kvalitních dopravních komunikací, dopravní dostupnosti, nebo například dostupnost pozemků a objektů, které jsou vyhovující pro vykonávání podnikatelských aktivit. Třetí možností, jak na rozvojové podmínky nahlížet, je z pohledu návštěvníků obce. Z tohoto hlediska jsou to okolnosti, které mají vliv při výběru místa pobytu nebo návštěvy. Mezi tyto faktory se řadí kapacity ubytovacích a stravovacích zařízení, přítomnost různých zajímavostí (např. kulturní a přírodní) či dostupnost rekreačních a sportovních možností (Binek a kol., 2010, s. 17).

Je tedy důležité, aby obec byla atraktivní pro její stávající i nové obyvatele, podnikatelské subjekty a také návštěvníky. Z toho důvodu by v obci měly být vytvořeny takové podmínky, které zajistí, že zde budou chtít obyvatelé žít a nebudou se stěhovat mimo obec, podnikatelské subjekty zde budou chtít působit a investovat a návštěvníci budou mít nějaký důvod, proč sem jezdit a utrácet zde své peníze. Každý z obyvatel, podnikatelských subjektů i návštěvníků obce má jiné potřeby či preference. Existují však i určité společné potřeby. Ty je důležité znát, aby bylo možné ovlivnit rozvoj dané obce. Mimo tyto potřeby je nutné znát také faktory či podmínky, které zajišťují uspokojení těchto potřeb, nebo naopak tomuto uspokojení brání (Maier a kol., 2012, s. 177).

Možnosti rozvoje obce jsou ovlivňovány několika základními faktory. Mezi ně se řadí ekonomické dispozice dané obce, dostupnost lidských zdrojů a vize rozvoje (vyjádření požadovaného stavu a cílů rozvoje obce). Ekonomické dispozice vyjadřují rozpočtové možnosti obce a její majetkovou základnu. Jakákoliv aktivita v oblasti rozvoje je podmíněna ekonomickou realitou. To znamená, jestli si její realizaci může obec dovolit, zda má k tomu potřebné hmotné prostředky, jak vysoké budou provozní nároky a další. Lidské zdroje zahrnují představitele a zaměstnance obce, občany a také místní podnikatele. Projekty v oblasti rozvoje jsou závislé na ochotě těchto skupin (aktérů) podílet se na jejich realizaci a také na jejich kapacitách (Holeček a kol., 2009, s. 16–21).

3.3.5 Aktéři regionálního rozvoje a rozvoje obcí

Mezi aktéry regionálního rozvoje lze zařadit zejména obyvatele daného regionu, podnikatelské subjekty, které zde působí, veřejnou správu a různé neziskové organizace, které slouží ke sdružování občanů za určitým účelem. Názor na rozvoj příslušného regionu

může být u jednotlivých aktérů odlišný. Aktéři mohou totiž mít jiné potřeby, preference či představy o budoucím rozvoji tohoto regionu. Za účelem prosazování svých preferencí, zájmů a potřeb tak mohou někteří aktéři regionálního rozvoje zakládat různé zájmové skupiny (Maier a kol., 2012, s. 172).

Obyvatelé obce

Obyvatelé (občané) dané obce jsou jedním z klíčových aktérů v oblasti jejího rozvoje. Každá obec je specifická svým obyvatelstvem. Požadavky na zabezpečení veřejných služeb, investiční aktivity a vytváření podmínek pro život jsou tak ovlivňovány charakteristikami obyvatelstva příslušné obce. Mezi tyto charakteristiky lze zařadit pohlaví, věk, vzdělání, povolání, zájmy a jiné. Občané mohou ovlivňovat směřování v oblasti rozvoje obce přímo či nepřímo. Nepřímo znamená, že tito občané volí své zástupce do zastupitelstva obce, které vykonává správu obce a podílí se tedy i na jejím rozvoji. Pro přímé ovlivňování dění v oblasti rozvoje občanem existuje několik možností. Jednak se může obyvatel dané obce angažovat v místní politice a za předpokladu, že se stane zvoleným zástupcem (zastupitelem), bude moci řešit rozvojové otázky dle svých představ. Obyvatelé se mohou také zapojit do činností, které rozvíjí řadu oblastí obce, a to prostřednictvím místních spolků a jiných neziskových organizací (Bínek a kol., 2010, s. 29).

Místní podnikatelské subjekty

Jednotlivé podnikatelské subjekty se liší svým významem a vlivem na rozvoj regionu či obce, a to v závislosti na jejich velikost a postavení (Maier a kol., 2012, s. 172). Působení podnikatelských subjektů v každém regionu je jednou ze základních podmínek jeho rozvoje. Tyto subjekty totiž vytváří pracovní příležitosti pro místní obyvatele a také finanční kapitál v daném území. Ze strany podnikatelských subjektů také dochází k podpoře sportovních, kulturních a dalších akcí, které jsou pořádány obcemi. Často se také tyto subjekty podílejí na různých aktivitách obce, jako je například zimní údržba komunikací, spolupracují v rámci místní akční skupiny či uskutečňují s obcemi některé společné projekty. Je tedy zřejmé, že spolupráce obcí s podnikatelskými subjekty je z hlediska rozvoje obce a zvýšení kvality života přínosná (Bínek a kol., 2010, s. 29).

3.4 Regionální politika

3.4.1 Charakteristika regionální politiky

Pojetí regionální politiky prochází neustálým vývojem. Také z toho důvodu neexistuje žádná jednotná definice tohoto pojmu, která by byla obecně uznávána. Regionální politiku lze například vnímat jako soubor hospodářsko-politických zásad a opatření, jejichž cílem je ovlivňování prostorové struktury regionů a jejich ekonomických aktivit. Společným znakem různých definic regionální politiky, které se vyskytují v odborné literatuře, je to, že ji lze vnímat jako záměrnou činnost organizací nebo představitelů státní správy či samosprávy, přičemž tato činnost vede k zabezpečení ekonomického růstu spravované oblasti (Stejskal, Kovárník, 2009, s. 15).

V regionech se vyskytují určité problémy, které jsou způsobeny různými faktory. Tyto faktory mohou mít ekonomický i neekonomický charakter. Jako příklad lze uvést geografické vlivy (geografická odlehlost, nedostatek přírodních zdrojů atd.), nízkou mobilitu pracovní síly a kapitálu, nevhodnou ekonomickou strukturu nebo také demografickou situaci v regionu (např. nižší úroveň vzdělanosti). Pokud se regionální problémy soustředí do určitého území, může to vést například ke vzniku regionů, které mají vysokou nezaměstnanost, nízkou hospodářskou výkonnost, nízkou kvalitu životního prostředí a další. Každý jednotlivý region je odlišný. Přítomnost určitých rozdílů a nerovností může být impulsem ke společenskému vývoji. Avšak pokud mezi regiony vzniknou příliš velké rozdíly, může to mít nepříjemné následky, a to ekonomické, sociální a také politické. Regionální politika tak usiluje o snížení těchto rozdílů (Wokoun a kol., 2008, s. 21–23).

3.4.2 Regionální politika EU

Regionální politika Evropské unie se primárně soustředí na snižování regionálních disparit (rozdílů mezi regiony) ve členských zemích. Velkou odlišností socio-ekonomické úrovně jednotlivých regionů daného státu může být totiž ovlivněn jeho celkový hospodářský rozvoj. Podstata regionální politiky EU se zakládá na dvou základních hodnotách, a to solidaritě a soudržnosti. Solidarita spočívá v tom, že je poskytována pomoc hospodářsky či sociálně znevýhodněným občanům a regionům. Toto znevýhodnění se vyvozuje z porovnání s průměrnou situací členských zemí. Soudržnost se zase projevuje tím, že uvedené snižování rozdílů je výhodné pro všechny zúčastněné (Stejskal, Kovárník, 2009, s. 35–36).

Členské země EU mají různé systémy správního členění. Za účelem možnosti statistického monitorování a analýzy sociální a ekonomické situace v jednotlivých regionech tak byla zavedena nomenklatura územních statistických jednotek (NUTS), která podle počtu obyvatel rozděluje členské státy do tří úrovní, a to:

- NUTS I – 3 000 000–7 000 000 obyvatel; v ČR celý stát,
- NUTS II – 800 000–3 000 000 obyvatel; v ČR se jedná o regiony soudržnosti (Střední Čechy, Jihovýchod, Jihozápad, Severozápad, Severovýchod, Střední Morava, Moravskoslezsko a Praha) - byly zřízeny kvůli zajištění efektivního čerpání prostředků z evropských fondů, jelikož je evropská kohézní politika zaměřena právě zejména na tuto úroveň (jsou tvořeny jedním či více kraji),
- NUTS III – 150 000–800 000 obyvatel; v ČR jednotlivé kraje (MMR, 2021a).

Mimo výše uvedených NUTS má územněsprávní statistické členění ještě dvě nižší úrovně, a to místní administrativní jednotky (LAU). V ČR jsou na úrovni LAU I okresy a úroveň LAU II je pak tvořena jednotlivými obcemi (MMR, 2021a).

Regionální politika je také označována jako kohézní politika či politika soudržnosti. Jejím účelem je zejména podpora vytváření nových pracovních míst, hospodářského růstu, konkurenceschopnosti podniků, udržitelného rozvoje a dosažení lepší kvality života občanů. Pro zajištění této podpory a řešení různých rozvojových potřeb ve všech regionech EU byla na politiku soudržnosti na období 2021–2027 vyčleněna částka v celkové výši 392 miliard EUR. Politika soudržnosti je realizována prostřednictvím jednotlivých fondů. Mezi tyto fondy v období 2021–2027 patří:

- Evropský fond pro regionální rozvoj – jeho cílem je investovat do sociálního a hospodářského rozvoje všech regionů a měst v EU,
- Evropský sociální fond Plus – účelem tohoto fondu je podpora pracovních míst a vytvoření spravedlivé a sociálně inkluzivní společnosti v zemích EU,
- Fond soudržnosti – slouží k investicím do oblasti životního prostředí a dopravy v zemích EU, které jsou méně prosperující,
- Fond pro spravedlivou transformaci – nový fond, který vznikl za účelem podpory regionů, které jsou nejvíce zasaženy přechodem ke klimatické neutralitě (Evropská komise, 2019a).

Pomocí uvedených fondů bude podporováno dosažení stanovených priorit. V období 2021–2027 bylo v oblasti politiky soudržnosti EU definováno celkem pět politických cílů, které mají podpořit růst v těchto letech. Mezi tyto cíle patří dle Evropské komise (2021b):

- konkurenceschopnější a chytřejší Evropa,
- zelenější (ekologičtější) a bezuhlíková Evropa,
- propojenější Evropa – posílení mobility,
- sociálnější a inkluzivnější Evropa,
- Evropa bližší občanům – podpora udržitelného a integrovaného rozvoje všech typů území.

3.4.3 Regionální politika ČR

Regionální politika ČR představuje koncepční činnost státu a regionálních či místních orgánů, přičemž cílem této činnosti je zejména napomáhání k dosažení vyváženého a harmonického rozvoje regionů České republiky, lepší hospodářské struktury regionů a zmenšování rozdílů mezi úrovněmi rozvoje v jednotlivých regionech. Přelomovým obdobím byl pro českou regionální politiku rok 2000, ve kterém byla poprvé právně upravena. Přijetím zákona č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje, byl vytvořen rámec pro regionální politiku ČR, a to v oblasti legislativní i věcné. Od tohoto roku se oblast regionální politiky v ČR soustředí na rozvoj podnikání, lidských zdrojů, cestovního ruchu, občanské vybavenosti, sociálních a zdravotních služeb, vývoj technologií a výzkum, vylepšování infrastruktury v regionech a na opatření, která vedou k ochraně životního prostředí. Ústředním orgánem státní správy ve věcech regionální politiky je v České republice Ministerstvo pro místní rozvoj (MMR) (Wokoun a kol., 2008 s. 397–401).

Mezi hlavní úlohy Ministerstva pro místní rozvoj v oblasti regionálního rozvoje patří vytváření koncepčních dokumentů a strategií a jejich následné uvádění do praxe, poskytování pomoci prostřednictvím různých podpůrných programů a příprava strategií obnovy postižených území po živelných a ostatních pohromách, které mají mimořádný rozsah. Jako základní nástroj regionální politiky, za který je MMR odpovědné, lze označit Strategii regionálního rozvoje (MMR, 2021b).

V současné době je platná Strategie regionálního rozvoje ČR 2021+ (SRR21+), která byla zpracována na období let 2021–2027. Smyslem této strategie je identifikace tematických oblastí, ve kterých je nutný nebo žádoucí specifický přístup pro různá území

a určení intervencí vedoucích k dosažení podpory konkurenceschopnosti, snižování disparit regionů a k nalezení řešení, která podporují udržitelný rozvoj daného území. Je zde definována vize a cíle, jejichž dosažení napomáhá k jejímu naplnění. SRR21+ vychází ze Strategického rámce ČR 2030, což je zastřešující dokument rozvoje ČR. Tato strategie je dokumentem, který není nadřazen jiným státním strategickým dokumentům. Slouží také při vytváření strategií rozvoje jednotlivých krajů, které by z ní měly vycházet a měly by rozvádět v ní řešená témata do větších detailů, a to s ohledem na jedinečné vlastnosti daného kraje. Kraje však mohou řešit i témata, která v SRR21+ uvedena nejsou (MMR, 2019).

4 Vlastní práce

4.1 Charakteristika města Dobříše

4.1.1 Základní informace o městě

Dobříš je město, které se nachází ve Středočeském kraji v okrese Příbram, a to přibližně 40 kilometrů jihozápadním směrem od hlavního města Prahy. Jedná se o obec s rozšířenou působností a s pověřeným obecním úřadem. Dobříš tak představuje přirozené centrum pro obce, které se nachází v jeho okolí (Město Dobříš, 2020). Poloha tohoto města je znázorněna na obrázku 3.

Obrázek 3: Poloha města Dobříše

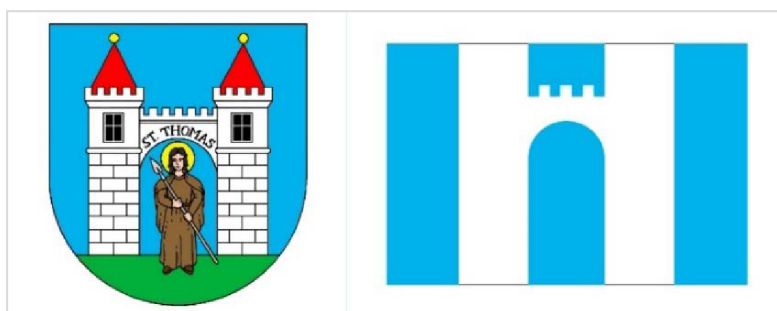
Zdroj: Vlastní zpracování dle Google, 2021

Území tohoto města má celkovou plošnou výměru přibližně 53,4 km² a skládá se z jednoho katastrálního území a dvou částí obce, a to z Dobříše a Trnové. V části obce Trnová je však pouze několik málo staveb a žije zde jen velmi malé množství obyvatel. Celkem je město členěno do jedenácti základních sídelních jednotek. Tyto sídelní jednotky jsou charakteristické různým způsobem jejich využívání. Vyskytují se zde plochy průmyslových areálů, areálů občanské vybavenosti a také obytné, rekreační, zemědělské a lesní plochy (ÚIR, 2016).

Mezi symboly Dobříše se řadí znak města, prapor města a logo města. Znak má podobu modrého štítu, na kterém je v dolní části umístěn zelený trávník. Na něm stojí dvě věže s cimbuřím, černými okny a červenou střechou se zlatou makovicí. Tyto věže jsou spojeny obloukem s cimbuřím a černým nápisem „ST. THOMAS“, pod kterým je vyobrazen svatý Tomáš držící kopí.

Prapor města má podobu listu, který se skládá z pěti svislých pruhů (střídavě modré a bílé barvy). V horní polovině modrého středového pruhu je zdola vydutý bílý pruh se třemi čtvercovými zuby, který spojuje dva svislé bílé pruhy. Podoba praporu je inspirována znakem města, přičemž modré pruhy vychází z barvy štítu. Svislé bílé pruhy pak představují věže a zdola vydutý bílý pruh se třemi čtvercovými zuby oblouk mezi věžemi. Znak a prapor města jsou zobrazeny na obrázku 4.

Obrázek 4: Znak (vlevo) a prapor (vpravo) města Dobříše

Zdroj: Město Dobříš, 2009

Při různých kulturních, sportovních a dalších akcích využívá pro svou prezentaci město Dobříš také logo. Nové logo města je používáno od roku 2016 a skládá se z nápisu Dobříš, kde háček u písmena „š“ je zobrazen jako zelená fajfka. Tato fajfka je symbol, který se používá v případě, kdy je něco správně. Má to tedy podporovat kladný název města. Logotyp je používán v kombinaci se znakem (viz obrázek 5).

Obrázek 5: Logotyp Dobříše v kombinaci se znakem

Zdroj: Město Dobříš, 2016

4.1.2 Historie a vývoj města

Historie města Dobříše a území, na kterém se v současnosti toto město rozprostírá, je poměrně bohatá. V 10. století vedla přes toto území „Zlatá stezka“, což byla významná obchodní stezka z Prahy do Bavor. Samotné jméno města je pak dle pověsti odvozeno od vladyky Dobřicha, který na obchodní stezce vybudoval dřevěnou tvrz, která měla sloužit pro její ochranu. Přemysl Otakar I. zde nechal později vybudovat královský dvorec. První písemná zmínka o Dobříši však pochází z roku 1252, kdy zde sídlil král Václav I. s jeho dvorem a vydal zde královské listiny, které jsou uloženy ve Vídni (Průša, 2005).

Ve 14. století byla Dobříš oblíbeným loveckým místem českých králů. Karel IV. zde vybudoval hrad, který měl správu nad vesnicemi v okolí a poté sem přenesl úřad nejvyššího lovčího Království českého. Rozvoj města byl přerušen na počátku husitských válek, kdy v roce 1421 hrad i s městečkem vypálilo vojsko. Následně dal král Zikmund Dobříš do zástavy a od té doby se jeho zástavní věřitelé střídali. V tomto období se zde špatně hospodařilo. Ke zlepšení došlo až po roce 1569, kdy převzala Dobříš zpět pod svou správu Královská česká komora a císař Maxmilián II. ji povýšil na město (Město Dobříš, 2013).

V roce 1630 koupil Dobříš Bruno Mansfeld, a tak přestala být natrvalo královským majetkem. Od té doby bylo město několikrát vypleněno cizími vojáky, z čehož se dlouho vzpamatovalo. Až František Maxmilián (syn Bruna) dokázal Dobříš obnovit. Začal podnikat v průmyslu, díky čemuž se městečko rozrůstalo. Přebudoval renesanční zámek na barokní rezidenci, postavil zde loretánskou kapli, opravil první dobříšský kostel a zřídil v něm rodinnou hrobku. Další neštěstí nastalo za panování jeho syna Františka Adama, kdy zde byla morová epidemie a v roce 1720 vyhořel zámek a čtvrtina města, což se však naštěstí podařilo později opravit. V roce 1775 došlo ke spojení rodu a erbu knížat z Mansfeldu a z Colloredo, přičemž s těmito jmény je Dobříš spojena do dnešní doby (Průša, 2005).

Město se postupně rozvíjelo. V 19. století došlo k rozkvětu živností, zemědělství i průmyslu. Byly zde provozovány hutě, pila, pivovar a jiné továrny. Byla také postavena radnice, poštovní stanice, železnice Dobříš-Praha a byl vybudován anglický park. Na počátku 20. století byla uskutečněna stavba synagogy, sokolovny, evangelického kostela a Masarykova sanatoria. Dobříš byla ovlivněna také 2. světovou válkou, kdy byli z města odvezeni židovští obyvatelé do Terezína a byl popraven starosta Adolf Schart i s jeho rodinou. Po válce zde byla v roce 1948 vybudována továrna na rukavice, jejichž výrobou se město proslavilo. Dnes je Dobříš městem, které nabízí jeho obyvatelům i návštěvníkům mnoho možností v oblasti kultury, sportu, služeb a dalších (Město Dobříš, 2013).

4.1.3 Vnější vztahy

Při realizaci různých aktivit spolupracuje město Dobříš s jinými obcemi, a to například v rámci správního obvodu obce s rozšířenou působností Dobříš či prostřednictvím dobrovolného svazku obcí. Spolupracuje také s dalšími subjekty veřejného i soukromého sektoru. Spolupráce mají jak lokální, tak i celostátní a mezinárodní charakter.

Z lokálních seskupení, kterých je Dobříš členem, je vhodné zmínit zejména Svazek obcí Dobříšska a Novoknínska. Ten vznikl v roce 1994 a je v něm v současnosti sdruženo celkem 25 obcí. Tento svazek se soustředí především na realizaci takových aktivit, které vedou k rozvoji regionu vymezeného územím členských obcí. Zaměřuje se tedy na ochranu a prosazování společných zájmů jeho členů a na spolupráci těchto členů v různých oblastech, jako je školství, kultura, rozvoj cestovního ruchu, sociální péče, zajištění odvádění a čištění odpadních vod a další (Svazek obcí Dobříšska a Novoknínska, 2017).

Dále město spolupracuje v rámci Místní akční skupiny Brdy-Vltava, která měla v roce 2020 celkem 48 členů, a to z veřejného i soukromého sektoru. Území, ve kterém působí, zahrnuje dohromady 32 obcí. Tato MAS se zaměřuje například na komunitně vedený místní rozvoj, koordinaci rozvoje území Brdy-Vltava, rozvoj a propagaci turistického potenciálu tohoto území, poradenství v oblasti získávání dotací a grantů ze zdrojů EU i ČR a mnoho dalších (Brdy-Vltava, 2021).

Dobříš je členem různých uskupení, mezi které patří například Svaz měst a obcí ČR, Asociace turistických informačních center České republiky, Národní síť zdravých měst ČR nebo Místní Agenda 21. Dále má také svá partnerská města, a to Tonnere ve Francii, Gmina Wągrowiec v Polsku a Geldrop-Mierlo v Holandsku (Město Dobříš, 2021a).

4.2 Samospráva a řízení města

4.2.1 Orgány obce

Mezi orgány, prostřednictvím kterých město Dobříš jedná, patří zastupitelstvo města, které má dle ČSÚ (2018) 21 členů. V aktuálním funkčním období (2018–2022) má své zastoupení v zastupitelstvu celkem 8 volebních stran, a to sdružení nezávislých kandidátů PRO DOBŘÍŠ (7 mandátů), ODS (3 mandáty), Hnutí otevřená radnice (3 mandáty), ANO 2011 (1 mandát), STAN (1 mandát), ČSSD (1 mandát), TOP 09 (1 mandát) a uskupení KDU-ČSL a nezávislí kandidáti (1 mandát). Zastupitelstvem byly také zřízeny kontrolní, finanční a redakční výbory.

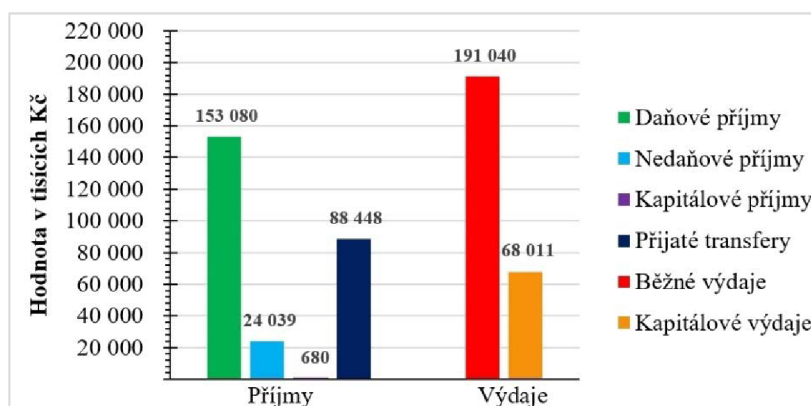
Dalším orgánem Dobříše je 7 členná rada. Jejími členy jsou mimo jiné starosta města Ing. Pavel Svoboda (PRO DOBŘÍŠ), 1. místostarostka Bc. Dagmar Mášová (PRO DOBŘÍŠ) a 2. místostarosta Mgr. Tomáš Vokurka (ODS). Radou města byly také zřízeny jednotlivé komise, a to konkrétně komise pro dotační řízení, komise pro oblast územního a stavebního rozvoje, komise prevence kriminality, komise pro životní prostředí a ekologii, komise pro projekt Dobříš – zdravé město a místní agenda 21, komise pro udělování ceny města Dobříše, likvidační komise, sociálně-zdravotní komise a škodní komise (Město Dobříš, 2021a).

Mezi orgány města se dále řadí Městský úřad Dobříš a jeho odbory (místního rozvoje, finanční, správy majetku, výstavby a životního prostředí, sociální, správních agend, obecní živnostenský) a oddělení (administrativně právní a oddělení tajemníka). Funkce tajemníka je zřízena, jelikož je Dobříš obcí s rozšířenou působností a s pověřeným obecním úřadem. V současnosti ji vykonává JUDr. Jan Horník, Ph.D. (Město Dobříš, 2021a).

4.2.2 Finanční hospodaření města Dobříš

Struktura příjmů a výdajů v roce 2020 je znázorněna na obrázku 6. Největší podíl na celkových příjmech měly příjmy daňové. Hodnota celkových příjmů byla v tomto roce 266 247 tis. Kč, přičemž daňové příjmy byly ve výši 153 080 tis. Kč. Daňové příjmy tak tvořily 57,50 % všech příjmů. Významnou část (33,22 %) tvořily přijaté transfery, které byly ve výši 88 448 tis. Kč. Celková hodnota výdajů pak činila 259 051 tis. Kč. Téměř třičtvrtě výdajů (73,75 %) tvořily běžné výdaje. Významnými položkami u tohoto druhu výdajů byly platy a podobné a související výdaje (69 520 tis. Kč) a také neinvestiční nákupy a související výdaje (82 699 tis. Kč). U kapitálových výdajů bylo nejvýznamnější položkou pořízení dlouhodobého hmotného majetku, a to především budovy, haly a stavby (64 836 tis. Kč).

Obrázek 6: Struktura příjmů a výdajů, 2020

Zdroj: Vlastní zpracování dle MF ČR, 2021

Co se týče vývoje hodnoty celkových příjmů a výdajů, lze hovořit převážně o vzrůstajícím trendu. Tento vývoj je znázorněn v tabulce 3. Mimo to je zde zachycen také vývoj salda (rozdílu) příjmů a výdajů, přičemž kladná hodnota vyjadřuje přebytek a záporná hodnota schodek. V období 2011–2020 převyšovaly ve většině letech příjmy nad výdaji. Výjimku představují roky 2012, 2018 a 2019. V tomto období hospodaření města skončilo schodkem. Za pozornost stojí především roky 2018 a 2019, kdy byla výše tohoto schodku okolo 40 milionů Kč.

Tabulka 3: Vývoj příjmů, výdajů a salda Dobříše, 2011–2020

Rok	Příjmy	Výdaje	Saldo
2011	163 954	158 382	5 572
2012	133 889	139 020	- 5 131
2013	154 717	133 140	21 577
2014	174 830	151 923	22 907
2015	177 024	164 084	12 940
2016	182 098	162 681	19 417
2017	229 051	223 429	5 622
2018	215 600	254 315	- 38 715
2019	300 710	341 622	- 40 912
2020	266 247	259 051	7 196

Zdroj: Vlastní zpracování dle MF ČR, 2021

Přesné informace o plnění rozpočtu za rok 2021 nejsou v tuto chvíli dostupné. Dle města Dobříše (2021b) lze však předpokládat, že by se hodnota skutečných příjmů v tomto roce měla pohybovat okolo 243 516 tis. Kč a hodnota skutečných výdajů okolo 276 582 tis. Kč, což představuje schodek ve výši 33 066 tis. Kč. Na rok 2022 byl schválen rozpočet s příjmy ve výši 268 344 tis. Kč a výdaji ve výši 314 913 tis. Kč (schodek 46 569 tis. Kč).

Pro financování projektů města jsou využívány vlastní prostředky i prostředky získané dotacemi. V posledních letech město realizovalo nákladné projekty a do budoucna se počítá s dalšími velkými investicemi. Rozsáhlé investice jsou právě důvodem, proč městský rozpočet vykazoval v posledních letech schodek a také důvodem plánovaného schodku v roce 2022. I po získání dotací není totiž město schopno pokrýt výdaje spojené s dofinancováním projektů. Tyto investice však vyhodnotilo vedení města jako nezbytné. Ke krytí schodků rozpočtu schválilo zastupitelstvo v roce 2019 smlouvu o rámcovém úvěru ve výši 140 milionů Kč. Z dostupných informací by mělo být do konce roku 2022 z této částky vyčerpáno téměř 126 milionů Kč (Město Dobříš, 2021b).

4.2.3 Projekty ve městě

V nedávné době byla realizována městem Dobříš řada důležitých projektů. Nejvíce finančních prostředků směřovalo do projektů, které se týkaly mateřských a základních škol. Ty byly zaměřeny zejména na rozšíření jejich kapacit, opravu budov a obnovu vnitřního vybavení. Od roku 2019 byly z této oblasti realizovány projekty v hodnotě téměř 100 milionů Kč. Přibližně stejné množství finančních prostředků bylo využito na oblast sportu a volnočasových aktivit. Převážná část z těchto prostředků byla využita na rekonstrukci sportovních zařízení, a to například na rekonstrukci chladícího zařízení zimního stadionu v hodnotě přes 32 milionů Kč či snížení energetické náročnosti sportovní haly v hodnotě téměř 44 milionů Kč. Další velké investice směřovaly na opravu komunikací, rozšíření parkovacích míst, revitalizaci městské zeleně a jiných aktivit (Město Dobříš, 2021c).

V současnosti probíhají práce na dalších důležitých projektech. Jedná se například o rozsáhlou rekonstrukci ubytovny na Větrníku za cca 30,5 milionů Kč (viz obrázek 7), díky které mají vzniknout byty pro občany, kteří jsou ve znevýhodněné sociální situaci a byty ze skupiny takzvaného dostupného bydlení. Dále je realizována rekonstrukce komunikace Březová, o což město usilovalo již řadu let. Realizace tohoto projektu je pro město velkým přínosem, jelikož se jedná o velmi vytíženou komunikaci. V rámci její rekonstrukce byly také nově vybudovány chodníky a vyznačeny jízdní pruhy pro cyklisty. To bude mít pozitivní dopad na bezpečnost chodců a cyklistů. V současné době je dokončována také oprava klíčové komunikace v Pražské ulici, která je hlavním průtahem centra města. Tato komunikace je však ve správě Krajské správy a údržby silnic Středočeského kraje. Náklady na realizaci této opravy jsou ve výši 56 milionů Kč (Havlíčková, 2022).

Obrázek 7: Ubytovna Větrník

Zdroj: Vlastní fotografie

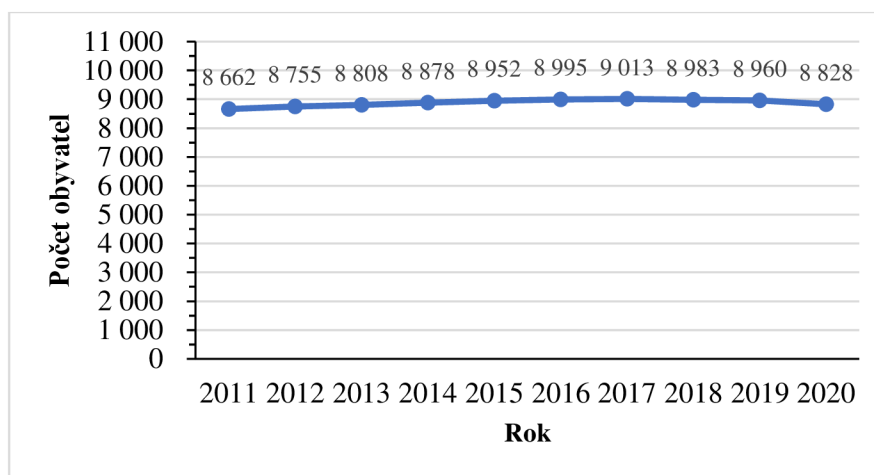
Do budoucna se počítá s realizací různých projektů, z nichž nejnákladnější je zastřešení zimního stadionu (přes 60,5 mil. Kč) a rozsáhlá rekonstrukce Komenského náměstí (téměř 46,5 mil. Kč). Dále je připravována například modernizace fotbalového areálu (16,8 mil. Kč) a rekonstrukce dalších místních komunikací, které jsou aktuálně ve velmi špatném stavu (Město Dobříš, 2021c).

4.3 Demografické charakteristiky obyvatel

4.3.1 Počet obyvatel a jeho vývoj

Dobříš měla ke 31. 12. 2020 celkem 8 828 obyvatel. Vývoj počtu obyvatel města od roku 2011 je znázorněn na obrázku 8. Z něho je zřejmé, že měl tento ukazatel rostoucí tendenci až do roku 2017, kdy byl počet obyvatel Dobříše ve sledovaném období nejvyšší, a to konkrétně 9 013. Oproti roku 2011, kdy mělo město 8 662 obyvatel, se tedy zvýšil o 351, což představuje nárůst přibližně o 4,1 %. Ve zbývajícím období 2017–2020 počet obyvatel klesal. Celkový pokles za toto období byl 185, což představuje cca 2,1 %.

Obrázek 8: Vývoj počtu obyvatel Dobříše, 2011–2020

Zdroj: Vlastní zpracování dle dat ČSÚ, 2021b

Počet obyvatel je řešen také v aktuálně platném územním plánu Dobříše. Ten počítá se zachováním stávajícího charakteru města, tedy menšího města s počtem obyvatel do 10 000. Vyšší počet by představoval problém například z hlediska kapacity technické infrastruktury - např. kapacity čistírny odpadních vod (Salaba, 2010). Zachování charakteru menšího města do 10 000 obyvatel si přeji dle Krůtové (2018) také občané Dobříše. Vyplývá to z výsledků veřejného fóra, které proběhlo 7. 2. 2018. V něm občané hlasovali o deseti

nejdůležitějších prioritách města a právě tato priorita se umístila na třetím místě. Z výše uvedeného vývoje počtu obyvatel však není pravděpodobné, že by město Dobříš hranici 10 000 obyvatel v nejbližších letech přesáhlo.

4.3.2 Přirozený a migrační přírůstek

Meziroční změna počtu obyvatel je vyjadřována takzvaným přírůstkem, kdy kladná hodnota značí zvýšení tohoto počtu a záporná hodnota naopak snížení. Celkový přírůstek je složen z přírůstku přirozeného a přírůstku vlivem stěhování. Přirozený přírůstek je rozdílem počtu živě narozených dětí a počtu zemřelých obyvatel města. Přírůstek vlivem stěhování je pak rozdílem počtu přistěhovaných osob a počtu osob vystěhovaných. Hodnoty zmíněných ukazatelů v období 2011–2020 pro město Dobříš jsou uvedeny v tabulce 4.

Tabulka 4: Vývoj přírůstku obyvatel a s ním souvisejících ukazatelů, 2011–2020

Rok	Živě narození	Zemřelí	Přistěhovalí	Vystěhovalí	Přírůstek		
					přirozený	stěhováním	celkem
2011	102	95	267	213	7	54	61
2012	106	86	283	210	20	73	93
2013	124	97	265	239	27	26	53
2014	110	77	261	224	33	37	70
2015	89	95	300	220	-6	80	74
2016	108	81	290	274	27	16	43
2017	85	94	231	204	-9	27	18
2018	88	116	259	261	-28	-2	-30
2019	115	100	246	284	15	-38	-23
2020	71	116	251	338	-45	-87	-132

Zdroj: Vlastní zpracování dle dat ČSÚ, 2021b

Hodnoty celkového přírůstku byly v období 2011–2020 většinou kladné. V některých případech lze však pozorovat převážně klesající trend. V posledních třech letech (2018, 2019 a 2020) dosahoval navíc celkový přírůstek záporných hodnot, což znamená, že docházelo k úbytku obyvatel města. V období od roku 2017 klesala hodnota přírůstku vlivem stěhování, což bylo způsobeno zejména zvyšujícím se počtem osob, které se z města vystěhovaly. To může být spojeno především s nedostatkem bydlení a jeho relativně vysokou cenou. Od roku 2018 nabýval přírůstek stěhováním záporných hodnot, což znamená, že v tomto období převyšoval počet vystěhovaných nad počtem přistěhovaných. Nejnižší hodnota celkového přírůstku byla v roce 2020, a to -132. V tomto roce byl přirozený přírůstek i přírůstek stěhováním záporný. To bylo ovlivněno nejnižším počtem živě

narozených za celé sledované období, vyšším počtem zemřelých a nejvyšším počtem vystěhovalých v daném období.

4.3.3 Struktura obyvatel podle pohlaví

Vývoj struktury obyvatel Dobříše dle pohlaví v období 2011–2020 je uveden v tabulce 5. Z uvedených dat je zřejmé, že je tato struktura v čase poměrně konstantní. Její změny se pohybují pouze v řádu desetin procent. Ve všech letech tvoří větší část obyvatel města ženy, přičemž jejich zastoupení se pohybuje v rozmezí od 51,3 do 51,7 %. Rozdíly mezi podílem mužů a žen nejsou tedy příliš veliké.

Tabulka 5: Struktura obyvatel Dobříše dle pohlaví, 2011–2020

Rok	Muži		Ženy	
	abs.	v %	abs.	v %
2011	4 215	48,7	4 447	51,3
2012	4 262	48,7	4 493	51,3
2013	4 276	48,5	4 532	51,5
2014	4 309	48,5	4 569	51,5
2015	4 328	48,3	4 624	51,7
2016	4 352	48,4	4 643	51,6
2017	4 371	48,5	4 642	51,5
2018	4 354	48,5	4 629	51,5
2019	4 340	48,4	4 620	51,6
2020	4 284	48,5	4 544	51,5

Zdroj: Vlastní zpracování dle dat ČSÚ, 2021b

Převaha žen v populaci je běžná a tento jev se vyskytuje i v rámci Středočeského kraje a celé ČR. Z ČSÚ (2021c) je však zřejmé, že v Dobříši je převaha žen výraznější. Podíl žen v populaci Středočeského kraje se v období 2011–2020 pohyboval přibližně v rozmezí od 50,5 % do 50,6 %. V celé ČR byl pak podíl žen v uvedeném období cca 50,7–50,9 %.

4.3.4 Struktura obyvatel podle věku

Ve všech zkoumaných letech tvořily nejpočetnější skupinu osoby, které spadají do produktivního věku, tedy 15–64 let. Jejich podíl na celkovém počtu obyvatel se pohybuje v rozmezí od 62,3 do 67,8 %. Jako negativní lze však vnímat skutečnost, že má podíl osob v produktivním věku převážně klesající tendenci. Od roku 2011 do roku 2020 došlo ke snížení celkem o 5,4 %. Druhou nejzastoupenější skupinou byly v celém období osoby

z kategorie 65 a více let. Jejich podíl na celkovém počtu obyvatel města navíc roste. V roce 2011 byl jejich podíl ve výši 16,3 %. V roce 2020 pak tvořily osoby z této věkové kategorie již 20,0 %, což oproti roku 2011 představuje nárůst o 3,7 %. Zbývajícím skupinou jsou obyvatelé z věkové kategorie 0–14 let. U podílu osob z této kategorie lze pozorovat převážně rostoucí tendenci, avšak zpravidla mírnější než u kategorie 65 a více let. Od roku 2018 navíc tento podíl mírně klesl. V roce 2011 měly osoby z kategorie 0–14 let podíl na celkovém počtu obyvatel 15,9 %. V roce 2020 to pak bylo 17,6 %, což představuje nárůst o 1,7 %.

Z uvedených skutečností vyplývá, že dochází k mírnému stárnutí městské populace. O tom svědčí také vývoj hodnot průměrného věku obyvatel města Dobříše. V celém zkoumaném období hodnota tohoto ukazatele roste. Zatímco v roce 2011 byl průměrný věk obyvatel 40,5 let, v roce 2020 to bylo již 42,2 let. Vývoj věkové struktury obyvatel Dobříše a jejich průměrného věku jsou zachyceny v tabulce 6.

Tabulka 6: Věková struktura obyvatel Dobříše a jejich průměrný věk, 2011–2020

Rok	Věková kategorie						Průměrný věk
	0–14 let		15–64 let		65 a více let		
	abs.	v %	abs.	v %	abs.	v %	
2011	1 373	15,9	5 877	67,8	1 412	16,3	40,5
2012	1 428	16,3	5 846	66,8	1 481	16,9	40,6
2013	1 480	16,8	5 792	65,8	1 536	17,4	40,7
2014	1 506	17,0	5 785	65,1	1 587	17,9	40,8
2015	1 578	17,6	5 752	64,3	1 622	18,1	40,8
2016	1 618	18,0	5 703	63,4	1 674	18,6	41,1
2017	1 632	18,1	5 650	62,7	1 731	19,2	41,4
2018	1 632	18,2	5 609	62,4	1 742	19,4	41,6
2019	1 625	18,1	5 579	62,3	1 756	19,6	41,8
2020	1 557	17,6	5 506	62,4	1 765	20,0	42,2

Zdroj: Vlastní zpracování dle dat ČSÚ, 2021b

Stárnutí obyvatelstva je problém, který se netýká pouze Dobříše. Z ČSÚ (2021d) je zřejmé, že se zvyšuje průměrný věk obyvatel celého Středočeského kraje i ČR. Oproti Středočeskému kraji byl téměř v celém období 2011–2020 (mimo rok 2015) v Dobříši průměrný věk obyvatel vyšší. Při srovnání s hodnotami celé ČR lze pozorovat opačný jev, kdy ve všech letech byla hodnota průměrného věku obyvatel Dobříše nižší než v celé ČR. Obyvatelstvo Dobříše však stárne v porovnání se Středočeským krajem i s ČR rychleji. Od roku 2011 do roku 2020 se průměrný věk obyvatel v Dobříši zvýšil o 1,7 roku, ve Středočeském kraji o 1,1 roku a v celé ČR o 1,5 roku.

4.4 Trh práce

4.4.1 Ekonomická aktivita obyvatel

Nejnovější informace o ekonomické aktivitě obyvatel města Dobříše jsou z údajů ze sčítání lidu, domů a bytů, které proběhlo v roce 2011. Údaje z novějšího sčítání (2021) nejsou zatím dostupné. V roce 2011 bylo v Dobříši 49,1 % ekonomicky aktivních obyvatel, z čehož většinu tvořili zaměstnaní. Nezaměstnaných bylo pouze 4,6 % z celkového počtu obyvatel. U ekonomicky neaktivních bylo nejvíce důchodců, jejichž podíl na celkovém počtu obyvatel města byl 22,1 %.

Poměr ekonomicky aktivních a ekonomicky neaktivních je u mužů a žen odlišný. Celkem 54,4 % ze všech mužů bylo ekonomicky aktivních, 40,8 % ekonomicky neaktivních a u zbylých 4,8 % se tento údaj nepodařilo získat. Naopak u žen převládal podíl ekonomicky neaktivních (52,3 %). Dalších 44,2 % žen bylo ekonomicky aktivních a u 3,5 % žen nebyl tento údaj zjištěn. Struktura obyvatel Dobříše dle ekonomické aktivity z roku 2011 je zobrazena v tabulce 7.

Tabulka 7: Struktura obyvatel Dobříše dle ekonomické aktivity, 2011

Ekonomická aktivita	Dle pohlaví		Celkem	
	Muži (abs.)	Ženy (abs.)	abs.	v %
EKONOMICKY AKTIVNÍ	2 278	1 981	4 259	49,1
Zaměstnaní	2 070	1 789	3 859	44,5
Nezaměstnaní	208	192	400	4,6
EKONOMICKY NEAKTIVNÍ	1 709	2 344	4 053	46,7
Důchodci, kteří nepracují	725	1 192	1 917	22,1
Žáci, učni a studenti	595	606	1 201	13,9
Osoby v domácnosti a jiné závislé osoby	369	406	775	8,9
Ostatní, kteří mají vlastní zdroj obživy	20	140	160	1,8
NEBYLO ZJIŠTĚNO	203	157	360	4,2

Zdroj: Vlastní zpracování dle dat ČSÚ, 2011a

4.4.2 Nezaměstnanost

Nezaměstnanost lze vyjádřit pomocí ukazatele „podíl nezaměstnaných osob“. Ten vyjadřuje procentuální podíl počtu dosažitelných uchazečů ve věkové kategorii 15–64 let a celkového počtu obyvatel v této věkové kategorii. Hodnoty ukazatele jsou dostupné od

roku 2014, jelikož byl zaveden v roce 2013. Vývoj hodnot podílu nezaměstnaných osob, počtu dosažitelných uchazečů a počtu volných míst pro město Dobříš je uveden v tabulce 8.

Tabulka 8: Podíl nezaměstnaných osob, dosažitelní uchazeči a volná místa, 2014–2020

Rok	Podíl nezaměstnaných osob v %	Dosažitelní uchazeči	Volná místa
2014	8,4	484	41
2015	7,2	418	81
2016	5,9	341	120
2017	3,9	221	127
2018	3,7	211	396
2019	3,2	181	810
2020	4,4	247	678

Zdroj: Vlastní zpracování dle MPSV, 2021

Z výše uvedených dat je patrné, že podíl nezaměstnaných osob a počet dosažitelných uchazečů na Dobříši mají převážně klesající tendenci. Naopak počet volných míst v čase zejména roste. Jedinou výjimkou je rok 2020. Pouze v tomto roce byl zaznamenán meziroční nárůst podílu nezaměstnaných osob a počtu dosažitelných uchazečů. Počet volných míst se oproti roku 2019 naopak snížil. Tento výkyv může být spojen s vládními opatřeními, které byly realizovány v souvislosti s pandemií COVID 19. I přes mírné zvýšení nezaměstnanosti v roce 2020, kdy byl podíl nezaměstnaných osob ve výši 4,4 %, lze pozorovat výrazné snížení hodnoty tohoto ukazatele oproti výchozímu roku 2014, a to o 4 procentní body. Tento pokles lze vnímat pozitivně. Z ČSÚ (2021e) je však zřejmé, že v porovnání se Středočeským krajem i s ČR je v Dobříši dlouhodobě hodnota podílu nezaměstnaných osob vyšší.

Důležité je také srovnání počtu dosažitelných uchazečů a počtu volných míst. V období od roku 2014 do roku 2017 bylo na Dobříši mnohem více dosažitelných uchazečů než volných pracovních míst. Od roku 2018 je tomu obráceně. Aktuálně převyšující počet volných míst znamená komplikaci pro zaměstnavatele, kteří mohou mít problém při obsazování potřebných pozic. To pak řeší například zaměstnáváním pracovníků z jiných měst a obcí anebo zaměstnáváním cizinců.

4.4.3 Významní zaměstnavatelé

Na Dobříši se nachází poměrně velké množství podnikatelských subjektů, které zde vytváří řadu pracovních příležitostí. Většina z těchto subjektů má pouze malý počet

zaměstnanců. Lze zde však najít i několik větších zaměstnavatelů, kteří mají poměrně veliký vliv na úroveň zaměstnanosti ve městě a jeho okolí. Mimo zaměstnanosti ovlivňují tito zaměstnavatelé také samotné dění ve městě. Podílejí se totiž na různých sportovních, společenských a kulturních akcích anebo například finančně přispívají místním organizacím, jako jsou školy či zdravotnická zařízení.

Nejvýznamnější z nich je bezesporu společnost Doosan Bobcat EMEA s.r.o., která se zabývá výrobou kompaktních stavebních strojů, zemědělských strojů a různých druhů příslušenství pro tyto stroje. V roce 2019 zde otevřela tato společnost svou centrálu pro Evropu, Blízký východ a Afriku. Tato nová centrála doplnila již existující výrobní závod, tréninkové a inovační centrum. Doosan Bobcat EMEA s.r.o. vytváří ve městě více než 1 400 pracovních příležitostí, z toho přibližně 200 v managementu a 150 ve vývoji. Svou velikostí je významným zaměstnavatelem nejen pro město Dobříš, ale také pro obce, které se nachází v jeho okolí (Havlíčková, 2019).

Dále se ve městě nachází několik zaměstnavatelů, kteří jsou oproti Doosan Bobcat EMEA podstatně menší, ale přesto významní. Z nich je možné zmínit například společnost Van Leeuwen Production Czech Republic s.r.o., která se zaměřuje na hutní materiály (trubky, profily atd.). Dále je to ENERAGON Dobříš, s.r.o. zabývající se energetikou a stavebnictvím a MEDI HELP spol. s r.o. provozující Masarykovo sanatorium Dobříš. Za významného zaměstnavatele lze považovat i samotné město Dobříš, které vytváří mnoho pracovních pozic pro zajištění činností spojených s fungováním města. Počet zaměstnanců těchto uvedených subjektů se pohybuje v rozmezí od 100 do 199.

4.5 Vzdělání obyvatel a školství

4.5.1 Vzdělanostní struktura obyvatel

Nejnovější informace o vzdělanostní struktuře obyvatel Dobříše jsou (stejně jako u ekonomické aktivity) ze sčítání lidu, domů a bytů 2011. V tomto roce byl ve městě nejvyšší podíl obyvatel se středním vzděláním včetně vyučení (bez maturity), a to 34 %. Dalších 30,1 % ze všech obyvatel mělo úplné střední vzdělání s maturitou. Naopak žádné vzdělání mělo pouze 0,3 % obyvatel města.

Lze si také povšimnout rozdílů v nejvyšším dosaženém stupni vzdělání mezi pohlavími. V roce 2011 měli muži na Dobříši nejčastěji střední vzdělání včetně vyučení (bez maturity). Tento stupeň vzdělání dosáhlo celkem 40,4 % ze všech mužů. Nejvíce

zastoupeným stupněm v případě žen bylo úplné střední vzdělání (s maturitou), kterého dosáhlo 32,6 % ze všech žen. Vzdělanostní struktura obyvatelstva ve věku 15 a více let dle nejvyššího dosaženého stupně vzdělání je uvedena v tabulce 9.

Tabulka 9: Vzdělanostní struktura obyvatelstva ve věku 15 a více let, 2011

Stupeň vzdělání	Počet obyvatel					
	Muži		Ženy		Celkem	
	abs.	v %	abs.	v %	abs.	v %
Bez vzdělání	11	0,3	9	0,3	20	0,3
Základní (včetně neukončeného)	422	12,7	718	19,7	1 140	16,3
Střední vč. vyučení (bez maturity)	1 346	40,4	1 028	28,1	2 374	34,0
Úplné střední (s maturitou)	913	27,4	1 190	32,6	2 103	30,1
Nástavbové studium	70	2,1	166	4,5	236	3,4
Vyšší odborné	42	1,2	66	1,8	108	1,5
Vysokoškolské	529	15,9	473	13,0	1 002	14,4

Zdroj: Vlastní zpracování dle ČSÚ, 2011b

Z ČSÚ (2011c) je zřejmé, že vzdělanost obyvatelstva Dobříše je mírně vyšší než vzdělanost obyvatelstva Středočeského kraje a celé České republiky. Ve městě Dobříš je v porovnání se Středočeským krajem a ČR menší podíl osob bez vzdělání, osob se základním vzděláním (včetně neukončeného) a také osob se středním vzděláním včetně vyučení (bez maturity). Naopak podíl obyvatel, kteří mají úplné střední vzdělání (včetně maturity), nástavbové studium, vyšší odborné nebo vysokoškolské vzdělání, je v Dobříši oproti Středočeskému kraji i celé ČR vyšší.

4.5.2 Školy na území města

Ve městě Dobříš se nachází několik mateřských, základních i středních škol a také jsou zde k dispozici jiné možnosti pro vzdělávání. Školy slouží nejen pro obyvatele Dobříše, ale i pro obyvatele okolních obcí. Velká část z uvedených zařízení se nachází v zóně nedaleko centra města ve své blízkosti. V této oblasti je mateřská škola, dvě základní školy, dvě střední školy, knihovna, školní sportovní areál a několik dalších městských sportovišť. Areál, ve kterém se nachází tato zařízení, je zachycen na obrázku 9.

Obrázek 9: Zóna škol a sportovních zařízení

Zdroj: Vlastní fotografie

Mateřské školy

Město Dobříš je zřizovatelem celkem tří mateřských škol. V předchozích letech bylo realizováno několik projektů, v rámci kterých byly provedeny rekonstrukce těchto zařízení a navýšena jejich kapacita. Podle údajů MŠMT (2021) je kapacita 2. mateřské školy Dobříš v současné době 120 dětí (jidelny 150), 4. mateřské školy Dobříš 136 dětí (jidelny 160) a 5. mateřské školy Dobříš 166 dětí (jidelny 190).

Dle Havlíčkové (2021a) bylo v roce 2021 zapsáno ve výše uvedených mateřských školách celkem 385 dětí. Z tohoto počtu bylo 112 dětí ve 2. MŠ, 125 dětí ve 4. MŠ a 148 dětí v 5. MŠ. Z toho vyplývá, že v současné době je kapacita mateřských škol včetně jejich jidelen ve městě Dobříš dostačující a existují zde také kapacitní rezervy.

Mimo mateřských škol zřizovaných městem Dobříš navíc působí na území města také soukromá zařízení pro děti předškolního věku. Do této skupiny vzdělávacích zařízení patří MATEŘSKÁ ŠKOLA HAPPY FLOWERS s.r.o. (česko-anglická školka), dětská skupina ČÁP-DOOSAN, dětská skupina Sluníčko Dobříš a Lesní komunitní škola JSEM LESEM. Jejich existence rozšiřuje možnosti a kapacity v oblasti předškolního vzdělávání ve městě.

Základní školy

V Dobříši jsou celkem tři základní školy, které jsou příspěvkovými organizacemi zřizovanými městem a také jedna soukromá základní škola (ZŠ Trnka). První ze základních škol, které jsou zřizovány městem, je Základní škola Dobříš, Komenského nám. 35, okres Příbram, která se nachází v blízkosti centra města. Vzdělání je zde poskytováno žákům od

1. až do 9. ročníku. Z hlediska počtu žáků se jedná o poměrně velkou školu. Ve školním roce 2020/2021 bylo otevřeno celkem 27 tříd a celkový počet žáků byl 666, přičemž celková kapacita školy je 675 žáků. Dále je zde jídelna s kapacitou 800 jídel, školní družina s kapacitou 210 žáků a školní klub s kapacitou 280 žáků. Škola je tvořena celkem dvěma budovami. V hlavní budově se nachází kmenové třídy, pracovny odborných předmětů, dílna, centrum výpočetní techniky, knihovna, školní družina a jídelna s varnou. Ve druhé budově se nachází tělocvična. Většina výuky tak probíhá v rámci jedné budovy. Na hlavní budovu navazuje dětská zahrada, kde byla vybudována učebna v přírodě. V posledních letech prošla škola opravami, modernizací a stala se bezbariérovou (Cacková, Čulíková, 2021).

Dále je zde 2. základní škola Dobříš, Školní 1035, okres Příbram (2. ZŠ Dobříš). Tato škola nabízí také vzdělání od 1. do 9. ročníku. Co se týče počtu žáků, je tato škola větší než první jmenovaná. Ve školním roce 2020/2021 bylo otevřeno celkem 31 tříd a vzdělávalo se zde přibližně 753 žáků. Celková kapacita školy je v současné době 920 žáků. K dispozici je také školní družina s kapacitou 291 žáků a varna s jídelnou, která má kapacitu 1 200 jídel. Na rozdíl od předchozí základní školy je 2. ZŠ Dobříš takzvaně pavilonového typu. Je tedy tvořena celkem 8 pavilony, mezi kterými žáci přecházejí. V prvním až čtvrtém pavilonu jsou umístěny kmenové třídy, v pátém pavilonu je tělocvična, v šestém pavilonu se nachází pracovny odborných předmětů a v 7. pavilonu je školní jídelna, která v nedávné době prošla kompletní rekonstrukcí. Osmý pavilon byl nově vybudován kvůli navýšení kapacity školy. Jsou zde učebny českého jazyka, matematiky a přírodopisu. V posledních letech došlo ke stavebním úpravám a modernizaci vybavení uvnitř školy. Rekonstrukcí prošel i prostor mezi pavilony, který slouží k pohybovým aktivitám žáků v době přestávek (Pallagyová, 2021).

Poslední základní školou, která je zřizována městem, je Základní škola Dobříš, Lidická 384. Toto zařízení poskytuje vzdělání žákům se speciálními potřebami, a to od 1. až do 9. ročníku. Kapacita této školy je 100 žáků a výuka je realizována převážně ve čtyřech třídách. Třídy jsou tak tvořeny žáky z více ročníků. Součástí školy je tělocvična a školní družina. Není zde vlastní varna a jídelna. Škola má bezbariérový přístup a v současnosti má dostatečné prostory a materiální vybavení k zajištění výuky (Pánková, 2021).

Střední školy

Ve městě se nachází dvě školská zařízení, která poskytují vzdělání na středoškolské úrovni. Jejich zřizovatelem však není město Dobříš, ale Středočeský kraj. Prvním z nich je Gymnázium Karla Čapka, Dobříš, Školní 1530. Jedná se o střední školu, která poskytuje

všeobecné vzdělání zakončené maturitní zkouškou. Výuka je zajišťována celkem ve dvanácti třídách (osmi třídách osmiletého studia a čtyřech třídách čtyřletého studia). Maximální kapacita školy je 360 žáků, přičemž její využití se dlouhodobě pohybuje okolo 95 %. V roce 2015 byla realizována rozsáhlá rekonstrukce budovy školy, díky které se zlepšily hygienické podmínky, energetická hospodárnost provozu a také vnější vzhled celé školy. Rekonstrukce však nezahrnovala velkou část vnitřního vybavení. To je tak nutné opravovat a modernizovat postupně (Gymnázium Karla Čapka, 2020).

Dále je to Střední odborné učiliště, Hluboš 178, které má na Dobříši své pracoviště. Toto učiliště nabízí několik tříletých oborů zakončených závěrečnou zkouškou (výuční list), dva čtyřleté obory zakončené maturitní zkouškou a jeden obor nástavbového studia. Na pracovišti v Dobříši jsou konkrétně vyučovány obory Opravář zemědělských strojů, Opravářské práce, Mechanik opravář motorových vozidel a Kadeřník (SOU Hluboš, 2020).

4.5.3 Další možnosti vzdělávání

Mimo výše zmíněné instituce lze v Dobříši využít pro vzdělávání také jiných možností. Takové možnosti nabízí například Základní umělecká škola Dobříš (ZUŠ Dobříš). Jedná se o příspěvkovou organizaci, jejíž zřizovatelem je město Dobříš. ZUŠ Dobříš poskytuje výuku hudebních, tanečních a výtvarných oborů. Výuka probíhá převážně na Mírovém náměstí v Dobříši v budově č. 69, kde škola sídlí. Z důvodu navýšení počtu žáků byly učebny rozšířeny o pronajaté prostory v Kulturním středisku Dobříš a Gymnázium Karla Čapka. Další učebny získala škola rekonstrukcí budovy, která se nachází v její blízkosti. Celkově má tedy v současnosti k dispozici 15 učeben a jejich počet hodlá do budoucna dále navýšit. Celková kapacita školy je 550 žáků. Kromě výuky se ZUŠ podílí také na mnoha kulturních aktivitách, které v Dobříši a jejím okolí probíhají (ZUŠ Dobříš, 2019).

Do jiných možností vzdělání lze zahrnout i služby poskytované Městskou knihovnou Dobříš. Aktuálně je zde k dispozici cca 42 tisíc svazků a registrováno přes 2 000 čtenářů, přičemž knihovna pořádá i mnoho programů pro školy a veřejnost (Městská knihovna Dobříš, 2021). Dále jsou ve městě různé soukromé subjekty, které nabízejí služby v oblasti vzdělávání. Jedná se například o jazykové školy, autoškoly, taneční kurzy a další.

4.6 Zdravotnictví a sociální péče

4.6.1 Zdravotnictví

Zdravotní péče je v Dobříši zajišťována řadou poskytovatelů. Velká část z nich působí na poliklinice Dobříš (obrázek 10), která je provozována společností Středisko zdraví spol. s r.o., ve které má město Dobříš obchodní podíl ve výši 65 %. Tato společnost poskytuje zdravotní služby prostřednictvím vlastních oddělení a ambulancí. Jedná se o psychiatrickou ordinaci, endokrinologii, fyziatrii a rehabilitační lékařství, ordinaci diabetologie, interní ambulanci (EKG), fyzioterapii a léčebnou rehabilitaci, ordinace praktických lékařů pro dospělé, radiologické oddělení (RTG ambulance) a sonografii (ultrazvuk). Dále Středisko zdraví pronajímá také část prostorů polikliniky jiným poskytovatelům zdravotní péče. Díky tomu se zde nachází ambulance urologie, ORL, ortopedie, chirurgie, gynekologie, neurologie, plicní, kožní, oční, ordinace praktických lékařů pro děti i dospělé a klinická logopedie. V budově se dále nachází například lékárna, optika a odběrové pracoviště a laboratorní služby Oblastní nemocnice Příbram, a.s. (Středisko zdraví, 2021).

Obrázek 10: Poliklinika Dobříš

Zdroj: Vlastní fotografie

Dále se ve městě nachází Masarykovo sanatorium Dobříš, které je provozováno společností MEDI HELP spol. s r.o. Toto zdravotnické zařízení je zaměřeno na léčbu dlouhodobě nemocných pacientů. Ti se zde doléčují a rehabilitují po operacích, úrazech či akutních chorobách. Zdejší rehabilitační oddělení je kvalitní a nabízí řadu procedur, jako je elektroléčba, magnetoterapie, vodoléčba, ergoterapie a další (MEDI HELP, 2021).

Celkem je ve městě pět ordinací praktických lékařů pro dospělé. Ty se všechny nachází v budově polikliniky. Dále jsou zde tři ordinace praktických lékařů pro děti a dorost, z nichž jedna je umístěna v prostorech polikliniky a dvě se nachází na náměstí Komenského. Pro obyvatele města je důležitá také dostupnost stomatologických ordinací, kterých je v Dobříši šest. Vzhledem k počtu obyvatel se jedná o poměrně malé počty. Z ostatních zdravotnických zařízení lze jmenovat dále lékárny, které jsou zde tři (Lékárna LEGE ARTIS, Lékárna U zámku a Dr. Max LÉKÁRNA).

4.6.2 Sociální péče

V sociální oblasti lze na Dobříši pozorovat několik problémů. Jedním z nich je narůstající množství rodin, které mají vážné a někdy i existenční sociální problémy či problémy v oblasti výchovy dětí. Zvyšuje se také množství dětí, které nemají dostatečné materiální zaopatření. To se následně odráží ve vztazích uvnitř dětských skupin (nárůst šikany). Dále lze do sociálních problémů zařadit také distribuci a užívání návykových látek. To se týká i dětí a mladistvých, u kterých se jedná zejména o užívání alkoholu, tabákových výrobků či marihuany (Město Dobříš, 2017).

Obecně prospěšná společnost Brdy-Vltava (2019a) dále uvádí výskyt problémů s materiální chudobou, exekucemi, rodinným soužitím či domácím násilím. Pro řešení výše uvedených sociálních problémů navíc nejsou ve městě dostatečné kapacity. Nedostatečné kapacity se týkají i oblasti bydlení (pobytové služby pro seniory, chráněné bydlení, sociální bydlení atd.). Problematika bydlení bude podrobněji rozebrána v následující kapitole.

Řešením sociálních problémů se zabývá sociální odbor Městského úřadu Dobříš. Ten je podle Havlíčkové (2021b) tvořen celkem devíti zaměstnanci. Konkrétně se jedná o vedoucího pracovníka, pracovníci orgánu sociálně-právní ochrany dětí (OSPOD) zabývající se náhradní rodinnou péčí, čtyři pracovnice OSPOD zabývající se opatrovnictvím, pracovníka OSPOD se zaměřením na kurátora pro děti a mládež a dvě další terénní sociální pracovnice. Sociální odbor pomáhá nalézt řešení problémů občanům všech věkových kategorií. Z jeho činností lze jmenovat poskytování ochrany nezletilým dětem, poskytování poradenství (např. čerpání sociálních dávek) či pomoc seniorům při podání žádosti o přidělení bytu zvláštního určení.

Dalším subjektem, který se zaměřuje mimo jiné na sociální oblast nejen v Dobříši, ale také v ostatních obcích regionu, je obecně prospěšná společnost Brdy-Vltava. Ta pomáhá

jednotlivým poskytovatelům sociálních služeb, a to například prostřednictvím Sociálního fondu regionu Brdy–Vltava. Do tohoto fondu jsou vybírány finanční prostředky od obcí (i veřejnosti) z regionu a následně jsou tyto finance rozdělovány mezi jednotlivé poskytovatele, a to na základě jejich žádostí (Brdy–Vltava, 2014). Přehled vybraných poskytovatelů sociálních služeb, kteří ve městě působí, je uveden v tabulce 10.

Tabulka 10: Vybraní poskytovatelé sociálních služeb v Dobříši

Název subjektu	Poskytované služby
Proxima Sociale o.p.s.	nízkoprahový klub pro děti a mládež
Soukromý dětský domov SOS 92, z.ú.	dětský domov a centrum pro náhradní rodinnou péči
Sdružení Dej mi šanci	pomoc lidem s tělesným, mentálním, sociálním či jiným hendikepem
Rodinné centrum Dobříšek, z.s.	sociální, partnerské, rodinné a výchovné poradenství
Farní charita Dobříš	pomoc lidem v obtížné životní situaci, dětem a zdravotně postiženým
Farní charita Starý Knín	sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi, Denní stacionář pro děti a mládež s autismem, Sociální rehabilitace atd.
Člověk v tísní, o.p.s.	dluhové poradenství
Magdalena o.p.s	terénní program zaměřený na uživatele návykových látek
Domov seniorů Dobříš, příspěvková organizace	pobytové služby určené pro seniory
Pečovatelská služba města Dobříše	terénní i ambulantní pečovatelská služba (osobní hygiena, domácnost, zajištění stravy, doprovod k lékaři, sociální poradenství apod.)
MEDI HELP spol. s r.o.	sociální lůžka ve zdravotnickém zařízení

Zdroj: Vlastní zpracování dle Města Dobříš, 2017; Brdy-Vltava, 2019b

4.7 Bydlení

4.7.1 Domovní fond

Na území města se dle sčítání lidu, domů a bytů z roku 2011 nacházelo celkem 1 669 domů, z čehož 1 482 bylo obydlených. Přes 85 % obydlených domů tvořily rodinné domy, téměř 13 % bytové domy a necelé 2 % ostatní budovy. Z hlediska vlastnictví převažují u rodinných domů fyzické osoby. Ty vlastnily celkem 1 202 rodinných domů, což představuje téměř 95 % ze všech obydlených rodinných domů. U bytových domů bylo nejrozšířenější formou vlastnictví spoluvlastnictví vlastníků bytů. Podrobnější údaje o domovním fondu v Dobříši jsou uvedeny v tabulce 11.

Tabulka 11: Domovní fond v Dobříši, 2011

DOMY		Rodinné domy	Bytové domy	Ostatní budovy	Celkem
Počet domů		1 443	195	31	1 669
Obydlené domy		1 266	190	26	1 482
Obydlené domy dle vlastnictví	fyzická osoba	1 202	23	9	1 234
	spoluvlastnictví vlastníků bytů	44	89	-	133
	bytové družstvo	-	31	1	32
	obec, stát	-	16	4	20
Neobydlené domy		177	5	5	187

Zdroj: Vlastní zpracování dle ČSÚ, 2011d

4.7.2 Bytový fond

Sčítání lidu, domů a bytů z roku 2011 poskytuje také informace o bytovém fondu ve městě Dobříš. Tyto informace jsou uvedeny v tabulce 12. Z nich je patrné, že v době sčítání bylo ve městě celkem 3 709 bytů, z čehož 3 258 bylo obydlených, což představuje 87,8 %. U obydlených bytů měly vyšší podíl byty v bytových domech, které tvořily 53,5 % z jejich celkového počtu. Byty v rodinných domech pak tvořily 45,3 % a byty v ostatních budovách zbylých 1,2 % ze všech obydlených bytů. Z hlediska právního důvodu užívání převažují u bytů v rodinných domech vlastní domy a u bytů v bytových domech je pak převládající osobní vlastnictví.

Tabulka 12: Bytový fond v Dobříši, 2011

BYTY		Rodinné domy	Bytové domy	Ostatní budovy	Celkem
Byty celkem		1 766	1 896	47	3 709
Obydlené byty		1 476	1 744	38	3 258
Právní důvod užívání bytu	ve vlastním domě	1 201	10	2	1 213
	v osobním vlastnictví	1	796	1	798
	nájemní	46	389	23	458
	družstevní	-	377	-	377
Neobydlené byty		290	152	9	451

Zdroj: Vlastní zpracování dle ČSÚ, 2011e

Od roku 2011 se počet bytů samozřejmě změnil. Z tabulky 13 vyplývá, že v období 2011–2020 bylo dokončeno celkem 100 bytů, přičemž téměř tři čtvrtiny z nich tvořily byty v rodinných domech. Nejvyšší nárůst byl v roce 2015, kdy se počet bytů zvýšil o 21. Naopak

nejnižší nárůst nastal v roce 2017 (pouze jeden byt). Lze očekávat, že počet bytů se bude i nadále mírně zvyšovat, jelikož je jich zde nedostatek. Pravděpodobně však nebude docházet k nějak rozsáhlé výstavbě, a to kvůli snaze zachovat stávající charakter Dobříše (menší město s počtem obyvatel do 10 000).

Tabulka 13: Počet dokončených bytů na území Dobříše, 2011–2020

DOKONČENÉ BYTY	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Byty celkem	12	4	18	7	21	15	1	2	12	8
V rodinných domech	12	4	9	3	8	15	1	2	12	7
V bytových domech	0	0	8	4	10	-	-	-	-	-
V ostatních budovách	-	-	1	-	3	-	-	-	-	1

Zdroj: Vlastní zpracování dle ČSÚ, 2020a

Město Dobříš má velmi výhodnou polohu, a to zejména ve vztahu k dostupnosti hlavního města Prahy. To má však vliv na výši cen bydlení (nájemního i vlastního). Pro některé skupiny obyvatel tak může být bydlení ve městě nedostupné. Z těchto skupin lze jmenovat například mladé lidi, kteří si často nemohou drahé bydlení dovolit. To může přispět k odlivu mladých z města, což by mělo vliv na další stárnutí obyvatelstva. Problém s drahým bydlením se týká také sociálně slabších obyvatel a důchodců. Je tedy důležité, aby bylo ve městě zajištěno finančně dostupné bydlení.

Velká část bytů, které byly majetkem města Dobříše, byla však v minulosti rozprodána soukromým subjektům. V současné době má město dle Havlíčkové (2021c) k dispozici celkem devět bytových domů či jejich částí (cca 90 bytů). V těch se nachází městské byty a byty zvláštního určení, které slouží zejména důchodcům a zdravotně postiženým obyvatelům (dům s pečovatelskou službou–28 bytů a chráněné bydlení–24 bytů). Aktuálně je dokončována rekonstrukce ubytovny Větrník, ve které by podle Havlíčkové (2022) mělo být celkem 29 bytů, z čehož 15 by mělo sloužit pro obyvatele ve znevýhodněné sociální situaci a zbylé byty by měly být určeny k zajištění takzvaného dostupného bydlení. Před provedením rekonstrukce bylo v této ubytovně využíváno pouze 15 bytů, což znamená, že díky rekonstrukci se počet bytů zvýší o 14. Jak ale uvádí Kahounová (2022), v prosinci 2021 byl schválen prodej budovy, ve které se nachází 8 městských bytů. Počet bytů, které jsou v majetku města, se tak příliš nezvýší.

4.8 Technická a dopravní infrastruktura

4.8.1 Technická infrastruktura

Zásobování pitnou vodou

Zásobování pitnou vodou je zajištěno převážně prostřednictvím veřejného vodovodu. V některých případech jsou využívány i individuální podzemní zdroje vody (studny). Voda pro veřejný vodovod pochází zejména z vlastních podzemních zdrojů. Malá část je dále zabezpečována pomocí příbramského přivaděče (Kunický, 2013).

Výše zmíněné podzemní zdroje pitné vody zahrnují celkem 25 vrtů a dalších vodních zdrojů, jako jsou zářezy a nádrže. Vodovody (i kanalizace) ve městě a v některých okolních obcích provozuje Vodohospodářská společnost Dobříš spol. s r.o. (VHS Dobříš), jejíž vlastníkem je město Dobříš. To je výhodné, jelikož prostředky, které jsou získávány provozem, jsou dále využívány k potřebné obnově a rozvoji infrastruktury. VHS působí celkem v 18 obcích, které mají dohromady přibližně 15 500 obyvatel (VHS Dobříš, 2022).

Stávající kapacita zdrojů pitné vody je dostatečná. Problémy se však mohou objevit v obdobích sucha, která již v posledních letech nastala. Město musí být tedy připraveno i na tyto případy. Dále je nutné brát v úvahu také budoucí rozvoj města i okolních obcí, které využívají stejné vodní zdroje jako Dobříš. Z těchto důvodů nechalo město zpracovat studii „Zásobení Dobříšska a Novoknínska pitnou vodou“, která zkoumá možnost napojení obcí tohoto území na skupinový vodovod, který by byl zásoben vodou z Vltavy (Kolařík, 2018).

Odvod a čištění odpadních vod

Na území města jsou splaškové odpadní vody produkovány zejména domácnostmi. Podíl průmyslu na jejich produkci je tedy nevýznamný. Kanalizační síť je tvořena částečně jednotnou a částečně oddílenou soustavou. Dešťové vody jsou odváděny prostřednictvím dešťové kanalizace, která není zcela dobudována. Jednotlivé kanalizační stoky jsou různě staré a mají rozdílný technický stav. Z tohoto důvodu je síť postupně opravována a modernizována. Vlivem nové výstavby je kanalizace dále rozšiřována (Kunický, 2013).

Vznikající odpadní vody jsou kanalizací přiváděny na městskou čistírnu odpadních vod (ČOV Dobříš). U té došlo v letech 2009–2010 ke kompletní rekonstrukci a intenzifikaci, díky čemuž bylo celkově obnoveno její technologické vybavení a rozšířena její kapacita (na základě očekávaného rozvoje města). Na ČOV Dobříš jsou prostřednictvím tlakové kanalizace přiváděny také odpadní vody z nedaleké obce Stará Huť a je sem vyvážen i odpad z bezodtokových žump (jímek), a to převážně z okolních obcí. Celková kapacita ČOV je

13 000 ekvivalentních obyvatel a je v současné době dostačující. Vyčištěná voda je vypouštěna do Huťského rybníka, u kterého se ČOV nachází (Kunický, 2013). Čistírna odpadních vod Dobříš je zachycena na obrázku 11.

Obrázek 11: Čistírna odpadních vod Dobříš

Zdroj: Vlastní fotografie

Zásobování elektřinou a plynem

Zásobování elektřinou je v Dobříši na dobré úrovni. Z jihu vstupuje na území města vedení vysokého napětí (22 kV) od rozvodny 110/22 kV Příbram a z východního směru je dále přiváděno vysoké napětí (22 kV) od rozvodu Slapy a Mníšek. Tato vedení jsou napojena na okružní vedení „Dobříš okruh“, ze kterého odbočují jednotlivé větve kabelového a venkovního vedení napájející území města. Uvnitř zastavěného území jsou rozvody nízkého napětí (400 V) provedeny zejména kabely v zemi (Salaba, 2010). Jak uvádí JV Project (2014), na území města se nachází také několik fotovoltaických elektráren. Z těch větších je to Fotovoltaická elektrárna Dobříš s výkonem 1,476 MW, kterou vlastní ENERCON SUN, s.r.o. nebo FVE Dobříš-Stožec (FVE TWO s.r.o.) s výkonem 1,399 MW.

Téměř celé území města Dobříše je plynofikováno. Plyn je do města přiváděn pomocí vysokotlaké přípojky. Ta je napojena na dálkový vysokotlaký plynovod Příbram – Bavoryně. Po městě je plyn dále rozváděn prostřednictvím středotlaké plynovodní sítě. Zásobování města plynem je tedy dostačující (Salaba, 2010).

4.8.2 Dopravní infrastruktura

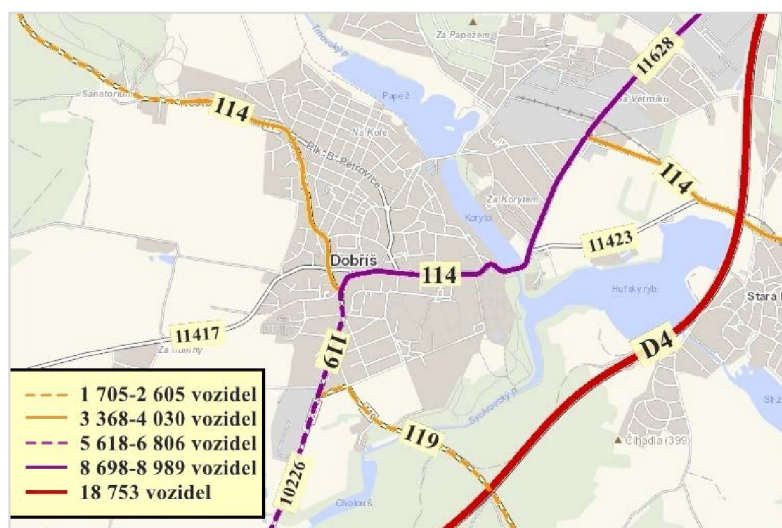
Komunikace

Kolem Dobříše prochází dálnice D4, která je hlavním tahem vedoucím z Prahy směrem na Příbram. Dále se zde nachází silnice II. třídy, které jsou vedeny přes území města. Jedná se o silnici II/114, která je důležitým tahem mezi Berounskem a Benešovskem

a II/119, která začíná na Dobříši a vede do Sedlčan. Na tyto komunikace navazují poté silnice III. třídy. Jedná se o silnice č. 10226 (Dobříš-Svaté Pole-Nečín), č. 11417 (Dobříš-Rosovice-Příbram), č. 11423 (ulice Pod Hřbitovem) a č. 11628 (Dobříš-Nová ves pod Pleší). Dálnice D4 je ve vlastnictví státu a zbylé silnice patří Středočeskému kraji (ELTODO, 2018).

Pro dopravu jsou důležité také komunikace ve vlastnictví města Dobříše, jejichž správu a údržbu zajišťuje společnost DOKAS Dobříš, s.r.o. Některé místní silnice jsou v současné době v nevyhovujícím stavu a do budoucna vyžadují rekonstrukci. Z dalších problémů lze dle společnosti ELTODO (2018) zmínit nedostatky týkající se parkovacích ploch. Dále má Dobříš problémy s tranzitní dopravou (osobní i nákladní), která vede přes centrum města, přičemž v současné době jsou zvažována dvě možná řešení (vybudování západního obchvatu města a zákaz vjezdu tranzitní kamionové dopravy). Denní intenzita dopravy na frekventovaných silnicích je znázorněna na obrázku 12.

Obrázek 12: Denní intenzita dopravy na frekventovaných silnicích

Zdroj: Vlastní zpracování dle ŘSD ČR, 2021

Město je charakteristické krátkými vzdálenostmi. Proto má zde velký potenciál i cyklistická a pěší doprava. Co se týče cyklistické dopravy ve městě, je zde nedostatečná síť cyklistických tras. To je patrně důvodem, proč je tato doprava využívána převážně pro rekreační účely, a nikoliv pro účely dopravní (doprava do zaměstnání, do škol apod.). Pěší doprava je v Dobříši poměrně na dobré úrovni. Ulice jsou relativně dobře vybaveny chodníky (alespoň jednostrannými) a nachází se zde značný počet přechodů pro chodce či míst pro přecházení. Přesto na některých místech chodníky chybí anebo je jejich stav nevyhovující. To samé platí i v případě přechodů pro chodce (ELTODO, 2018).

Dopravní obslužnost

Díky výhodné poloze a síti silnic má Dobříš výbornou dopravní obslužnost. Ta je zajišťována především autobusovou příměstskou dopravou, která je začleněna do Pražské integrované dopravy. Územím města vede celkem devět autobusových linek, které zabezpečují spojení do Prahy, Příbrami a dalších okolních obcí, a to v pracovních dnech i o víkendu. Ve městě se nachází celkem 14 autobusových zastávek (ROPID, 2022).

Mimo autobusů funguje ve městě také vlaková doprava (Dobříš-Praha), avšak počet spojů byl kvůli úsporám výrazně omezen. Dle Mníšku pod Brdy (2021) původně Středočeský kraj plánoval zrušení všech spojů ve všedních dnech na trati Čisovice-Mníšek pod Brdy-Dobříš. Některé dotčené obce (Mníšek pod Brdy, Čisovice, Malá Hraštice, Mokrovraty, Nová Ves pod Pleší a Stará Huť) s tím však nesouhlasily a dohodly se na financování části spojů z vlastního rozpočtu. Nakonec byl tedy na této trati zachován celoroční víkendový provoz a ve všední dny zde funguje v současné době pět párů spojů (do budoucna budou zachovány 3 páry).

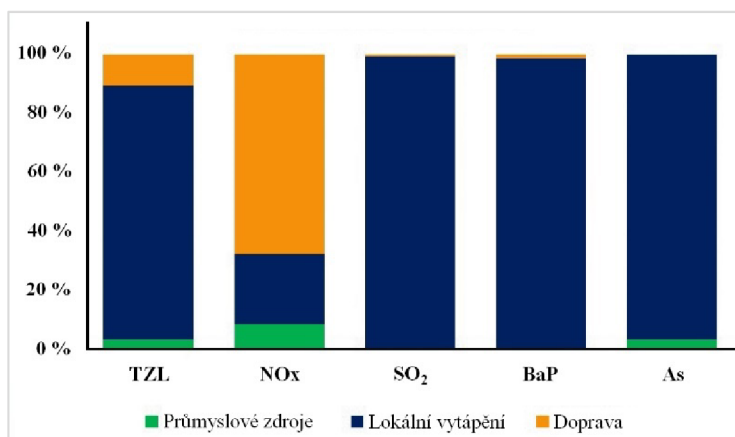
4.9 Životní prostředí

4.9.1 Ovzduší

Šůna (2021) uvádí, že je ve městě Dobříš kvalita ovzduší dobrá. Při zkoumání kvality ovzduší je důležité plnění imisních limitů vybraných škodlivin. V tomto případě jsou uvedeny tuhé znečišťující látky (TZL), oxidy dusíku (NO_x), oxid siřičitý (SO₂), benzo(a)pyren (BaP) a arsen (As). U všech těchto škodlivin jsou plněny imisní limity, avšak v případě BaP je v průměru dosahováno limitních hodnot a v některých oblastech může být limit dokonce překročen.

Na obrázku 13 je znázorněn podíl zdrojů znečištění ovzduší na území města Dobříše. Z něho je zřejmé, že největším problémem z hlediska znečišťování ovzduší je lokální vytápění. Jen v případě NO_x je převažujícím zdrojem znečištění doprava. Průmyslové zdroje znečištění mají na kvalitu ovzduší ve městě minimální vliv. Z toho vyplývá, že je důležité zaměřit se především na problematiku lokálního vytápění, a to konkrétně na staré zdroje vytápění (tuhá paliva), které nevyhovují emisním limitům.

Obrázek 13: Podíl zdrojů znečištění ovzduší v Dobříši

Zdroj: Vlastní zpracování dle Šůny, 2021

4.9.2 Půdní fond

Katastrální území Dobříše má celkovou rozlohu přibližně 5 341,8 ha. Většinu z této rozlohy tvořila v roce 2020 nezemědělská půda, zejména pak lesní pozemky, které se v uvedeném roce podílely na celkové výměře ze 76,4 %. Více než tři čtvrtiny území města je tedy tvořeno lesy. Ze zemědělské půdy je nejvíce zastoupena orná půda. Výměra jednotlivých druhů pozemků a jejich podíl na celkové rozloze města v roce 2010, 2015 a 2020 jsou uvedeny v tabulce 14.

Tabulka 14: Struktura druhů pozemků na území Dobříše

ROK	2010		2015		2020	
	ha	%	ha	%	ha	%
ZEMĚDĚLSKÁ PŮDA	806,4	15,10	796,2	14,90	792,1	14,83
orná půda	461,7	8,64	444,4	8,32	440,8	8,25
zahrad	64,4	1,21	65,1	1,22	64,1	1,20
ovocný sad	7,9	0,15	7,6	0,14	7,6	0,14
trvalý travní porost	272,4	5,10	279,1	5,22	279,6	5,24
NEZEMĚDĚLSKÁ PŮDA	4 535,8	84,90	4 545,6	85,10	4 549,7	85,17
lesní pozemek	4 078,8	76,36	4 078,8	76,36	4 079,6	76,37
vodní plocha	71,8	1,34	71,8	1,34	71,8	1,34
zastavěná plocha a nádvoří	71,4	1,33	73,6	1,38	75,6	1,42
ostatní plocha	313,8	5,87	321,4	6,02	322,7	6,04
CELKOVÁ VÝMĚRA	5 341,8	100,00	5 341,8	100,00	5 341,8	100,00

Zdroj: Vlastní zpracování dle ČSÚ, 2020b

Z uvedených dat je zřejmé, že struktura ploch ve městě se od roku 2010 změnila pouze nepatrně. U hodnot rozlohy jednotlivých druhů pozemků lze pozorovat, že ve městě ubývá zemědělská půda, a to především orná půda, jejíž výměra se od roku 2010 snížila o 20,9 ha. Z ploch, které spadají do zemědělské půdy, zaznamenaly nárůst oproti roku 2010 pouze trvalé travní porosty, jejichž plocha se zvýšila o 7,2 ha. Z nezemědělské půdy se zvýšila rozloha nejvíce u ostatních ploch (o 8,9 ha) a zastavěných ploch a nádvoří (o 4,2 ha).

4.9.3 Vodní hospodářství

Na území města se nachází několik vodních toků. Z těch významnějších lze jmenovat například Sychrovský potok, Trnovský potok a Lipižský potok. Dále jsou ve městě čtyři větší rybníky. Konkrétně se jedná o rybníky Papež, Koryto, Huťský rybník a Chotobuš. Mimo tyto rybníky je na území Dobříše také několik dalších vodních nádrží, které mají menší rozlohu (Město Dobříš, 2021d).

Jak již bylo při popisu technické infrastruktury zmíněno, v budoucnu může být problém s nedostatkem pitné vody vlivem sucha. Mimo vyhledávání nových zdrojů je však také důležité pečovat o zdroje stávající a zajistit, aby se s pitnou vodou neplýtvalo. To se snaží zajistit město i VHS Dobříš. Vodohospodářská zařízení jsou průběžně obnovována, což vede ke snižování ztrát v potrubí. Dále je v současné době například zprovožňován užitkový vodovod, který bude využíván na sportovištích a k zalévání městské zeleně, což povede ke snížení spotřeby pitné vody v létě (Havlíčková, 2021d).

Problémem v oblasti vodního hospodářství jsou také místní povodně, které se vyskytují zejména na západním okraji města. Jedná se o lokalitu, která je obklopena poli. Při silnějších deštích stéká voda z těchto polí a zaplavuje sklepy domů a také zahrady, kvůli čemuž je většinou nutná asistence hasičů (odčerpávání vody, instalace pytlů s pískem). Obyvatelé, kteří v této lokalitě bydlí, vyžadují zavedení dlouhodobého řešení. Z tohoto důvodu nechalo město vypracovat studii protipovodňových opatření. Ty se však týkají polí, která jsou v soukromém vlastnictví, což jejich realizaci ztěžuje (Svoboda, 2021). Problematika řízení ochrany před povodněmi je upravena v povodňovém plánu města Dobříše. Pro plnění úkolů při ochraně před povodněmi byla také zřízena povodňová komise města Dobříš (Město Dobříš, 2021d).

4.9.4 Odpadové hospodářství

Systém odpadového hospodářství je ve městě Dobříš v současnosti stanoven obecně závaznou vyhláškou č. 8/2021. Podle této vyhlášky se komunální odpad třídí na papír, plasty, sklo, nápojové kartony, biologické odpady, kovy, objemný odpad (např. nábytek), jedlé oleje a tuky, nebezpečné odpady a směsný komunální odpad (zbylý komunální odpad po vytrídění). Nakládání s odpady je zajišťováno společností DOKAS Dobříš, s.r.o., jejíž jediným vlastníkem je město Dobříš. Tato společnost je také provozovatelem sběrného dvora, do kterého je možné umístit výše zmíněné složky komunálního odpadu, obuv a textil, elektrozařízení, baterie a akumulátory, pneumatiky a vybrané druhy stavebního odpadu.

Pro sběr vybraných složek tříděného komunálního odpadu jsou také na území města rozmístěna stanoviště sběrných nádob. Dle města Dobříš (2021e) je ve městě 29 takových stanovišť. Celkem se zde nachází 30 nádob na papír, 29 na plast, 50 na čiré a barevné sklo, 23 na nápojové kartony a kovy, 8 na elektro odpad, 11 na použitý textil a 11 na jedlé oleje. Vzhledem k počtu obyvatel Dobříše vychází, že na jedno sběrné místo připadá průměrně 304 obyvatel. Průměr celé ČR je přitom dle Müllerové (2021) 112 osob na jedno sběrné místo. Tento nedostatek je však řešen pomocí jiných možností sběru tříděného odpadu.

V rámci motivačního a evidenčního systému odpadového hospodářství (MESOH) byl zaveden svoz tříděného odpadu, umístěného do pytlů či barevných nádob, přímo od rodinných domů. Systém MESOH byl zaveden za účelem motivace občanů ke třídění a zároveň omezení samotné produkce odpadů. Při zapojení do tohoto systému mohou pomocí třídění a snižování produkce odpadů získat obyvatelé města slevu na roční poplatek za odpad, který v roce 2021 činil 750 Kč za osobu. Snížení produkce je řešeno také kompostováním. Město získalo dotaci na 416 domácích kompostérů, které byly umístěny do zahrad občanů, kteří o ně projeví zájem. Dále město pořídilo několik BIO kontejnerů, které umístilo k bytovým domům a jejich počet nadále rozšiřuje (Mášová, 2021).

4.10 Kultura, sport a volný čas

4.10.1 Kultura

Město Dobříš nabízí řadu kulturních příležitostí. Velká část aktivit v této oblasti je realizována příspěvkovou organizací Kulturní středisko Dobříš. Ta mimo jiné pořádá kulturní a společenské akce v prostorách kulturního domu, který je zachycen na obrázku 14. Mezi tyto akce se řadí hudební koncerty a divadelní představení (amatérské i profesionální

soubory). Ve výstavním sále se dále konají výstavy a také se zde uskutečňují svatební obřady. Jednotlivé části kulturního domu (společenský sál, výstavní sál, malá a velká učebna) jsou využívány pro krátkodobé i dlouhodobé pronájmy. Pravidelně se zde konají například taneční kurzy, jazykové kurzy a lekce autoškoly. Prostory jsou využívány také pro události, jako jsou schůze a akce města, školní akce, prodejní a předváděcí akce a jiné (Kulturní středisko Dobříš, 2021).

Obrázek 14: Kulturní dům Dobříš

Zdroj: Vlastní fotografie

Mimo Kulturní středisko Dobříš působí ve městě i jiné subjekty, které pořádají kulturní akce pro občany, a to například Městská knihovna Dobříš, Tělocvičná jednota Sokol Dobříš, Okrašlovací spolek města Dobříše, Dobříšský divadelní spolek KRUH a Muzejní spolek Dobříšska. Významným kulturním místem je kromě výše uvedeného kulturního domu také Zámek Dobříš. Zde se uskutečňují různé výstavy, slavnosti, festivaly (např. rybí festival), předávání cen a je to také oblíbené místo pro svatební obřady.

V průběhu roku jsou ve městě pořádány různé kulturní a společenské akce. Největší a nejnavštěvovanější událostí jsou Dobříšské májové slavnosti, které se konají každý rok v květnu již po mnoho let. Tyto slavnosti nabízí bohatý program hudebních, tanečních, sportovních a jiných vystoupení. Nechybí zde pouťové atrakce, stánky s občerstvením i jiným zbožím a další doprovodné akce, jako je například spanilá jízda motocyklů. Z dalších kulturních akcí, které jsou ve městě pravidelně pořádány, lze zmínit především Dobříšské regionální trhy, které se konají v období od dubna do října, a to každou druhou sobotu v měsíci, nebo také Adventní regionální trh a Setkání se svatým Mikulášem a rozsvícení vánočního stromku.

4.10.2 Sport a volný čas

Na území města se nachází velké množství sportovních a volnočasových příležitostí. Lidé mohou pro sportování a vykonávání svých volnočasových aktivit využívat místní přírodu (lesy, zámecký park, louky apod.), která poskytuje možnosti pro výkon aktivit, jako je například běh, chůze, jízda na kole či běžkování v zimě. V letním období se lze také koupat v jednom z místních rybníků, a to v rybníce Papež. Ten má však soukromého majitele, který ho využívá k provozování sportovního rybaření. Po dohodě byla na jednom břehu vybudována městská pláž s molem, která není příliš velká a zejména pro obyvatele části města Větrník je hůře dostupná (viz obrázek 15). Na jiných místech je přístup k vodě horší, avšak město nemůže bez souhlasu majitele rybníka jakýmkoliv způsobem upravovat, i když v okolí rybníka vlastní pozemky. V horkých dnech je zde navíc někdy kvalita vody nevyhovující. Z těchto důvodů musí obyvatelé Dobříše za koupáním dojíždět do jiných míst.

Obrázek 15: Umístění městské pláže u rybníka Papež

Zdroj: Vlastní zpracování dle města Dobříš, 2021f a Seznam.cz, 2022

Mimo přírody lze využívat i některá volně přístupná místa. Pro rodiny s mladšími dětmi je v Dobříši celkem sedm dětských hřišť, která jsou vybavena různými druhy herních prvků. Dále je zde několik sportovních hřišť, která jsou využívána převážně na míčové hry, jako je basketbal, fotbal a další. Jedno hřiště s umělým povrchem je umístěno v lokalitě Větrník, a to poblíž rybníka Papež. Kolem něj jsou vytvořeny i cesty pro jízdu dětí na kole, koloběžkách a jiných prostředcích. Zbylé tři hřiště mají betonový povrch a jsou umístěna v blízkosti centra města. Jedno z nich je součástí areálu, ve kterém se nachází skatepark a bikepark, který se skládá z dřevěných ramp a množství betonových a tyčových překážek.

Tyto prostory jsou využívány zejména pro jízdu na BMX, skateboardech, koloběžkách a kolečkových bruslích. Ve třech částech města byla vybudována i workoutová hřiště, která jsou tvořena soustavou prvků umožňujících cvičení převážně pomocí vlastní váhy těla. Před pečovatelským domem jsou také k dispozici volně přístupné cvičební prvky pro seniory.

Některá další sportoviště jsou veřejnosti dostupná pouze omezeně, jelikož jsou primárně využívána zdejšími školami, místními sportovními oddíly a jinými subjekty, které na těchto sportovištích vykonávají svou sportovní činnost či pořádají různé sportovní akce. Ve volných termínech však může tato zařízení za poplatek využívat také veřejnost. Do sportovišť tohoto typu patří multifunkční sportovní hala, která je vhodná pro sporty, jako je volejbal, nohejbal, sálová kopaná, florbal, házená a další. V hale se nachází i lezecká stěna a sauna. Dále se jedná o víceúčelové venkovní sportoviště (fotbalové hřiště s umělým povrchem a atletické dráhy), hřiště na volejbal, plážový volejbal, nohejbal a zimní stadion, který mohou obyvatelé města využívat v rámci veřejného bruslení anebo si mohou pronajmout celou ledovou plochu (Město Dobříš, 2021f).

Aktivity v oblasti sportu a volného času (pro děti, dospělé i důchodce) nabízí i mnoho místních organizací a spolků. Jejich nabídka je opravdu široká. Dle Města Dobříš (2021f) zde působí například Aerobik studio Orel Dobříš (aerobik, jóga, pilates, spinning atd.), Gymnastika Dobříš, Hokejový klub Dobříš, Klub volejbalu Dobříš, Městský fotbalový klub Dobříš (MFK Dobříš), Sportovní akademie Dobříš (florbal, atletika, gymnastika, plavání, kajak, lyžování atd.), TenisCentrum Dobříš, TJ Sokol Dobříš a mnoho dalších.

I přes širokou nabídku sportovních a volnočasových aktivit lze v této oblasti nalézt několik problémů. Dle města Dobříš (2021f) se jedná o zhoršující se stav sportovní infrastruktury, kdy některá sportovní zařízení vyžadují celkovou obnovu. Jedná se například o fotbalové hřiště s umělým povrchem v areálu MFK Dobříš, jehož povrch by potřeboval kompletní výměnu. Další z problémů se projevuje zejména v zimních měsících. Jde o nedostatečnou kapacitu vnitřních sportovních prostor (tělocvičny či sportovní hala), které jsou nezbytné pro činnost sportovních organizací, spolků a pro výuku tělesné výchovy v místních školách. V zimním období poskytuje město celkově nižší možnosti sportovního vyžití. Zmínit lze také nižší počet aktivit pro děti staršího věku (druhý stupeň ZŠ, SŠ), dospělé a seniory. Za problém v této oblasti lze pokládat i horší finanční dostupnost sportovních a volnočasových kroužků pro děti ze sociálně slabších rodin.

STEM/MARK (2018) dále uvádí, že 40 % organizací a spolků na Dobříši nevyužívá celou svou možnou kapacitu, což je způsobeno nízkou poptávkou po volnočasových

a sportovních aktivitách, které nabízí. Příčinou nízké poptávky jsou zejména nedostatky v oblasti propagace. Některé organizace a spolky mají i opačný problém, kdy kvůli vysoké poptávce musí zájemce odmítat. Příčinou tohoto problému jsou především nedostatečné kapacity využívaných prostor.

4.11 Cestovní ruch

Díky své poloze, dopravní dostupnosti, okolní přírodě a místním atraktivitám má město Dobříš vhodné podmínky pro oblast cestovního ruchu. V Dobříši se nachází také několik zajímavých památek, které lákají turisty k návštěvě tohoto města. Nejznámější a nejnavštěvovanější z nich je bezesporu Zámek Dobříš, kde jsou pořádány komentované prohlídky. K zámku patří také rozsáhlý anglický park, který je volně přístupný a francouzský park, který je možné navštívit za poplatek. Pohled na Zámek Dobříš ze strany francouzského parku je zachycen na obrázku 16.

Obrázek 16: Zámek Dobříš ze strany francouzského parku

Zdroj: Vlastní fotografie

Kromě zámku se ve městě nachází mnoho jiných historických staveb a turistických cílů. Velká část z nich je umístěna na Mírovém náměstí. Jedná se zejména o budovu městské radnice, hotel Heinz, sokolovnu, budovu bývalé synagogy (kulturní dům) či Kopáčkův dům, ve kterém se nachází Muzeum Dobříš. Dále lze zmínit například hrad Vargač, kostel Nejsvětější Trojice, kostel Povýšení sv. Kříže a evangelický kostel (Město Dobříš, 2013).

V rámci projektu DOBŘÍ(Š) V POZNÁNÍ vznikly naučné stezky, které propojují nejvýznamnější kulturní a historická místa ve městě. Na těchto místech byly nainstalovány

informační tabule, které mají za cíl poučit návštěvníky o jejich významu. Celkem jsou zde tři naučné stezky, a to konkrétně Malý městský okruh, Velký městský okruh a Lesní stezka. Malý městský okruh má celkem 21 zastávek a měří téměř 4 km. Většina zastávek se nachází v centru města nebo v jeho blízkosti. Velký městský okruh míří mimo centrum města a je dlouhý přibližně 5 km. Je zaměřen převážně na zdejší přírodu (rybník Papež, Brdy, Hřebeny) a také na průmysl, který zde v minulosti dominoval (rukavičkářství a pivovarnictví). Lesní stezka je dlouhá celkem 27,5 km, má celkem 15 zastávek a vede po zpevněných i lesních cestách. Umožňuje návštěvníkům poznat zejména okolní přírodu a také příběhy těch, kteří zdejší lesy využívali, jako například vojáků, partyzánů, trampů atd. (Město Dobříš, 2013).

Dobříš je také vhodné místo pro pěší turistiku, cykloturistiku a v zimních měsících také pro běžkaře. Nachází se zde několik turistických tras a cyklotras. Pro návštěvníky, kteří si chtějí projet město a jeho okolí na kole, nabízí město Dobříš možnost zapůjčení cyklistických kol a příslušenství v půjčovně, která se nachází v turistickém informačním centru v Kopáčkově domě.

Turistické informační centrum poskytuje návštěvníkům informace o městě, památkách, sportovních a kulturních akcích atd. Dále také poskytuje různé informační materiály, možnost úschovy zavazadel zdarma a zakoupení různých upomínkových předmětů se symboly města či regionálních publikací, které se městem zabývají. Kopáčkův dům, kde je umístěno informační centrum a Muzeum Dobříš, je zachycen na obrázku 17.

Obrázek 17: Kopáčkův dům (Muzeum Dobříš a informační centrum)

Zdroj: Vlastní fotografie

Pro kvalitu cestovního ruchu je důležitá také dostupnost určitých služeb. Mezi ně lze zařadit především ubytovací služby, kterých je ve městě Dobříš dostatečný počet. Návštěvníci se mohou ubytovat v několika hotelích, penzionech nebo apartmánech v rodinných domech. Některá ubytovací zařízení poskytují také doplňkové služby, jako

například wellness, masáže, fitness nebo prostory pro firemní akce. Pro nenáročné turisty je zde také možnost levného ubytování v prostorech sportovní haly. Ve městě se nachází také relativně velký počet restaurací (přibližně 13), které nabízí převážně českou kuchyni. Lze zde však nalézt i čínskou, italskou, francouzskou a další mezinárodní kuchyni. Dále je zde několik provozoven rychlého občerstvení (pizza, kebab, burgery atd.), kavárny, cukrárny, čajovna, bary a hospody. Z ostatních položek občanské vybavenosti, které jsou významné mimo jiné i pro oblast cestovního ruchu, lze zmínit čerpací stanice pohonných hmot a LPG stanici, bankomaty, poštu, velká parkoviště poblíž centra města i na jeho okraji a množství obchodů s velkou šíří sortimentu.

4.12 Bezpečnost a kriminalita

V Dobříši a také v okolních obcích zajišťuje ochranu bezpečnosti osob i majetku, ochranu veřejného pořádku a předcházení trestné činnosti Policie ČR - Obvodní oddělení Dobříš. Ve městě je také zřízena městská policie. Dle Havlíčkové (2021e) ji tvoří celkem čtrnáct strážníků a jedna administrativní pracovnice. Městská policie funguje 24 hodin denně, přičemž strážníci se střídají po dvanáctihodinových směnách. Během těchto směn vykonávají celou řadu činností. Strážníci nejčastěji řeší záležitosti z oblasti přestupků, a to především přestupků dopravních. Dále lze zmínit například činnosti spojené s rušením nočního klidu, volným pohybem psů či řešením problémů s nepřizpůsobivými občany (zejména lidé bez domova). Městská policie také spolupracuje s ostatními složkami IZS.

Mimo policie působí ve městě také ostatní složky IZS. Nachází se zde stanice Hasičského záchranného sboru Dobříš, která spadá organizačně pod Hasičský záchranný sbor Středočeského kraje - Územní odbor Příbram. Na této stanici působí tři směny. Ty se střídají po 24 hodinách a skládají se v plném počtu ze šesti hasičů. Co se týče personálního zajištění, je zde 18 hasičů a velitel stanice. Mimo profesionálních hasičů je ve městě i Sbor dobrovolných hasičů Dobříš, který má v současné době 66 členů. Z tohoto počtu je celkem 19 členů zároveň součástí zásahové Jednotky sboru dobrovolných hasičů Dobříš, která je svolána v případě mimořádné události. Hasiči nejčastěji provádí technické zásahy, jako je odklizení padlých stromů, odčerpávání vody, úniky pohonných hmot z automobilů, otevření zavřených prostor, záchrana osob i zvířat. V méně případech pak vyjíždějí k dopravním nehodám a požárům (Havlíčková, 2021e).

Policii a hasiče doplňuje stanoviště zdravotnické záchranné služby, kde působí pět řidičů a pět záchranářů, přičemž slouží vždy jedna posádka (řidič + záchranář). Posádky vyjíždějí zejména k případům zhoršení chronických obtíží u seniorů, kardiálních a dechových obtíží, úrazů a dopravních nehod - hlavně na dálnici D4 (Havlíčková, 2021e).

Bezpečnost a kriminalitu v Dobříši lze hodnotit na základě počtu přestupků a trestných činů, které byly na území města zaznamenány. Z tabulky 15 je zřejmé, že celkový počet přestupků v období 2016–2021 převážně klesal (mimo rok 2018). Nejvíce přestupků se vyskytovalo na úseku bezpečnosti silničního provozu (BESIP) a silničního hospodářství. Množství ostatních druhů přestupků bylo výrazně nižší.

Tabulka 15: Počet přestupků dle druhu, 2016–2021

Rok	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Na úseku BESIP a silničního hospodářství	728	652	843	388	369	355
Proti majetku	82	86	64	69	67	58
Proti veřejnému pořádku a občanskému soužití	77	72	79	72	56	49
Na úseku ochrany před alkoholismem a toxikomanií	90	101	66	38	37	25
Ostatní přestupky	9	15	30	20	20	25
Přestupky celkem	986	926	1082	587	549	512

Zdroj: Vlastní zpracování dle Policie ČR, 2022

Co se týče trestných činů, jejich celkový počet v období 2016–2021 má kolísavou tendenci (viz tabulka 16). Při srovnání roku 2021 s výchozím rokem 2016 lze však zaznamenat pokles. Ve všech letech převažuje majetková trestná činnost, a to krádeže (součástky a věci z motorových vozidel, krádeže motorových vozidel atd.), krádeže vloupáním (do prodejen, bytů, domů a jiných objektů) a jiné majetkové trestné činy. Město Dobříš (2017) však uvádí, že z hlediska kriminality se nejedná o problémové město.

Tabulka 16: Počet trestných činů dle druhu, 2016–2021

Rok	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Jiné majetkové	63	45	41	47	47	34
Krádeže	60	54	38	33	38	19
Krádeže vloupáním	31	25	14	11	29	20
Obecně nebezpečné	24	13	6	16	16	18
Toxikománie	13	10	10	14	21	22
Podvody	12	6	15	16	9	19
Násilné	8	5	7	17	9	5
Ostatní (dopr. nehody, extremismus, požáry, výbuchy)	5	4	7	7	6	7
Trestné činy celkem	216	162	138	161	175	144

Zdroj: Vlastní zpracování dle Policie ČR, 2022

5 Vyhodnocení dotazníkového šetření a rozhovorů

5.1 Dotazníkové šetření

Dotazníkové šetření probíhalo v období od 17. ledna do 20. února 2022. Vzhledem k vývoji situace spojené s nemocí COVID-19 byl sběr potřebných informací realizován především prostřednictvím online dotazníku. Ten byl vytvořen pomocí webu Vyplňto.cz a odkaz na jeho vyplnění byl šířen zejména pomocí sociálních sítí. Pro získání většího počtu respondentů byl vytvořen také dotazník v tištěné podobě. Z preventivních důvodů byl však předáván i sbírán prostřednictvím poštovních schránek. Odpovědi z tištěných dotazníků byly následně převedeny do elektronické podoby. Vyhodnocení bylo provedeno pomocí nástrojů, které Vyplňto.cz nabízí a také programu Microsoft Excel.

Dotazník byl rozdělen celkem do tří částí. Ve vstupní části byl respondent osloven a požádán o vyplnění dotazníku. Byly zde uvedeny i základní informace, a to konkrétně důvod realizace šetření, určení cílových respondentů, přibližná doba vyplňování a identifikace autora. Hlavní část poté obsahovala samotné otázky, na které respondenti odpovídali. Nejprve byly položeny identifikační otázky, pomocí kterých bylo následně možné provést charakteristiku respondentů. Poté následovaly otázky, které se týkaly přímo zkoumaného problému (socioekonomický rozvoj Dobříše). Co se týče typů otázek, byly zde použity otázky uzavřené, polouzavřené i volné. Závěr dotazníku zahrnoval poděkování respondentovi za jeho vyplnění. Celková struktura dotazníku je uvedena v příloze A.

5.1.1 Charakteristika respondentů

Cílovými respondenty dotazníkového šetření byli obyvatelé města Dobříše. I přes to, že byla tato informace uvedena již v úvodní části dotazníku, bylo raději v první otázce zjišťováno, zda respondent skutečně bydlí v Dobříši. Tento krok byl zvolen z toho důvodu, aby bylo zamezeno případům, kdy bude dotazník omylem vyplněn osobou, která v Dobříši nežije, což by vedlo ke zkreslení výsledků. Dotazovaný, který odpověděl, že ve městě nežije, již na další otázky neodpovídal.

Dotazník vyplnilo celkem 235 respondentů, z čehož 7 uvedlo, že nebydlí na Dobříši. Potřebné informace byly tedy získány od 228 dotazovaných. V následujících otázkách bylo zjišťováno, jak dlouho respondent ve městě žije a také to, zda má v Dobříši trvalý pobyt. Nejpočetnější skupinou dotazovaných byly osoby, které zde bydlí 21 a více let (57,5 %).

Poté následovali lidé, kteří zde žijí v rozmezí 1 rok až 5 let (13,6 %), 16 až 20 let (10,1 %), 6 až 10 let (9,6 %) a 11 až 15 let (7,5 %). Méně než 1 rok bydlí ve městě pouze 1,8 % z dotázaných. Je tedy zřejmé, že dotazník byl vyplněn z větší části lidmi, kteří v Dobříši bydlí dlouhodobě. Přibližně 88,5 % ze všech respondentů má pak ve městě trvalý pobyt a zbylých 11,4 % nikoliv.

Dále byly zjišťovány údaje o pohlaví a věku dotazovaných. Celkem se dotazníkového šetření zúčastnilo 159 žen a 69 mužů. Z větší části byl dotazník tedy vyplněn ženami, které tvořily přibližně 69,7 % z celkového počtu respondentů. V případě věku bylo na výběr celkem ze 7 kategorií. Nejvyšší podíl respondentů spadá do kategorie 19–29 let (26,8 %). Poté následují kategorie 30–39 let (24,1 %), 40–49 let (21,5 %) a 50–59 let (17,5 %). Málo zastoupené jsou pak kategorie 60–69 let (5,7 %), do 18 let (2,6 %) a 70 let a více (1,8 %).

Co se týče nejvyššího dosaženého stupně vzdělání respondentů, největší zastoupení mají vysokoškolsky vzdělaní občané (39,9 %) a poté osoby s úplným středním vzděláním s maturitou (36,4 %). Méně pak odpovídali lidé se středním vzděláním včetně vyučení - bez maturity (14,0 %), základním vzděláním (3,9 %), vyšším odborným vzděláním (3,1 %) a lidé s nástavbovým studiem (1,8 %).

Téměř 60 % (58,8 %) z celkového počtu respondentů tvořili zaměstnaní. Další část z dotázaných byla tvořena osobami na mateřské nebo rodičovské dovolené (13,2 %), OSVČ či podnikajícími (11,4 %), studenty (7,5 %) a osobami v důchodu (6,1 %). Zbývající 3 % respondentů byli lidé, kteří jsou nezaměstnaní, v domácnosti a ostatní.

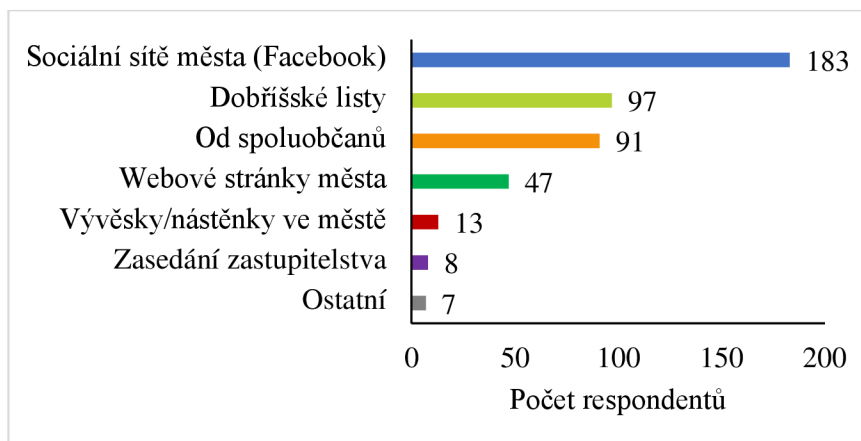
5.1.2 Výsledky šetření

Někteří obyvatelé dojíždí do školy či do práce do jiných obcí. Velkou část svého času tak tráví mimo město. Za školou či prací dojíždí celkem 54,8 % respondentů. Průměrná doba dojíždění je u těchto osob různá, přičemž méně než 15 minut dojíždí 15,1 %, 15 až 30 minut 9,5 %, 31 až 45 minut 26,2 %, 46 až 60 minut 28,8 % a více než hodinu pak 20,6 % z nich.

Pro obyvatele každé obce je důležité, aby byli dostatečně informováni o veřejném dění. Z toho důvodu bylo zkoumáno, zda si respondenti myslí, že je informovanost o dění v Dobříši na dobré úrovni. Největší část respondentů uvedla možnost „spíše ano“, a to 50,9 %. „Rozhodně ano“ zvolilo pouze 4,4 %, „rozhodně ne“ 1,8 % a „spíše ne“ 33,3 %. Zbytek (9,6 %) uvedl, že neví. Z odpovědí tedy vyplývá, že větší část dotázaných považuje úroveň informovanosti spíše za dobrou, nicméně je zde také velká část těch, kteří ji za příliš

dobrou nepovažují. Dále je z výsledků šetření zřejmé, že respondenti nejčastěji získávají informace o dění ve městě ze sociálních sítí města (Facebooku). Přehled zdrojů informací, které respondenti nejčastěji využívají, je znázorněn na obrázku 18.

Obrázek 18: Nejčastější zdroje informací o dění ve městě

Zdroj: Vlastní zpracování dle výsledků dotazníkového šetření

Spokojenost s fungováním místní samosprávy není podle výsledků dotazníkového šetření na příliš dobré úrovni. Nejvyšší podíl respondentů (30,7 %) sice uvedl, že je s fungováním místní samosprávy spíše spokojen, avšak téměř stejný podíl (30,3 %) uvedl, že je spíše nespokojen. Dalších 7,0 % dotázaných zvolilo možnost „velmi nespokojený/a“ a 2,6 % „velmi spokojený/a“.

Jako další byla položena otázka, která se týkala počtu pracovních příležitostí ve městě. Celkem 40,8 % z dotázaných si myslí, že je pracovních příležitostí v Dobříši spíše nedostatek a dalších 14,0 % rozhodně nedostatek. Jako spíše dostatečné hodnotilo pracovní příležitosti 18,0 % respondentů a rozhodně dostatečné jen 3,1 % z nich. Zbylá část dotázaných (24,1 %) uvedla, že toto nemůže posoudit.

Z oblasti školství byly hodnoceny jednotlivé možnosti vzdělání ve městě, a to pomocí škály od 1 do 5, kde 1 bylo bráno jako nejlepší a 5 jako nejhorší. Nejhůře dotazovaní hodnotili střední školy, které získaly průměrné hodnocení 2,96. Nejlépe naopak dopadly základní školy, jejichž průměrné hodnocení bylo 2,18. Mateřské školy i další možnosti vzdělání měly průměrně hodnocení 2,25. Oblast školství byla tedy hodnocena poměrně dobře. Horší hodnocení středních škol se vzhledem k jejich omezenému množství dalo očekávat. Hodnocení jednotlivých možností vzdělání je uvedeno v tabulce 17.

Tabulka 17: Hodnocení možností vzdělávání

Hodnocené možnosti	Hodnocení (% respondentů)						Průměrné hodnocení
	1	2	3	4	5	Nevím	
Střední školy	12,3	18,9	21,9	16,2	11,8	18,9	2,96
Mateřské školy	26,8	29,8	16,2	7,4	5,3	14,5	2,25
Další možnosti vzdělávání	9,2	23,2	39,5	15,4	7,4	5,3	2,25
Základní školy	31,2	30,3	20,6	8,3	3,5	6,1	2,18

Zdroj: Vlastní zpracování dle výsledků dotazníkového šetření

Stejným způsobem byl zjišťován také názor respondentů na zdravotní služby. Nejhůře dotazovaní hodnotili dostupnost zubních lékařů, která získala průměrné hodnocení 3,7. Velká část dotazovaných (34,2 %) navíc hodnotila dostupnost zubařů jako nejhorší. Dostupnost praktických lékařů a celková úroveň zdravotnické péče získaly průměrné hodnocení 2,80. Hodnocení respondentů je zaznamenáno v tabulce 18.

Tabulka 18: Hodnocení zdravotních služeb

Hodnocené možnosti	Hodnocení (% respondentů)						Průměrné hodnocení
	1	2	3	4	5	Nevím	
Dostupnost zubních lékařů	7,5	7,9	18,0	21,9	34,2	10,5	3,75
Dostupnost praktických lékařů	7,9	14,9	33,3	29,8	10,1	4,0	2,80
Celková úroveň zdravotnické péče	7,0	29,8	38,2	16,7	3,9	4,4	2,80

Zdroj: Vlastní zpracování dle výsledků dotazníkového šetření

Následující otázka byla zaměřena na kapacity sociálních zařízení, jako je například domov seniorů či pečovatelská služba. Velká část respondentů (42,1 %) uvedla, že dostatečnost kapacit těchto zařízení nemůže posoudit. To je pravděpodobně způsobeno tím, že tyto sociální služby doposud nikdo z jejich okolí nevyužíval. Celkem tak hodnotilo tuto oblast 132 respondentů, přičemž 47,7 % z nich hodnotilo kapacity těchto zařízení jako spíše nedostatečné a dalších 22,0 % jako rozhodně nedostatečné. To, že jsou kapacity rozhodně dostačující, si myslí jen 3,0 % z těchto dotazovaných a zbylých 27,3 % si myslí, že jsou kapacity spíše dostačující. Z uvedeného tedy vyplývá, že respondenti vnímají kapacity sociálních zařízení převážně jako nedostačující.

Dále byl zjišťován názor respondentů na dostupnost bydlení ve městě. Ta se na základě odpovědí jeví jako poměrně problematická. Téměř polovina (47,4 %) dotazovaných označila dostupnost bydlení v Dobříši jako spíše špatnou a dalších 24,6 % jako velmi špatnou. Situaci s dostupností bydlení vnímá velmi dobře pouze 0,9 % z respondentů a spíše dobře pak 13,1 % z nich. Zbytek respondentů (14 %) toto nemůže posoudit.

Z hodnocení jednotlivých oblastí místní dopravy je zřejmé, že respondenti vnímají jako největší problém počet parkovacích míst (průměrné hodnocení 3,53) a dále stav místních komunikací (průměrné hodnocení 3,50). Naopak nejlépe dopadla dopravní obslužnost, která získala průměrné hodnocení 2,46. Hodnocení jednotlivých oblastí místní dopravy je uvedeno v tabulce 19.

Tabulka 19: Hodnocení místní dopravy

Hodnocené možnosti	Hodnocení (% respondentů)						Průměrné hodnocení
	1	2	3	4	5	Nevím	
Počet parkovacích míst	4,8	17,1	22,4	25	25,9	4,8	3,53
Stav místních silnic a chodníků	2,6	15,8	28,5	30,3	19,7	3,1	3,50
Podmínky pro cyklistickou dopravu	4,8	17,1	25	25,9	17,1	10,1	3,37
Silniční provoz ve městě	6,1	20,6	45,2	19,3	7,5	1,3	3,01
Dopravní obslužnost	20,6	33,8	25	11,4	5,7	3,5	2,46

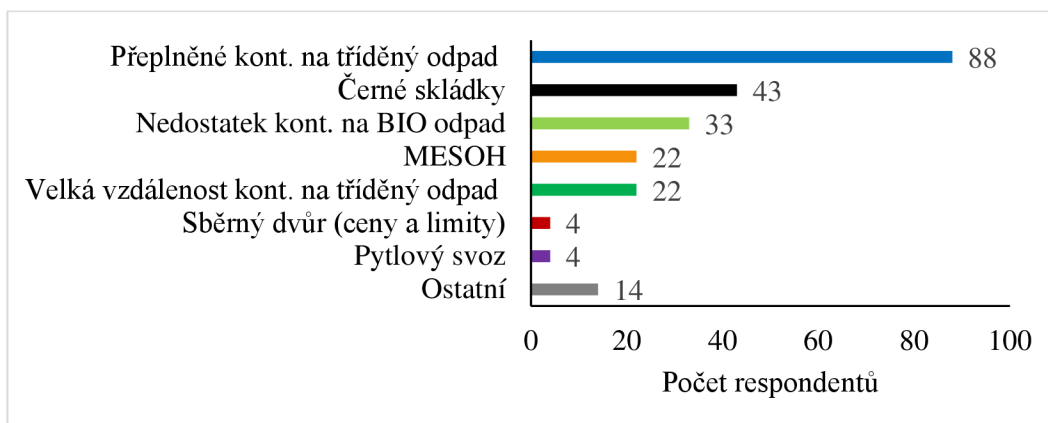
Zdroj: Vlastní zpracování dle výsledků dotazníkového šetření

Jedním z uvažovaných řešení ke snížení silničního provozu ve městě (omezení tranzitní dopravy) je vybudování obchvatu města v jeho západní části. Z toho důvodu byla součástí dotazníkového šetření také otázka, zda by respondenti s jeho výstavbou souhlasili. Poměrně velká část dotazovaných (26,8 %) uvedla, že neví. Stejná část označila odpověď „spíše ano“ a dalších 21,5 % respondentů by s výstavbou rozhodně souhlasilo. Rozhodně proti výstavbě bylo 13,1 % a 11,8 % z dotázaných uvedlo, že by s ní spíše nesouhlasilo. Z odpovědí je tedy zřejmé, že více oslovených lidí by s vybudováním obchvatu převážně souhlasilo. Nicméně je zde velký podíl těch, kteří v této otázce nejsou rozhodnuti.

Co se týče životního prostředí v Dobříši, většina respondentů uvedla, že je jeho kvalita spíše dobrá. Tuto možnost zvolilo 71,5 % dotázaných. Dalších 8,8 % uvedlo, že je kvalita životního prostředí velmi dobrá, 11,4 % spíše špatná a pouze 0,4 % velmi špatná. Zbytek respondentů (7,9 %) uvedl, že neví. Je tedy zřejmé, že s kvalitou životního prostředí ve městě jsou jeho obyvatelé převážně spokojeni.

S životním prostředím souvisí také odpadové hospodářství. V této oblasti shledává velká část obyvatel řadu problémů. To vyplývá i z výsledků dotazníku. Celkem 63,2 % respondentů si myslí, že jsou v oblasti odpadového hospodářství nějaké nedostatky. Pouze 10,1 % z nich žádné nedostatky neregistruje. Zbytek dotázaných (26,7 %) odpovědělo, že neví. Ti, kteří v této oblasti spatřují nějaké nedostatky, uvedli jako největší problém převážně přeplněnost kontejnerů na tříděný odpad. Problémy, které byly respondenty označeny, jsou znázorněny na obrázku 19.

Obrázek 19: Problémy v oblasti odpadového hospodářství

Zdroj: Vlastní zpracování dle výsledků dotazníkového šetření

Jako další bylo zjišťováno, jestli jsou respondenti spokojeni s množstvím společenských a kulturních akcí ve městě, přičemž měli brát v úvahu stav před opatřeními, která souvisí s nemocí COVID-19. Největší část dotazovaných uvedla, že je s množstvím těchto akcí spíše spokojena, a to celkem 47,4 % z nich. Dále 6,1 % respondentů uvedlo, že je rozhodně spokojeno, 27,2 % spíše nespokojeno, 5,7 % rozhodně nespokojeno a zbytek (13,6 %) uvedl, že toto nemůže posoudit. Lze tedy říct, že větší část dotázaných obyvatel je s množstvím společenských a kulturních akcí v Dobříši převážně spokojena.

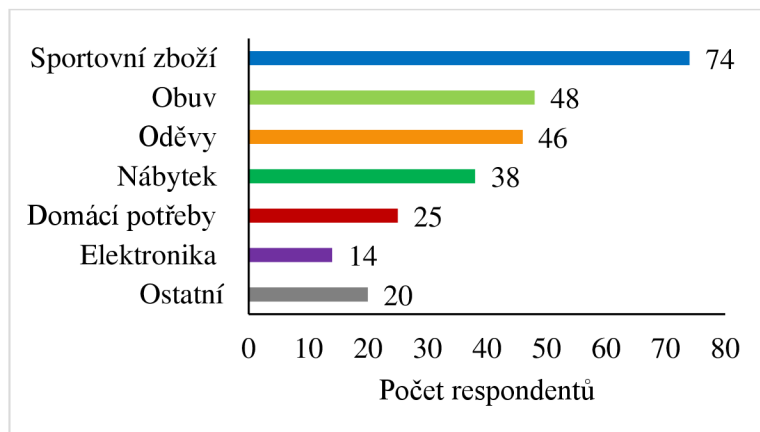
Možnosti sportovního vyžití ve městě byly hodnoceny ještě o něco lépe. Spíše spokojeno je s nimi 50,9 % respondentů a rozhodně spokojeno dalších 8,8 %. Naopak spíše nespokojeno je s možnostmi sportovního vyžití 20,2 % dotázaných a rozhodně nespokojeno pouze 4,0 %. Celkem 16,1 % respondentů uvedlo, že to nemůže posoudit.

Pro život ve městě je důležitá také přítomnost stravovacích zařízení. V šetření byla tedy položena otázka, zda si dotázaní myslí, že je ve městě dostatečné množství restaurací. Z odpovědí je zřejmé, že jsou téměř všichni respondenti s množstvím restaurací v Dobříši převážně spokojeni, jelikož celkem 46,9 % dotázaných odpovědělo „rozhodně ano“ a odpověď „spíše ano“ zvolilo dalších 44,7 % z nich. Možnost „spíše ne“ vybralo 4,4 % a „rozhodně ne“ jen 1,8 % respondentů. Zbylá část dotázaných (2,2 %) uvedla, že neví.

Co se týče obchodů, s jejich počtem jsou respondenti spokojeni v porovnání s množstvím restaurací o trochu méně. Na otázku, zda je v Dobříši dostatečné množství obchodů, odpověděla polovina dotázaných „spíše ano“ a dalších 21,1 % „rozhodně ano“. To, že je množství obchodů rozhodně nedostatečné, uvedlo pouze 5,3 % respondentů a spíše nedostatečné pak 21,5 % z nich. Zbytek (2,1 %) uvedl, že neví. Z výsledků je tak zjevné, že je množství obchodů převážně dostačující. Respondenti mohli vybrat také 1–2 typy obchodů,

kteří jim zde nejvíce chybí. To, jaké obchody zde dotázaní nejvíce postrádají, je vyjádřeno v grafickém znázornění na obrázku 20.

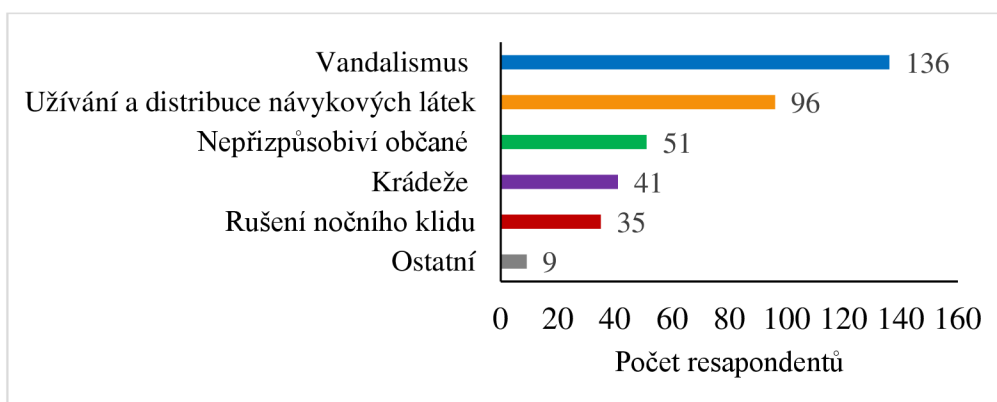
Obrázek 20: Chybějící obchody (druh sortimentu)

Zdroj: Vlastní zpracování dle výsledků dotazníkového šetření

Hodnocení bezpečnosti ve městě dopadlo poměrně dobře. Na otázku, zda se respondenti cítí ve městě bezpečně, odpovědělo 14,5 % z nich, že rozhodně ano a dalších 66,7 % spíše ano. Pouze 1,3 % z dotázaných se ve městě rozhodně necítí bezpečně a dalších 13,2 % se spíše necítí bezpečně. 4,3 % respondentů uvedlo, že neví. Z odpovědí je však zřejmé, že určité nedostatky v této oblasti jsou. Bylo také zjišťováno, co respondenti považují za největší problémy v oblasti bezpečnosti a kriminality, přičemž mohli vybrat minimálně jednu a maximálně dvě možnosti. Přehled problémů a počet hlasů, které tyto problémy obdržely, jsou znázorněny na obrázku 21.

Obrázek 21: Největší problémy v oblasti bezpečnosti a kriminality

Zdroj: Vlastní zpracování dle výsledků dotazníkového šetření

V poslední (nepovinné) otázce dostali respondenti prostor, aby mohli vyjádřit svůj názor na rozvoj města. Tuto možnost využilo celkem 73 dotázaných. Odpovědi se nejčastěji týkaly oblasti místní dopravy, přičemž nejvíce byl zmiňován stav místních komunikací. Dále byly z oblasti dopravy uváděny problémy spojené s nedostatkem parkovacích ploch, absencí cyklostezek ve městě, průjezd nákladních automobilů přes město a další.

Často se v odpovědích nacházely také nedostatky, které jsou vnímány v oblasti sportu a volného času. Převážně respondenti zmiňovali absenci příležitostí ke koupání a v méně případech také požadavky na rekonstrukci zimního stadionu a vybudování dráhy na in-line bruslení. Mimo sportu a volného času se zde dále objevovaly odpovědi, které byly zaměřeny na bezpečnost a kriminalitu (vylepšení kamerového systému, zvýšení počtu hlídek městské policie atd.), dostupnost bydlení, kulturu (počet akcí ve městě a absence prostor pro kulturní možnosti), zdravotnictví (počet praktických lékařů, zubařů a zkvalitňování zdravotnické péče), životní prostředí (nerozšiřování výstavby do volné krajiny), odpadové hospodářství, místní samosprávu (nespokojenost s vedením města apod.) a další.

5.2 Rozhovory s vybranými zástupci vedení města

V rámci primárního šetření byly dále provedeny rozhovory s vybranými zastupiteli Dobříše, a to konkrétně se starostou a první místostarostkou města. Obsahem těchto rozhovorů byly otázky, které se týkaly místního rozvoje a problémů, které byly identifikovány v analytické části práce a pomocí dotazníkového šetření. Jednotlivé otázky včetně odpovědí jsou uvedeny v příloze B.

5.2.1 Rozhovor s panem starostou

Panu starostovi byly položeny otázky, které byly zaměřeny na oblast životního prostředí, odpadového hospodářství, sportu a volného času, bezpečnosti a kriminality a také dopravy. Z oblasti životního prostředí byla řešena problematika znečištění ovzduší vlivem lokálního vytápění. Město Dobříš se snaží působit na obyvatele prostřednictvím informačních kampaní, ve kterých uvádí zejména správné způsoby vytápění, kterými lze rozsah znečištění snížit. Informování probíhá prostřednictvím Dobříšských listů, webových stránek města a facebookového profilu města. Vyhodnocení úspěšnosti těchto kampaní není však jednoduché. Město se pokoušelo vyjednat zapůjčení stanice pro automatický monitoring, ale neuspělo. Hodnotit lze tak pouze subjektivně. Dle pana starosty

lze dále snížit znečištění z lokálního vytápění tím, že město pomůže svým občanům s přechodem na více ekologické zdroje vytápění. Za tímto účelem je na městském úřadě zaměstnána specialistka, jejíž náplní práce je například pomoc občanům s nalezením vhodných dotačních titulů.

S životním prostředím je spojeno také odpadové hospodářství, kde jedním z problémů je přeplněnost kontejnerů na tříděný odpad. Pan starosta předpokládá, že se jedná o problém u bytových domů a jako možné řešení uvádí případné pořízení dalších nádob a jejich zamykání. U podzemních kontejnerů nejde ani tak o přeplněnost, ale spíše o ucpání vhozového otvoru. Řešením je tedy důsledné nalámání odpadu. Opatření ve formě umístění senzorů naplněnosti a ucpání je dle pana starosty zbytečně drahé řešení. Část respondentů vyjádřilo nespokojenost s celým systémem MESOH. Pan starosta uvedl, že se dle jeho názoru jedná o občany, kteří se o systém příliš nezajímají anebo ho odmítají používat. Dále také zmínil, že systém svozu odpadu od dveří domu je nejefektivnější, a navíc ve městě prokazatelně funguje, jelikož množství směsného komunálního odpadu se každý rok snižuje. Jedním z opatření ke snížení množství odpadu jsou kontejnery na kuchyňský biologický odpad, které město umístilo k některým bytovým domům. V tomto roce město plánuje umístit dalších 5 takových kontejnerů.

Dále byl zjišťován názor pana starosty na možnosti sportovního vyžití ve městě. Dle něj město ještě plně nevyužívá svého potenciálu. Chybí zde cyklostezky, víceúčelová tělocvična a zimní stadion by vyžadoval zastřešení. V Dobříši jsou také omezené možnosti ke koupání. Je zde pouze rybník Papež, v němž není koupání příliš dostupné, jelikož si jeho majitel přeje, aby byl využíván zejména pro sportovní rybolov. Pan starosta uvedl, že město s majitelem dlouhodobě jedná o vyšším využití rybníka pro rekreaci a sport. Zejména by bylo vhodné, aby byl domluven vstup do vody ze strany sídliště Větrník. V minulosti se objevily také požadavky k výstavbě krytého bazénu. Pan starosta však zastává názor, že není realizace takového projektu pro Dobříš vhodná, a to kvůli vysokým investičním nákladům a také vysokým nákladům na provoz.

V oblasti bezpečnosti a kriminality bylo zjišťováno, jaká opatření by dle pana starosty mohla vést k omezení některých nežádoucích aktivit ve městě. V případě vandalismu se jedná o zaměření na výchovu a otevřené poukazování na dané chování a také zajištění možností, jak mohou mladí lidé využívat jejich volný čas. Ve městě je také nainstalován kamerový systém, který byl v loňském roce rozšířen o dva kamerové body. Další rozšíření není v současnosti plánováno.

Na závěr byly pokládány panu starostovi otázky, které byly zaměřeny na místní dopravu. Za jeden z problémů lze považovat nevyhovující stav místních komunikací. Ze zásobníku projektů je zřejmé, že se město tímto problémem zabývá, jelikož jsou na období 2021–2028 naplánovány rekonstrukce řady silnic i chodníků. S panem starostou byla řešena i problematika parkování ve městě. Ten poznamenal, že vzhledem k počtu aut, která jsou vlastněna domácnostmi, není možné vybudovat parkovací místa pro všechny obyvatele a návštěvníky Dobříše. Jako řešení uvedl kladení důrazu na obyvatele rodinných domů, aby svá auta neparkovali na veřejných parkovacích místech, ale na svém pozemku. Lidé, kteří dojíždějí za prací, by měli využívat dostupná parkoviště P+R a neparkovat v obytných čtvrtích. Důležitá je také propagace jiných typů dopravy, jako je autobus, cyklistická nebo pěší doprava a budování zón k parkování pro rezidenty. Město však plánuje i výstavbu nových parkovacích ploch. Mimo parkování lze ve městě zaznamenat i zvýšený silniční provoz, přičemž jedním z řešení je zákaz vjezdu tranzitní kamionové dopravy. Tento zákaz by bylo nutné spojit s informováním poskytovatelů navigačních systémů a s častými kontrolami policie. Problémy se silničním provozem se týkají i některých konkrétních lokalit, jako je oblast škol. Dle pana starosty chce město postupně zkoušet různá opatření, a to například uzavření ulice u škol v době největšího provozu pro osobní auta či podporu cyklistické dopravy ve městě.

5.2.2 Rozhovor s paní místostarostkou

S paní místostarostkou byla dále řešena problematika, která se týkala sociálních zařízení a služeb pro seniory, zdravotnictví, vzdělávání, kultury a bydlení. Kapacity sociálních zařízení a služeb pro seniory jsou v dnešní době spíše nedostatečné. Součástí rozhovoru byl tak dotaz na soukromý Domov Alzheimer, který má být ve městě vybudován. Dle paní místostarostky bylo již vydáno stavební povolení. Další postup závisí však na investorech. Město v této oblasti uvažuje o posílení služeb skrze spolupráci s neziskovými organizacemi.

Mezi problémy města patří i nedostatek praktických lékařů a zubařů. Pro město není řešení tohoto problému snadné, jelikož se z velké části jedná o soukromé ordinace a město do privátních vztahů příliš vstupovat nemůže. Dle paní místostarostky by se mělo město zaměřit na podporu jednání se zdravotními pojišťovnami. Další problém, na který by se v oblasti zdravotnictví měla Dobříš zaměřit, je technický stav budovy polikliniky.

U vzdělávání byla řešena kapacita vzdělávacích zařízení. Mateřské školy mají v současné době kapacity dostatečné. Naopak nedostatečné jsou kapacity pro 2. stupeň

základních škol v obcích, které se nachází ve správním obvodu obce s rozšířenou působností Dobříš. S těmito obcemi tak uzavírá město dohody o zajištění povinné školní docházky.

V oblasti kultury jsou podle paní místostarostky také určité nedostatky, které by potřebovaly zlepšení. Ve městě by mohla být pestřejší nabídka společenských a kulturních akcí, které by měly být zaměřeny více na mladší generaci. Také zde chybí klub pro mládež.

Velký problém na Dobříši představují ceny a dostupnost bydlení. Z rozhovoru vyplývá, že zde chybí startovací byty pro mladé lidi a malometrážní byty. Ceny bydlení mohou být navíc jeden z důvodů, proč se mladí lidé stěhují pryč z Dobříše. S oblastí bydlení souvisí také to, že část lidí žije v Dobříši a nemá zde trvalý pobyt, což pro město není příznivé. I přes určité výhody, které trvalý pobyt ve městě nabízí (např. při zápisu do mateřských a základních škol), nemá město k dispozici příliš prostředků, které by lidi motivovaly přihlásit se zde k trvalému pobytu.

6 SWOT analýza

Tabulka 20 zobrazuje SWOT analýzu města Dobříše. Jsou zde uvedeny jednotlivé silné stránky a slabé stránky města a také příležitosti a hrozby. Silné stránky jsou přednosti a slabé stránky nedostatky uvnitř města. Příležitosti představují poté skutečnosti, které mohou pozitivně ovlivnit rozvoj města. Hrozby jsou naopak takové skutečnosti, které jeho rozvoj mohou ovlivnit negativně. Tato analýza vychází z informací, které byly zjištěny v analytické části práce, pomocí dotazníkového šetření a v rámci rozhovorů se starostou a místostarostkou města Dobříše.

Tabulka 20: SWOT analýza města Dobříše

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> • Poloha – blízkost Prahy a Příbrami • Vlastní zdroje pitné vody • Přítomnost základních zdravotních služeb ve městě (praktičtí lékaři, zubaři, ambulantní specialisté, lékárny a ostatní) • Výskyt poskytovatelů různých sociálních služeb • Dostupnost mateřských a základních škol a jiných možností vzdělání • Vyšší vzdělanost obyvatel oproti Středočeskému kraji i ČR • Dostatečné množství nákupních možností a restaurací • Dostatečná technická infrastruktura • Dobrá dopravní obslužnost • Dobrá úroveň bezpečnosti a kriminality • Množství dětských a sportovních hřišť • Velký počet spolků a organizací nabízejících sportovní a volnočasové aktivity • Příroda na území města a dobrá kvalita životního prostředí • Přítomnost turistických atrakcí (zámek, naučné stezky, muzea atd.) • Tradiční kulturní a společenské akce (Dobříšské májové slavnosti, Dobříšské regionální trhy apod.) • Přítomnost významných zaměstnavatelů • VHS a DOKAS ve vlastnictví města 	<ul style="list-style-type: none"> • Špatná situace v oblasti bydlení (ceny, dostupnost, nedostatek městských bytů zejména pro mladé rodiny) • Nedostatek praktických a zubních lékařů • Nedostatečná kapacita sociálních služeb a zařízení • Nedostatek parkovacích ploch • Špatný stav místních komunikací • Velký provoz v centru města vlivem tranzitní dopravy • Nedostatečná síť cyklistických tras ve městě • Chybějící možnosti ke koupání • Nedostatek vnitřních sportovních prostor • Nižší počet aktivit pro děti staršího věku dospělé a seniory • Špatný stav některých sportovišť • Znečištění ovzduší v zimním období vlivem lokálního vytápění • Přehlnutost nádob na tříděný odpad a černé skládky • Výskyt sociálně patologických jevů (užívání a distribuce návykových látek, vandalismus) • Vyšší hodnota podílu nezaměstnaných osob v porovnání se Středočeským krajem a ČR • Nízký počet dosažitelných uchazečů oproti počtu volných míst

Příležitosti	Hrozby
<ul style="list-style-type: none"> • Odklonění nákladní tranzitní dopravy z města • Přilákání nových lékařů do města • Využití potenciálu místního okolí (Brdské lesy, příroda) • Rozvoj cyklistické a pěší turistiky a dopravy ve městě i mimo něj • Prohlubování spolupráce s obcemi, organizacemi a spolky z regionu • Zajištění dalších zdrojů pitné vody • Získávání dotací na realizaci projektů 	<ul style="list-style-type: none"> • Stěhování mladých lidí a rodin z města kvůli nedostupnému bydlení • Odchod stávajících lékařů či ukončení jejich činnosti • Překročení 10 000 obyvatel ve městě • Stárnutí obyvatelstva • Nárůst intenzity nákladní tranzitní dopravy • Odchod významných zaměstnavatelů či omezení jejich činnosti (zejména Doosan Bobcat EMEA s.r.o.) • Pokles hladin vrtů pitné vody v důsledku sucha • Zrušení dalších železničních spojů

Zdroj: Vlastní zpracování

7 Zhodnocení výsledků a doporučení

Z provedené analýzy demografických charakteristik vyplývá, že v Dobříši narůstá podíl obyvatel v důchodovém věku. Naopak podíl obyvatel v produktivním věku klesá. Průměrný věk občanů se navíc neustále zvyšuje. To vše značí o stárnutí populace, což je problémem nejen na Dobříši. V Dobříši je však tempo stárnutí obyvatelstva v porovnání se Středočeským krajem i celou Českou republikou rychlejší. Od roku 2017 je dále zřejmý mírný pokles počtu obyvatel, na čemž má značný vliv zvyšující se počet vystěhovalých.

Stárnutí obyvatelstva i zvyšující se počet lidí, kteří se vystěhovávají z města, mohou mít spojitost s možnostmi bydlení v Dobříši. Bydlení je zde drahé a těžko dostupné, což může zejména pro mladé rodiny i jednotlivce představovat veliký problém a může způsobit jejich stěhování z města. Problém s bydlením vyplývá i z dotazníkového šetření, kde většina respondentů označila dostupnost bydlení jako spíše špatnou a velmi špatnou. Bydlení je tak bezesporu jednou z oblastí, na kterou by se do budoucna v rámci rozvoje měla Dobříš nejvíce zaměřit. Důležité je udržet ve městě mladé lidi, kteří jsou v produktivním věku. Město by tak mělo usilovat o vytvoření startovacích bytů pro mladé a malometrážních bytů.

Velkou výhodou Dobříše je přítomnost základních zdravotních služeb ve městě. Vzhledem k počtu obyvatel je zde však nedostatek praktických lékařů a stomatologů. Z výsledků dotazníkového šetření je zřejmé, že respondenti pokládají za velký problém zejména dostupnost zubních lékařů. Je tedy důležité snažit se nalákat nové lékaře do města, aby byla udržena kvalita zdravotní péče i v budoucnu. Je totiž také nutné počítat s odchodem stávajících lékařů do penze. Vzhledem ke stárnutí obyvatelstva, a s tím spojeným problémům, bude dostupnost lékařské péče nabývat čím dál více na významu. Město se musí snažit jednat se zdravotními pojišťovny, které dostupnost lékařů zajišťují. Zároveň by se však mělo snažit vytvářet lékařům takové podmínky, které by je do města přilákaly. Vzhledem k možnostem města se nabízí například rekonstrukce budovy polikliniky a vytvoření nových ordinací, které by město mohlo novým lékařům poskytnout za výhodných podmínek či jim vypomoci s jejich vybavením.

Pozornost je třeba soustředit také na kapacity místních sociálních služeb a zařízení. Ve městě lze zaznamenat výskyt určitých sociálních problémů. Je zde však také mnoho poskytovatelů sociálních služeb, které se řešením těchto problémů zabývají. Důležitá je tedy především podpora těchto subjektů, které se neustále snaží o rozšiřování a vylepšování svých služeb. Do budoucna je vhodné zaměřit se i na kapacity pobytových služeb pro seniory.

Vlivem výhodné polohy Dobříše a přítomnosti významných komunikací ve městě a jeho okolí je dopravní dostupnost na dobré úrovni. Především díky velkému počtu autobusových spojů mohou obyvatelé Dobříše dojíždět například do práce, školy a na nákupy do okolních obcí a měst. Dopravní obslužnost ohodnotili dobře i respondenti v dotazníkovém šetření. Podstatně hůře na tom bylo hodnocení jiných oblastí dopravy a lze tak říct, že právě doprava je další oblastí, které by mělo město věnovat velkou pozornost.

Řešit by se měla hlavně situace s parkováním a špatným stavem komunikací. Řešení problému s parkováním není jednoduché. Podporovat by se mělo využívání P+R parkovišť, aby lidé, kteří dojíždějí za prací, neparkovali celý den na místech, která mohou být využívána rezidenty a návštěvníky města. Je také vhodné podporovat jiné druhy dopravy (autobusová, cyklistická a pěší doprava), docílit toho, aby lidé z rodinných domů parkovali na svých pozemcích a v neposlední řadě je důležité také budování nových parkovacích míst. Co se týče stavu místních komunikací, v současné době byly již opraveny některé z komunikací. Město by mělo v těchto opravách pokračovat a zabezpečit správnou koordinaci těchto oprav.

Dalším z problémů je intenzita provozu ve městě. To lze řešit například vybudováním obchvatu města. Realizace tohoto řešení by vyžadovala mnoho času. Výstavbou obchvatu by navíc došlo k zastavění volné krajiny. Z dotazníkového šetření je možné usoudit, že mnoho lidí by výstavbu podpořilo. Velká část lidí však na toto téma nemá jasný názor a někteří jsou dokonce proti. Proto by bylo vhodné provést diskusi na toto téma a seznámit obyvatele s pozitivy a negativy tohoto projektu. Méně náročným řešením by bylo zavedení zákazu vjezdu tranzitní kamionové dopravy a důsledná kontrola jeho dodržování. Výhoda tohoto řešení je mimo jiné možnost jeho rychlé realizace, takže by bylo dříve dosaženo omezení nadměrného zatěžování místních silnic, hluku a míry znečištění ovzduší.

Ke snížení intenzity silničního provozu ve městě by mohla vést také podpora cyklistické dopravy. Aktuálně se zde nenachází téměř žádné cyklotrasy. Cyklistická doprava má přitom v Dobříši velký potenciál, jelikož je město charakteristické krátkými vzdálenostmi. I na kole se tak lze přepravit kamkoliv ve městě během několika minut. Vhodné by bylo tedy budování a značení cyklistických tras na území města a instalace dalších prostředků, které jsou pro cyklistickou dopravu důležité (např. stojany na kola).

S možnostmi sportovního vyžití ve městě byli respondenti převážně spokojeni, což lze vysvětlit zejména okolní přírodou, velkým množstvím dětských a sportovních hřišť, sportovních zařízení a také řadou místních spolků a organizací, které nabízí sportovní a volnočasové aktivity. I tak ale respondenti často uváděli sport a volný čas jako oblast, na

kteřou by se město mělo do budoucna zaměřit. Zřejmé jsou zejména chybějící možnosti koupání, které byly konzultovány i s panem starostou. Vybudování bazénu by dle něj byla příliš vysoká investice. Z toho důvodu se jako vhodné řešení jeví dohoda s majitelem rybníka Papež o jeho vyšším využívání ke koupání, a to zejména ze strany části města Větrník, z níž je současná městská pláž špatně dostupná. Dále by bylo vhodné také vybudování víceúčelové tělocvičny, jelikož je zde nedostatek vnitřních sportovních prostor. To představuje problém pro místní školy, sportovní spolky a oddíly převážně v zimních měsících, kdy jsou současné prostory plně vytiženy. Pro zlepšení v této oblasti může přispět i zastřešení zimního stadionu, které by prodloužilo možnost užití ledové plochy a postupná rekonstrukce současných sportovišť.

Kvalitu životního prostředí hodnotili respondenti převážně kladně. Analýzou bylo zjištěno pouze několik problémů, jejichž řešení by přispělo k dalšímu zlepšení v této oblasti. V zimních měsících se zde vyskytuje znečištění ovzduší, které je způsobeno lokálním vytápěním. Je tedy důležité, aby město pokračovalo v informování obyvatel o vhodných zdrojích vytápění a pomáhalo jim nadále s přechodem na tyto zdroje. Realizovat by se měla také opatření, která by zabránila vzniku povodní na západním okraji města a poškozování majetku zdejších obyvatel. Největší pozornost v oblasti životního prostředí by však měla být věnována odpadovému hospodářství, ve kterém velká část respondentů spatřuje nějaký problém. Jedná se zejména o přeplněnost kontejnerů na tříděný odpad a vznik černých skládek, které často s přeplněností kontejnerů souvisí. Vzhledem k zavedenému systému odpadového hospodářství je zřejmé, že se problém týká především bytových domů. Bylo by tedy vhodné podporovat pořízení vlastních nádob, které by si obyvatelé těchto domů mohli zamykat. Zároveň je důležitá neustálá osvěta v oblasti třídění odpadu.

Na velmi dobré úrovni je v Dobříši i oblast bezpečnosti a kriminality. Ve městě působí Policie ČR, Městská policie Dobříš, Hasičský záchranný sbor ČR, Sbor dobrovolných hasičů Dobříš a je zde také umístěno stanoviště zdravotnické záchranné služby. Z provedeného dotazníkového šetření je zřejmé, že většina respondentů se ve městě cítí převážně bezpečně. I přes to lze však najít problémy, na které by se město mělo zaměřit. Jedná se o vandalismus a užívání a distribuci návykových látek. Řešením může být zejména vzdělávání žáků základních a středních škol. Jedná se totiž o skupiny, kterých se tyto problémy často týkají a je tedy důležité, aby jim byly vysvětlovány jejich důsledky a také závažnost (např. formou besed Policie ČR či městské policie). Je důležité i to, aby mladí lidé měli možnosti, jak smysluplně trávit svůj volný čas. Z analýzy je patrné, že ve městě roste počet rodin se

sociálními problémy a zvyšuje se počet dětí, které nemají dostatečné materiální zaopatření. Město by se tak mělo zaměřit na podporu sportovních a volnočasových kroužků pro děti z těchto skupin, jelikož pro ně nejsou často finančně dostupné.

Další důležitou oblastí je vzdělávání. Ve městě se nachází mateřské školy, základní školy, střední školy i jiné možnosti vzdělávání. V nedávné době bylo realizováno mnoho projektů, které byly zaměřeny na vzdělávací zařízení. Z toho důvodu je dnes tato oblast na dobré úrovni a kapacity těchto zařízení jsou dostatečné. Kvalitu možností vzdělávání lze odvodit i z hodnocení respondentů v dotazníkovém šetření, kde byla tato oblast hodnocena poměrně dobře či ze vzdělanostní struktury obyvatel, jelikož je zřejmé, že obyvatelé Dobříše mají v porovnání se Středočeským krajem i celou ČR o něco vyšší vzdělání.

Technická infrastruktura je na Dobříši poměrně kvalitní. Město je plně pokryto sítěmi (vodovod, kanalizace, elektřina, plyn...). K dispozici je také čistírna odpadních vod s dostatečnou kapacitou. Velkou výhodou jsou i vlastní zdroje pitné vody. Aby byla zajištěna dostatečná dodávka pitné vody i do budoucna, je příhodné vyhledávat nové zdroje. Jako vhodné se jeví vybudování skupinového vodovodu z řeky Vltavy ve spolupráci s okolními obcemi. Zároveň je také důležité postupně provádět opravy a modernizovat současnou vodohospodářskou infrastrukturu.

V Dobříši se každoročně pořádá řada společenských a kulturních akcí. V poslední době byla oblast kultury zasažena opatřeními souvisejícími s pandemií nemoci COVID-19. Z dotazníkového šetření je však zřejmé, že za normální situace jsou respondenti z větší části s množstvím společenských a kulturních akcí převážně spokojeni. Vhodné by ale bylo tyto akce rozšířit o takové, které by byly více zaměřeny na mladší generaci obyvatel.

Město má velký potenciál i v oblasti cestovního ruchu, a to především díky své poloze (mezi Prahou a Příbramí), okolní přírodě a přítomnosti turistických atrakcí, jako jsou například místní památky (zejména zámek), naučné stezky a muzea. Ve městě se nachází také dostatečné množství stravovacích zařízení, ubytovacích zařízení, obchodů, čerpacích stanic, bankomatů a jiných důležitých částí občanské vybavenosti. Návštěvníci města mohou využít i služeb, které nabízí turistické informační centrum. Prostor pro zlepšení v oblasti cestovního ruchu nabízí například již výše zmíněné vytváření vhodných podmínek pro cyklistiku ve městě. Vzhledem k blízkosti Brdských lesů a celkově k okolní přírodě by budování cyklostezek mohlo pozitivně ovlivnit množství návštěvníků Dobříše.

8 Závěr

Cílem této diplomové práce bylo navržení takových rozvojových směrů, které by mohly vést ke zlepšení v oblasti rozvoje města Dobříše. Dalším cílem pak bylo zhodnocení dosavadních rozvojových aktivit města, a to v jednotlivých sociálních a ekonomických oblastech pomocí vybraných socioekonomických ukazatelů.

V práci byla uvedena charakteristika města Dobříše, jeho samosprávy a řízení. Dále byla také provedena analýza jednotlivých socioekonomických oblastí, které zahrnují demografické charakteristiky obyvatel, místní trh práce, vzdělání obyvatel a školství, zdravotnictví a sociální péči, bydlení, infrastrukturu, životní prostředí, kulturu, sport a volný čas, cestovní ruch a bezpečnost a kriminalitu ve městě. Součástí práce bylo také dotazníkové šetření mezi obyvateli a rozhovory se zástupci vedení města.

Ze skutečností, které byly získány výše uvedenými způsoby, vyplývá, že je Dobříš atraktivním místem pro život. Jedná se o bezpečné město s bohatou historií, výhodnou polohou v blízkosti Prahy a Příbrami, dobrou dopravní obslužností a především krásnou okolní přírodou. Město disponuje také dobrou občanskou vybaveností. Nachází se zde mateřské, základní i střední školy, zdravotnická zařízení, restaurace, obchody, knihovna a mnoho dalšího. Je zde také mnoho příležitostí z oblasti sportu, volného času a kultury.

Rozvoj je kontinuální proces a je velice důležité, aby mu vedení města věnovalo odpovídající pozornost. Z výsledků této práce je zřejmé, že je v Dobříši vykonáváno velké množství aktivit, které přispívají ke zlepšování situace v oblasti rozvoje. V minulosti zde bylo realizováno mnoho důležitých projektů, které pozitivně ovlivnily zdejší podmínky k životu. V nedávné době bylo investováno mnoho prostředků zejména do oblasti vzdělávání, dopravy, sportu, volného času a bydlení. Do budoucna je navíc naplánováno uskutečnění dalších významných projektů. Je však podstatné, aby město hledalo vhodné zdroje financování, aby nedocházelo k jeho zadlužování.

Rozvojové aktivity by měly reagovat na problémy, které se zde i přes výše uvedená pozitiva vyskytují. Výrazným problémem je v Dobříši stárnutí obyvatelstva. Město by tak mělo vytvářet vhodné podmínky pro seniory, jelikož se dá očekávat nárůst jejich počtu. Pozornost je třeba věnovat zejména oblasti zdravotnictví a sociálních služeb. Je důležité, aby se město snažilo jednat se zdravotními pojišťovnami a vytvářelo takové podmínky, které by do města nalákaly nové lékaře, a to především stomatology a praktické lékaře, kterých je ve městě nedostatek. Může se jednat například o vytvoření nových ordinací a jejich poskytnutí

lékařům za výhodných podmínek či výpomoc s jejich vybavením. Ze sociální oblasti by měl být kladen důraz na zajištění kapacit pobytových služeb pro seniory. Stárnutí obyvatelstva může být způsobeno stěhováním mladých lidí a rodin z města. Proto je důležité tyto mladé lidi, kteří jsou v produktivním věku, ve městě udržet. S tím souvisí další velký problém Dobříše, a to je bydlení, které je zde drahé a špatně dostupné. Pomoci by tak mohlo podpoření budování startovacích bytů pro mladé, které ve městě chybí.

Doprava je další z klíčových oblastí, na které by se Dobříš měla do budoucna více zaměřit. Je potřeba vyřešit špatnou situaci s parkováním, stavem místních komunikací a intenzitou provozu na území Dobříše. Velký potenciál má vzhledem ke krátkým vzdálenostem ve městě rozvoj cyklistické dopravy, který by mohl situaci v této oblasti zlepšit. V současné době nejsou podmínky pro cyklistickou dopravu dostatečné. Je třeba vybudovat cyklistické trasy a instalovat potřebné příslušenství.

Důležité je také nadále rozvíjet ostatní oblasti rozvoje. Co se týče sportu a volného času, chybí zde příležitosti ke koupání, což by bylo možné vyřešit dohodou s majitelem rybníka Papeže o lepším přístupu. Vhodné by bylo také vybudování víceúčelové tělocvičny a zastřešení zimního stadionu. Z oblasti životního prostředí je třeba zavést opatření vedoucí k omezení znečišťování ovzduší lokálním vytápěním a vzniku povodní na západním okraji města. Dále by se měla Dobříš zaměřit na nežádoucí jevy, jako je vandalismus, užívání a distribuce návykových látek, přeplňování kontejnerů na tříděný odpad a vznik černých skládek. S ohledem na rozvoj města i okolních obcí by bylo účelné také zajištění nových zdrojů pitné vody, aby bylo zabezpečeno její dostatečné množství i v dalších letech.

V práci jsou detailně popsány jednotlivé sociální a ekonomické oblasti Dobříše, a tak ji lze využít jako zdroj informací o městě. Pro rozvoj jakékoliv obce a jeho plánování je velice důležitý názor obyvatel a jejich preference. Výsledky dotazníkového šetření mohou být tak pro vedení města Dobříše cenným zdrojem informací a zároveň i zpětnou vazbou. Z uvedených skutečností tedy vyplývá, že výsledky diplomové práce mohou sloužit jako podklad pro plánování budoucích rozvojových aktivit. Navržené rozvojové směry by mohly vést k vyšší spokojenosti občanů, zvýšení kvality života ve městě i zlepšení konkurenceschopnosti města v oblasti cestovního ruchu.

9 Seznam použitých zdrojů

Knižní zdroje

- BALÍK, Stanislav, 2009. *Komunální politika: Obce, aktéři a cíle místní politiky*. 1. vyd. Praha: Grada. 256 s. ISBN 978-80-247-2908-4.
- BINEK, Jan a kol., 2011. *Rozvojový interaktivní audit*. Brno: GaREP. 152 s. ISBN 978-80-904308-9-1.
- BINEK, Jan a kol., 2010. *Rozvojové možnosti obcí*. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR. 50 s. ISBN 978-80-87147-29-0.
- BINEK, Jan a kol., 2009. *Synergie ve venkovském prostoru: aktéři a nástroje rozvoje venkova*. Brno: GaREP. 96 s. ISBN 978-80-904308-0-8.
- ČERNOHORSKÝ, Jiří, ed., 2014. *Příručka pro člena zastupitelstva obce po volbách 2014*. 1. vydání. Praha: Svaz měst a obcí České republiky. 206 s. ISBN 978-80-905421-2-9.
- ČMEJREK, Jaroslav, 2008. *Obce a regiony*. 1. vyd. Praha: Alfa Nakladatelství. 165 s. ISBN 9788087197004.
- ČMEJREK, Jaroslav, BUBENÍČEK, Václav, ČOPIK, Jan, 2010. *Demokracie v lokálním politickém prostoru: Specifika politického života v obcích ČR*. 1. vydání. Praha: Grada. 240 s. ISBN 978-80-247-3061-5.
- GALVASOVÁ, Iva, a kol., 2007. *Spolupráce obcí jako faktor rozvoje*. Brno: Georgetown. 140 s. ISBN 80-251-20-9.
- HOLEČEK, Jan a kol., 2009. *Obec a její rozvoj v širších souvislostech*. Brno: GaREP. 74 s. ISBN 978-80-904308-2-2.
- KADEŘÁBKOVÁ, Jaroslava a Jitka PEKOVÁ, 2012. *Územní samospráva - udržitelný rozvoj a finance*. Praha: Wolters Kluwer Česká republika. 300 s. ISBN 978-80-7357-910-4.
- KÁŇA, Pavel, 2007. *Základy veřejné správy*. 2. vydání. Ostrava: Montanex. 375 s. ISBN 978-80-7225-244-2.
- KOUDELKA, Zdeněk, 2007. *Samospráva*. Praha: Linde. 399 s. ISBN 978-80-7201-665-5.
- MACHÁČEK, Jaroslav, Petr TOTH a René WOKOUN, 2011. *Regionální a municipální ekonomie*. Praha: Oeconomica. 200 s. ISBN 978-80-245-1836-7.
- MAIER, Karel a kol., 2012. *Udržitelný rozvoj území*. Praha: Grada. 256 s. ISBN 978-80-247-4198-7.
- PAVLÍK, Marek a kol., 2016. *Podpora lokální ekonomiky: využití skrytých potenciálů v regionech*. Praha: Wolters Kluwer. 228 s. ISBN 978-80-7552-390-7.
- PEKOVÁ, Jitka, 2011. *Finance územní samosprávy: teorie a praxe v ČR*. Praha: Wolters Kluwer ČR. 588 s. ISBN 978-80-7357-614-1.
- PEKOVÁ, Jitka, PILNÝ, Jaroslav, JETMAR, Marek, 2012. *Veřejný sektor – řízení a financování*. 1. vydání. Praha : Wolters Kluwer ČR. 488 s. ISBN 978-80-7357-936-4.
- PEKOVÁ, Jitka, Jaroslav PILNÝ a Marek JETMAR, 2008. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. 3. přepracované vydání. Praha: ASPI. 712 s. ISBN 978-80-7357-351-5.

- PONIKELSKÝ, Petr, 2011. *Organizace regionálního rozvoje*. Praha: Vysoká škola regionálního rozvoje. 126 s. ISBN 978-80-87174-10-4.
- PROVAZNIKOVÁ, Romana, 2015. *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe. 3. aktualizované a rozšířené vydání*. Praha: Grada Publishing. Finance (Grada). 288 s. ISBN 978-80-247-5922-7.
- STEJSKAL, Jan a Jaroslav KOVÁRNÍK, 2009. *Regionální politika a její nástroje*. Praha: Portál. 216 s. ISBN 978-80-7367-588-2.
- TOMEŠ, Igor a kol., 2009. *Sociální správa: úvod do teorie a praxe. 2. rozšířené a přepracované vydání*, Praha: Portál, 304 s. ISBN 978-80-7367-483-0.
- VOJTÍŠKOVÁ, Miroslava, 2018. *Rozpočtové hospodaření pro zastupitele obcí*. Praha: Ministerstvo vnitra ČR, 72 s. ISBN 978-80-87544-99-0.
- WOKOUN, René a kol., 2008. *Regionální rozvoj: (výchozí regionálního rozvoje, regionální politika, teorie, strategie a programování)*. Praha: Linde. 475 s. ISBN 978-80-7201-699-0.

Internetové zdroje

- BRDY–VLTAVA, 2021. *Výroční zpráva 2020* [online]. [cit. 2021-11-12] Dostupné z: <http://www.brdy-vltava.cz/organy-mas/clenove-mas/vyrocni-zprava-2020.html#!727>
- BRDY–VLTAVA, 2019a. *Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb regionu Brdy-Vltava na období 2018-2022* [online]. [cit. 2021-11-25] Dostupné z: http://www.brdy-vltava.cz/assets/components/mr_fileinfo/downloadfile.php?f=assets/downloads/sprss-dokument-final1-5dd68c2a5b1c2.pdf
- BRDY–VLTAVA, 2019b. *Katalog sociálních a návazných služeb regionu Brdy-Vltava* [online]. [cit. 2021-12-03] Dostupné z: http://www.brdy-vltava.cz/assets/components/mr_fileinfo/downloadfile.php?f=assets/downloads/katalog-socialnich-sluzeb-2019-nahled-3-1-5e79ca3237994.pdf
- BRDY–VLTAVA, 2014. *Sociální fond Brdy-Vltava* [online]. [cit. 2021-12-03] Dostupné z: <http://www.brdy-vltava.cz/hlavni-oblasti/socialni-oblast/socialni-fond/>
- ČACKOVÁ, Eva, ČULÍKOVÁ, Jana, 2021. *Školní vzdělávací program* [online]. [cit. 2021-11-21]. Dostupné z: https://drive.google.com/file/d/1sgs_kM2peoXKSBftn8_VGQ4fogUMssas/view
- ČÚZK, Český úřad zeměměřický a katastrální, 2021. *Geoprohlížeč. Geoportál ČÚZK* [online]. [cit. 2021-09-19]. Dostupné z: <https://ags.cuzk.cz/geoprohlizec/>
- ČSÚ, 2021a. Velikostní skupiny obcí – počet obcí. *Český statistický úřad* [online]. [cit. 2021-09-19]. Dostupné z: <https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=vystup-objekt&z=T&f=TABULKA&skupId=746&katalog=30829&pvo=RSO08a&pvo=RSO08a&str=v394>
- ČSÚ, 2021b. *Demografická ročenka měst* [online]. [cit. 2021-11-12]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/documents/10180/142757704/13006621081.pdf/4604e98d-8258-4755-b27e-9c755ce48eed?version=1.1>
- ČSÚ, 2021c. *Věkové složení obyvatel k 31. 12. (základní skupiny) - výběr ukazatele* [online]. [cit. 2022-02-19]. Dostupné z:

- <https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=vystup-objekt-parametry&z=T&f=TABULKA&sp=A&katalog=30845&pvo=DEMZU06&str=v625>
- ČSÚ, 2021d. *Věkové složení obyvatel - základní věkové skupiny (územní srovnání)* [online]. [cit. 2022-02-19]. Dostupné z: <https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=vystup-objekt-parametry&pvo=DEM01&sp=A&skupId=606&pvokc=&katalog=33156&z=T>
- ČSÚ, 2021e. *Podíl nezaměstnaných osob, pracovní místa v evidenci úřadu práce (stav k 31. 12.)* [online]. [cit. 2022-02-19]. Dostupné z: https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=vystup-objekt-parametry&z=T&f=TABULKA&katalog=30853&pvo=ZAM09&sp=A&u=v172__VUZEMI__100__3026&c=v3%7E3__RP2020&str=v172
- ČSÚ, 2020a. *Dokončené byty* [online]. [cit. 2021-12-06]. Dostupné z: <https://iurl.cz/@dokoncenebyty>
- ČSÚ, 2020b. *Katastrální výměry - druhy pozemků - obce vybraného SO ORP* [online]. [cit. 2021-12-16]. Dostupné z: https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=vystup-objekt&f=TABULKA&z=T&katalog=32327&pvo=RSO36&pvokc=65&pvoch=2107&c=v371~2__RP2020MP12DP31#w=
- ČSÚ, 2018. *Volby do zastupitelstev obcí 05.10. - 06.10.2018* [online]. [cit. 2021-11-11]. Dostupné z: <https://www.volby.cz/pls/kv2018/kv1111?xjazyk=CZ&xid=1&xdz=2&xnumnuts=2111&xobec=540111&xstat=0&xvyber=0>
- ČSÚ, 2011a. *Obyvatelstvo podle pohlaví a podle ekonomické aktivity v obci* [online]. [cit. 2021-11-13]. Dostupné z: https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=vystup-objekt&z=T&f=TABULKA&katalog=30713&pvo=OTOB113&u=v133__VUZEMI
- ČSÚ, 2011b. *Obyvatelstvo podle pohlaví a podle věku, rodinného stavu a nejvyššího ukončeného vzdělání v obci* [online]. [cit. 2021-11-13]. Dostupné z: <https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=vystupobjekt&pvo=OTOB112&>
- ČSÚ, 2011c. *Obyvatelstvo ve věku 15 a více let podle nejvyššího ukončeného vzdělání, věku, pohlaví a národnosti* [online]. 2011 [cit. 2022-02-20]. Dostupné z: https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=vystup-objekt-parametry&z=T&f=TABULKA&katalog=30712&pvo=OBCR603A&sp=A&u=v461__VUZEMI__100__3026&v=v462__POHLAVI__102__2&v=v463__null__null__null__&str=v463
- ČSÚ, 2011d. *Domovní fond v obci* [online]. [cit. 2021-12-06]. Dostupné z: https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/index.jsf?page=vystup-objekt&vyhltext=&zo=N&krok=5&z=T&f=TABULKA&nahled=N&sp=N&nuid=&z s=&skupId=&verze=-1&filtr=G~F_M~F_Z~F_R~F_P~_S~_null__null__&str=v114&rouska=true&clsp=null&katalog=30814&pvoch=&u=v114__VUZEMI__43__540111&pvo=OTOB117
- ČSÚ, 2011e. *Bytový fond v obci* [online]. [cit. 2021-12-06]. Dostupné z: https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/index.jsf?page=vystup-objekt&vyhltext=&zo=N&krok=5&z=T&f=TABULKA&nahled=N&sp=N&nuid=&z s=&skupId=&verze=-1&filtr=G~F_M~F_Z~F_R~F_P~_S~_null__null__&str=v61&rouska=true&clsp=null&katalog=30814&pvoch=&u=v61__VUZEMI__43__540111&pvo=OTOB118#w=

- ELTODO, 2018. *Územně dopravní koncepce města Dobříše* [online]. [cit. 2021-12-12]. Dostupné z: https://www.mestodobris.cz/assets/File.ashx?id_org=2796&id_dokumenty=476866
- EVROPSKÁ KOMISE, 2021a. *The EU's main investment policy* [online]. [cit. 2021-10-23]. Dostupné z: https://ec.europa.eu/regional_policy/en/policy/what/investment-policy/
- EVROPSKÁ KOMISE, 2021b. *Priorities for 2021-2027* [online]. [cit. 2021-10-23]. Dostupné z: https://ec.europa.eu/regional_policy/en/policy/how/priorities
- GOOGLE, 2021. *Maps* [online]. [cit. 2021-12-10]. Dostupné z: <https://www.google.cz/maps/>
- GYMNÁZIUM KARLA ČAPKA, 2020. *Výroční zpráva o činnosti školy ve školním roce 2020/2021* [online]. [cit. 2021-12-14] Dostupné z: <https://www.gymkc.cz/files/21-vyrocní-zprava.pdf>
- HAVLÍČKOVÁ, Denisa, 2022. *Dobříš v proměnách v roce 2021* [online]. [cit. 2022-07-01]. Dostupné z: <https://dlonline.cz/dobris-v-promenach-v-roce-2021/>
- HAVLÍČKOVÁ, Denisa, 2021a. *Mateřské školy města Dobříš z pohledu místostarostky města Dagmar Mášové* [online]. [cit. 2021-11-25]. Dostupné z: <https://dlonline.cz/matenske-skoly-mesta-dobris-z-pohledu-mistostarostky-mesta-dagmar-masove/>
- HAVLÍČKOVÁ, Denisa, 2021b. *Představujeme vám Městský úřad Dobříš – sociální odbor* [online]. [cit. 2021-12-03]. Dostupné z: <https://dlonline.cz/predstavujeme-vam-mestsky-urad-dobris-socialni-odbor/>
- HAVLÍČKOVÁ, Denisa, 2021c. *Představujeme vám Městský úřad Dobříš – odbor správy majetku* [online]. [cit. 2021-12-06]. Dostupné z: <https://dlonline.cz/predstavujeme-vam-mestsky-urad-dobris-odbor-spravy-majetku/>
- HAVLÍČKOVÁ, Denisa, 2021d. *VHS Dobříš připravuje užitkový vodovod pro město a zavádí „chytré“ technologie* [online]. [cit. 2021-12-16]. Dostupné z: <https://dlonline.cz/vhs-dobris-pripravuje-uzitkovy-vodovod-pro-mesto-a-zavadi-chytre-technologie/>
- HAVLÍČKOVÁ, Denisa, 2021e. *Jak fungují složky IZS v Dobříši?* [online]. [cit. 2022-01-22]. Dostupné z: <https://dlonline.cz/jak-funguji-slozky-izs-v-dobrisi-jake-nejvaznejsi-zasahy-maji-posadky-hasicu-zachranaru-a-policistu-v-letosnim-roce-za-sebou-nejen-na-to-odpovidali-jejich-vedouci-a-velitele/>
- HAVLÍČKOVÁ, Denisa, 2019. *Firma Bobcat otvírá v Dobříši evropskou centrálu* [online]. [cit. 2021-11-13]. Dostupné z: <https://dlonline.cz/firma-bobcat-otvira-v-dobrisi-evropskou-centralu/>
- JV PROJECT, 2014. *Seznam a mapa solárních elektráren v ČR* [online]. [cit. 2021-12-12]. Dostupné z: <http://www.elektrarny.pro/seznam-elektraren.php?kj=10&os=55&vn-do=&vn-do=&nv=&ml=&le=&zobraz=Hledej>
- KADEČKA, Stanislav, RIGEL, Filip, 2009. *Výkon státní správy – kompetence, odpovědnost* [online]. Brno [cit. 2021-10-24]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/odk2/soubor/vykon-statni-spravy-kompetence-pdf.aspx>
- KAHOUNOVÁ, Helena, 2022. *Chcete v Dobříši relaxovat? Jděte do centra. Brodce se totiž brzy zastaví* [online]. [cit. 2022-01-06]. Dostupné z:

<http://www.dobriskoaktualne.cz/z-naseho-mesta/dobris/chcete-v-dobrisi-relaxovat-jdete-do-centra-brodce-se-totiz-brzy-zastavi>

- KOLAŘÍK, Tomáš, 2018. *Čistá voda pro Dobříš – myslíme na budoucnost* [online]. [cit. 2021-12-12]. Dostupné z: <https://www.mestodobris.cz/cista-voda-pro-dobris-myslime-na-budoucnost/d-476278>
- KRŮTOVÁ, Šárka, 2018. *Dobříš Vašima očima aneb Hledáme 10 priorit* [online]. [cit. 2021-11-12]. Dostupné z: <https://dlonline.cz/dobris-vasima-ocima-aneb-hledame-10-priorit-uz-vime-jake-jsou-souhlasite-s-nimi/>
- KULTURNÍ STŘEDISKO DOBŘÍŠ, 2021. *O nás* [online]. [cit. 2021-12-29] Dostupné z: http://www.kddobris.cz/vismo/zobraz_dok.asp?id_org=200094&id_ktg=50&p1=52
- KUNICKÝ, David, 2013. *Kanalizační řád stokové sítě města Dobříš* [online]. [cit. 2021-12-12]. Dostupné z: <https://www.vhs-dobris.cz/wp-content/uploads/2014/10/Kanaliza%C4%8Dn%C3%AD-%C5%99%C3%A1d-Dob%C5%99%C3%AD%C5%A1-2014.pdf>
- MÁŠOVÁ, Dagmar, 2021. *Odpady – MESOH* [online]. [cit. 2021-12-16] Dostupné z: <https://dlonline.cz/odpady-mesoh/>
- MEDI HELP, 2021. *Masarykovo sanatorium Dobříš* [online]. [cit. 2021-11-25] Dostupné z: <http://medi-help.cz/>
- MĚSTO DOBŘÍŠ, 2021a. *Schéma (diagram)* [online]. [cit. 2021-11-11]. Dostupné z: <https://www.mestodobris.cz/schema%2Ddiagram/ms-71976/p1=71976>
- MĚSTO DOBŘÍŠ, 2021b. *Zápis z 23. zasedání Zastupitelstva města Dobříše ze dne 16.12.2021* [online]. [cit. 2021-11-12]. Dostupné z: https://www.mestodobris.cz/assets/File.ashx?id_org=2796&id_dokumenty=485034
- MĚSTO DOBŘÍŠ, 2021c. *Projekty* [online]. [cit. 2021-11-12]. Dostupné z: <https://mestodobris.cz/aktualni%2Dstav%2Drozpracovanych%2Dprojektu/ds-25801/archiv=0&p1=71978>
- MĚSTO DOBŘÍŠ, 2021d. *Povodňový plán města* [online]. [cit. 2021-12-16]. Dostupné z: https://www.edpp.cz/dos_uvod/
- MĚSTO DOBŘÍŠ, 2021e. *Seznam lokalit veřejných sběrných nádob na tříděný odpad* [online]. [cit. 2021-12-16]. Dostupné z: https://www.mestodobris.cz/assets/File.ashx?id_org=2796&id_dokumenty=484685
- MĚSTO DOBŘÍŠ, 2021f. *Plán rozvoje sportu města Dobříše na období let 2021–2024* [online]. [cit. 2022-01-08]. Dostupné z: https://www.mestodobris.cz/assets/File.ashx?id_org=2796&id_dokumenty=484244
- MĚSTO DOBŘÍŠ, 2020. *Základní údaje* [online]. [cit. 2021-11-11]. Dostupné z: <https://mestodobris.cz/zakladni-udaje/ms-71836/p1=71836>
- MĚSTO DOBŘÍŠ, 2016. *Logo města* [online]. [cit. 2021-11-11]. Dostupné z: <https://mestodobris.cz/logo%2Dmesta/ds-25583/archiv=0&p1=71834>
- MĚSTO DOBŘÍŠ, 2017. *Plán prevence kriminality města Dobříše na období 2017 – 2021* [online]. [cit. 2021-12-03] Dostupné z: https://www.mestodobris.cz/assets/File.ashx?id_org=2796&id_dokumenty=474834
- MĚSTO DOBŘÍŠ, 2013. *Dobří(š) v poznání* [online]. [cit. 2022-01-22] Dostupné z: http://ic.mestodobris.cz/assets/File.ashx?id_org=200159&id_dokumenty=465750

- MĚSTO DOBŘÍŠ, 2009. *Symboly města* [online]. [cit. 2021-11-11]. Dostupné z: <https://mestodobris.cz/symboly%2Dmesta/ds-25182/p1=71834>
- MĚSTSKÁ KNIHOVNA DOBŘÍŠ, 2021. *O knihovně* [online]. [cit. 2021-11-21] Dostupné z: <https://www.knihovnadobris.cz/o-knihovne/>
- MF ČR, 2021. *Město Dobříš (Příbram)* [online]. [cit. 2021-11-12]. Dostupné z: <https://monitor.statnipokladna.cz/ucetni-jednotka/00242098/prehled?rad=t&obdobi=2111>
- MMR, 2021a. *Regiony regionální politiky* [online]. [cit. 2021-10-23]. Dostupné z: https://www.dotaceu.cz/cs/evropske-fondy-v-cr/informace-o-fondech/regiony-regionalni-politiky-eu?fbclid=IwAR3fQi1PUponfTDXX__ITd8cUHgyeXQeB3v7PaapYE7As2oThH2wavaxzdgA
- MMR, 2021b. *Regionální rozvoj* [online]. [cit. 2021-10-23]. Dostupné z: <https://mmr.cz/cs/ministerstvo/regionalni-rozvoj>
- MMR, 2019. *Strategie regionálního rozvoje ČR 2021+* [online]. [cit. 2021-10-23]. Dostupné z: <https://mmr.cz/getmedia/58c57a22-202d-4374-af5d-cbd8f9454adb/SRR21.pdf.aspx?ext=.pdf>
- MNÍŠEK POD BRDY, 2021. *Mníšecká radnice prosadila zachování celoročního provozu osobních vlaků* [online]. [cit. 2021-12-12]. Dostupné z: <https://www.mnisek.cz/aktuality/mnisecka-radnice-prosadila-zachovani-celoročního-provozu-osobnich-vlaku/>
- MPSV, 2021. *Nezaměstnanost v obcích od března 2014* [online]. [cit. 2021-11-13]. Dostupné z: <https://data.mpsv.cz/web/data/vizualizace5>
- MŠMT, 2021. *Přehled škol a školských zařízení* [online]. [cit. 2021-11-21]. Dostupné z: <https://rejstriky.msmt.cz/rejskol/>
- MÜLLEROVÁ, Lucie, 2021. *Každý Čech vytrídil loni v průměru skoro 67 kilogramů odpadu! a to i navzdory pandemii* [online]. [cit. 2021-12-16]. Dostupné z: https://www.ekokom.cz/wp-content/uploads/2021/07/1705_Retail_News.pdf
- Obecně závazná vyhláška města Dobříš č. 8/2021, o stanovení obecního systému odpadového *hospodářství* [online]. [cit. 2021-12-16]. Dostupné z: https://mestodobris.cz/assets/File.ashx?id_org=2796&id_dokumenty=484743
- PALLAGYOVÁ, Bohumila, 2021. *Výroční zpráva o činnosti* [online]. [cit. 2021-11-21]. Dostupné z: https://www.zsodobris.cz/modules/file_storage/download.php?file=af9a2396%7C259
- PÁNKOVÁ, Irena, 2021. *Školní vzdělávací program* [online]. [cit. 2021-11-21]. Dostupné z: <https://www.zsodobris-lidicka.cz/file/333/svp-k-1.9.2021-zv.docx>
- POLICIE ČR, 2022. *Kriminalita* [online]. [cit. 2022-01-31]. Dostupné z: <https://kriminalita.policie.cz/>
- PRŮŠA, Oldřich, 2005. *MĚSTO DOBŘÍŠ - stručné dějiny* [online]. [cit. 2021-11-12] Dostupné z: https://mestodobris.cz/assets/File.ashx?id_org=2796&id_dokumenty=482269
- ROPID, 2022. *Zastávky* [online]. [cit. 2021-12-12]. Dostupné z: <https://pid.cz/zastavkova-tabla/?stop=Dob%C5%99%C3%AD%C5%A1%2Cn%C3%A1m.&stanoviste=&tab=2>

- ŘSD ČR, 2019. *Silniční a dálniční síť* [online]. [cit. 2021-12-12]. Dostupné z: https://geoportal.rsd.cz/apps/silnicni_a_dalnicni_sit_cr_verejna/
- SALABA, Milan, 2010. *Územní plán Dobříše* [online]. [cit. 2021-12-11] Dostupné z: <https://mestodobris.cz/platny%2Duzemni%2Dplan/d-459477/p1=72989>
- SEZNAM, 2022. *Mapy* [online]. [cit. 2022-01-08] Dostupné z: <https://mapy.cz/letecka?x=14.1710585&y=49.7890416&z=16&l=0>
- SLÁMA, David, ZAVŘEL Filip, ed., 2017. *Veřejná správa v České republice* [online]. Praha: Ministerstvo vnitra ČR [cit. 2021-10-24]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/soubor/verejna-sprava-v-ceske-republice-pdf.aspx>
- SOU Hluboš, 2020. *Studijní a učební obory* [online]. [cit. 2021-11-21] Dostupné z: <https://www.souhlubos.cz/studijni-a-ucebni-obory/>
- STEM/MARK, 2018. *Analytická studie pro rozvoj volnočasových aktivit na Dobříši a okolí* [online]. [cit. 2022-01-08] Dostupné z: https://www.mestodobris.cz/assets/File.ashx?id_org=2796&id_dokumenty=477027
- STŘEDISKO ZDRAVÍ, 2021. *Poliklinika Dobříš* [online]. [cit. 2021-11-25] Dostupné z: <http://www.strediskozdravi.cz/>
- SVAZEK OBCÍ DOBŘÍŠSKA A NOVOKNÍNSKA, 2017. *O svazku* [online]. [cit. 2021-11-12]. Dostupné z: <http://www.dobrisskonovokninsko.cz/o%2Dsvazku/ds-50/p1=52>
- SVOBODA, Pavel, 2021. *Studie protipovodňových opatření* [online]. [cit. 2021-12-16]. Dostupné z: <https://dlonline.cz/studie-protipovodnovych-opatreni/>
- ŠŮNA, Vladimír, 2021. *Vývoj a stav ovzduší v Dobříši* [online]. [cit. 2021-12-12]. Dostupné z <https://dlonline.cz/vyvoj-a-stav-ovzdusi-v-dobrisi/>
- ÚIR, 2016. *Obec Dobříš: podrobné informace* [online]. [cit. 2021-11-11]. Dostupné z: http://www.uir.cz/obec/540111/Dobris?fbclid=IwAR1aOW_LUepS2kL7MbGuZHZI51QbLJfbyiE8Tvs0tvm0dPc-bDp_ZdeGN8
- VHS DOBŘÍŠ, 2022. *Historie a současnost* [online]. [cit. 2021-12-12]. Dostupné z: <https://www.vhs-dobris.cz/o-spolecnosti/historie-a-soucasnost/>
- VOJTÍŠKOVÁ, Miroslava, 2019. *Rozpočtové hospodaření a majetek obcí: Studijní příručka pro zastupitele obcí* [online]. Praha: Institut pro veřejnou správu Praha, 2019 [cit. 2021-10-24]. Dostupné z: www.zastupitelvkurzu.cz/wp-content/uploads/2019/09/Rozpočtové-hospodaření-a-majetek-obcí-studijní-příručka.pdf
- Zákon o obcích (obecní zřízení) (Zákon č. 128/2000 Sb.) [online]. [cit. 2022-12-16]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-128>
- ZUŠ Dobříš, 2019. *Školní vzdělávací program Základní umělecké školy DOBŘÍŠ* [online]. [cit. 2021-11-21]. Dostupné z: https://zusdobris.eu/assets/uploads/sites/1360/2021/08/S%CC%8CVP-Dobr%CC%8Ci%CC%81s%CC%8C_2019-2020.pdf

10 Přílohy

Příloha A: Struktura dotazníkového šetření

Dotazníkové šetření Rozvoj města Dobříše

Dobrý den,

ráda bych Vás požádala o vyplnění dotazníku, který mi pomůže při zpracování mé diplomové práce, jejíž téma je *Analýza sociálního a ekonomického rozvoje obce Dobříš*. Tento dotazník je určen **pro obyvatele Dobříše** a je **zcela anonymní**. Cílem dotazníku je zjistit názory a potřeby občanů v jednotlivých oblastech rozvoje města. Jeho vyplnění Vám zabere přibližně 5–10 minut.

Mockrát Vám děkuji za Vaši ochotu a spolupráci.

Jitka Weissová
Veřejná správa a regionální rozvoj
Provozně ekonomická fakulta ČZU v Praze

1. Bydlíte v Dobříši?

- a) Ano
- b) Ne (*Dále již nevyplňujte*)

2. Jak dlouho zde bydlíte?

- a) Méně než 1 rok
- b) 1–5 let
- c) 6–10 let
- d) 11–15 let
- e) 16–20 let
- f) 21 let a více

3. Máte zde trvalý pobyt?

- a) Ano
- b) Ne

4. Jaké je Vaše pohlaví?

- a) Muž
- b) Žena

5. Do které věkové kategorie patříte?

- a) Do 18 let
- b) 19–29 let
- c) 30–39 let
- d) 40–49 let
- e) 50–59 let
- f) 60–69 let
- g) 70 let a více

6. Jaké je Vaše nejvyšší dosažené vzdělání?

- a) Bez vzdělání
- b) Základní (včetně neukončeného)
- c) Střední včetně vyučení (bez maturity)
- d) Úplné střední (s maturitou)
- e) Nástavbové studium
- f) Vyšší odborné
- g) Vysokoškolské

7. Jaký je Váš status?

- a) Student/ka
- b) Zaměstnaný/á
- c) Nezaměstnaný/á
- d) OSVČ, podnikatel/ka
- e) Na mateřské/rodičovské dovolené
- f) Důchodce/kyně
- g) V domácnosti
- h) Jiné

8. Dojíždíte za prací/školou do jiné obce?

- a) Ano
- b) Ne (*pokračujte na otázku č. 10*)

9. Jak dlouho průměrně dojíždíte?

- a) Méně než 15 minut
- b) 15–30 minut
- c) 31–45 minut
- d) 46–60 minut
- e) Více než 1 hodinu

10. Myslíte si, že je informovanost o dění ve městě na dobré úrovni?

- a) Rozhodně ano
- b) Spíše ano
- c) Nevím
- d) Spíše ne
- e) Rozhodně ne

11. Odkud nejčastěji získáváte informace o dění ve městě?*Vyberte prosím alespoň 1 možnost, maximálně však 3 možnosti.*

- a) Dobříšské listy
- b) Od spoluobčanů
- c) Sociální síť města
- d) Vývěsky/nástěnky ve městě
- e) Webové stránky města
- f) Zasedání zastupitelstva
- g) O dění ve městě se nezajímám
- h) Jiné uveďte:.....

12. Vyjádřete prosím svou spokojenost s fungováním místní samosprávy.

- a) Velmi spokojený/á
- b) Spíše spokojený/á
- c) Nemohu posoudit
- d) Spíše nespokojený/á
- e) Velmi nespokojený/á

13. Myslíte si, že je v Dobříši dostatek pracovních příležitostí?

- a) Rozhodně ano
- b) Spíše ano
- c) Nevím
- d) Spíše ne
- e) Rozhodně ne

14. Jak byste ohodnotil/a možnosti vzdělávání ve městě?*1=nejlepší; 5=nejhorší*

	1	2	3	4	5	Nevím
Mateřské školy	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Základní školy	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Střední školy	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Další možnosti vzdělávání (Základní umělecká škola, knihovna, kurzy apod.)	☐	☐	☐	☐	☐	☐

15. Jak byste ohodnotil/a zdravotní služby ve městě?*1=nejlepší; 5=nejhorší*

	1	2	3	4	5	Nevím
Dostupnost praktických lékařů	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Dostupnost zubních lékařů	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Celková úroveň zdravotnické péče	☐	☐	☐	☐	☐	☐

16. Myslíte si, že jsou kapacity sociálních zařízení v Dobříši dostatečné?

Domov seniorů, pečovatelská služba apod.

- a) Rozhodně ano
- b) Spíše ano
- c) Nevím
- d) Spíše ne
- e) Rozhodně ne

17. Jaká je podle Vás dostupnost bydlení v Dobříši?

- a) Velmi dobrá
- b) Spíše dobrá
- c) Nevím
- d) Spíše špatná
- e) Velmi špatná

18. Jak byste ohodnotil/a následující oblasti týkající se místní dopravy?

1=nejlepší; 5=nejhorší

Stav místních silnic a chodníků	1	2	3	4	5	Nevím
	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Podmínky pro cyklistickou dopravu	1	2	3	4	5	Nevím
	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Dopravní obslužnost	1	2	3	4	5	Nevím
	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Silniční provoz ve městě	1	2	3	4	5	Nevím
	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Počet parkovacích míst	1	2	3	4	5	Nevím
	☐	☐	☐	☐	☐	☐

19. Souhlasili byste s případnou výstavbou obchvatu Dobříše?

Z důvodu odklonění tranzitní dopravy mimo centrum města

- a) Rozhodně ano
- b) Spíše ano
- c) Nevím
- d) Spíše ne
- e) Rozhodně ne

20. Jaká je podle Vás kvalita životního prostředí ve městě?

- a) Velmi dobrá
- b) Spíše dobrá
- c) Nevím
- d) Spíše špatná
- e) Velmi špatná

21. Myslíte si, že jsou v oblasti odpadového hospodářství nějaké nedostatky?

- a) Ano
- b) Nevím *(pokračujte na otázku č. 23)*
- c) Ne *(pokračujte na otázku č. 23)*

22. Jaké největší problémy spatřujete v oblasti odpadového hospodářství?

Vyberte prosím alespoň 1 možnost, maximálně však 2 možnosti.

- a) Černé skládky
- b) Nedostatek kontejnerů na BIO odpad
- c) Přeplněné kontejnery na tříděný odpad
- d) Velká vzdálenost kontejnerů na tříděný odpad
- e) Jiné uveďte:

23. Jste spokojen/a s množstvím společenských a kulturních akcí ve městě?

Zohledňujte prosím stav před opatřeními, která souvisí s COVID-19.

- a) Rozhodně ano
- b) Spíše ano
- c) Nemohu posoudit
- d) Spíše ne
- e) Rozhodně ne

24. Jste spokojen/a s možnostmi sportovního vyžití ve městě?

- a) Rozhodně ano
- b) Spíše ano
- c) Nemohu posoudit
- d) Spíše ne
- e) Rozhodně ne

25. Myslíte si, že je ve městě dostatečné množství restaurací?

- a) Rozhodně ano
- b) Spíše ano
- c) Nevím
- d) Spíše ne
- e) Rozhodně ne

26. Je podle Vás v Dobříši dostatečné množství obchodů?

- a) Rozhodně ano *(pokračujte na otázku č. 28)*
- b) Spíše ano
- c) Nevím *(pokračujte na otázku č. 28)*
- d) Spíše ne
- e) Rozhodně ne

27. Jaké obchody zde postrádáte? (druh sortimentu)

Vyberte prosím alespoň 1 možnost, maximálně však 2 možnosti.

- a) Domácí potřeby
- b) Elektronika

- c) Nábytek
- d) Obuv
- e) Oděvy
- f) Sportovní zboží
- g) Jiné uveďte:

28. Cítíte se ve městě bezpečně?

- a) Rozhodně ano
- b) Spíše ano
- c) Nevím
- d) Spíše ne
- e) Rozhodně ne

29. Co považujete za největší problém města v oblasti bezpečnosti a kriminality?

Vyberte prosím alespoň 1 možnost, maximálně však 2 možnosti.

- a) Krádeže
- b) Nepřízpůsobiví občané (lidé bez domova apod.)
- c) Rušení nočního klidu
- d) Užívání a distribuce návykových látek (alkohol, drogy)
- e) Vandalismus
- f) Jiné uveďte:

Nepovinné:

30. Zde máte prostor pro vyjádření názorů k rozvoji města.

Například co ve městě nejvíce postrádáte, na co by se mělo město do budoucna zaměřit apod.

Mockrát Vám děkuji za vyplnění dotazníku.

Příloha B: Struktura rozhovorů se zástupci vedení města

Rozhovor s panem starostou

1. Kvalitu životního prostředí v Dobříši hodnotili respondenti v dotazníkovém šetření převážně kladně. Přesto lze v této oblasti nalézt některé nedostatky. Jedná se například o znečišťování ovzduší, a to zejména v zimním období, kdy je zdrojem tohoto znečišťování převážně lokální vytápění. Zaznamenala jsem, že se město snaží informovat občany o správných způsobech vytápění (např. v Dobříšských listech, na webových stránkách města či na Facebooku).

a) Má město k dispozici i jiné prostředky, které mohou pomoci se snížením znečišťování z lokálního vytápění?

PS: Ano, snížit znečištění z lokálního topení uhlím může město tím, že pomůže občanům přejít na ekologičtější topení, tedy plyn (vzhledem k situaci na Ukrajině dnes již problematické), elektřinu, tepelná čerpadla. Na městském úřadě pracuje specialistka, která pomáhá občanům najít vhodné dotace apod.

b) Z mého pohledu je město v informování občanů o problematice vytápění poměrně aktivní. Bylo v souvislosti s těmito informačními kampaněmi zaznamenáno zlepšení z hlediska kvality ovzduší?

PS: nemáme data z měření, snažili jsme se získat do zápůjčky stanici pro automatický monitoring ovzduší, ale neuspěli jsme. Takže hodnocení míry znečištění je subjektivní. Z mého pohledu se situace s lokálním topením uhlím zlepšuje. Osobně to vysvětluji tak, že stále větší počet obyvatel od uhlí přechází na jiné topení. Méně kouře ale může být v letošní zimě i tím, že je výrazně tepleji, a tedy se méně topí a že vzrostl počet větrných dnů.

2. Z dotazníkového šetření vyplývá, že jsou respondenti s možnostmi sportovního vyžití ve městě spíše spokojeni. Jaký je Váš názor na možnosti sportovního vyžití v Dobříši a vnímáte nějaké nedostatky v oblasti sportu, na které je důležité se zaměřit?

PS: Dobříš ještě plně nevyužívá svého potenciálu: blízkost Prahy a zároveň blízkost brdských lesů. Je zde velký prostor pro budování cyklostezek od rovinatých cest pro rodinné výlety až po singletracky na svazích Brd pro zkušené cyklisty. Za prostor pro další zlepšování pokládám 1. chybějící tělocvičny, dlouhodobě nám chybí další víceúčelová tělocvična jak pro děti základních a středních škol, tak pro sportovní oddíly. 2. Zastřešení zimního stadionu, které by umožnilo namísto 4-5 měsíců bruslení v roce prodloužit užití ledu na dvojnásobek (8-10 měsíců). 3. Možnost koupání – přístup k vodě je omezený, jediné dostupné koupání je rybník Papež, kde dlouhodobě složitě jednáme o jeho využití pro sport a rekreaci obyvatel s majitelem rybníku, Ing. Colloredo-Mannsfeldem.

3. Ve vašem vysílání „Ptejte se starosty on-line“, které proběhlo 7. února na Facebooku, jste mimo jiné odpovídal na otázku, která se týkala vybudování bazénu. K tomu jste uvedl, že město v následujících letech výstavbu bazénu neplánuje, a to z důvodu vysokých investičních a provozních nákladů. Nicméně je zde zřejmý zájem občanů o možnosti koupání. Uvažuje město o nějaké variantě, která by nebyla tolik nákladná jako vybudování bazénu (např. zda probíhají další vyjednávání s vlastníkem Papeže, která by umožnila zlepšení podmínek pro koupání v tomto rybníce)?

PS: Nemyslím si, že výstavba krytého bazénu by pro Dobříš byla vhodná, je to obrovská investice a drahý provoz. Pro srovnání obdobně velká Sušice postavila krytý bazén v r. 2014 za 134 mil Kč a na provoz doplácí každoročně 5 mil Kč. Za smysluplné pokládám větší využití rybníku Papež. Zde vedeme dlouhodobě jednání s majitelem. Ing. Colloredo-Mannsfeld cce využívat rybník pro sportovní rybolov, zájem občanů je ale jiný – rekreace a sport. Loni došlo k dohodě, kdy pro rybáře byla vyhrazena severní strana, jižní naopak byla doplněna molem, vstupy do vody a městskou pláží. Přesto by bylo vhodné dohodnout vstup do vody a využití plochy rybníku i na straně z Větrníku.

4. V dotazníkovém šetření uvedla velká část respondentů, že shledávají nějaké nedostatky v oblasti odpadového hospodářství. Jako největší problém vybralo nejvíce lidí přeplněné kontejnery na tříděný odpad. Uvažuje město o nějakém opatření, které by přeplněnost kontejnerů vyřešilo? Myslíte si, že by bylo možné v Dobříši využít pro řešení tohoto problému například senzory pro měření zaplněnosti nádob či senzory pro detekci ucpaní otvoru pro vyhazování odpadu?

PS: Instalace senzorů je podle mého názoru nesmysl. Je to zbytečně drahé řešení. Svoz tříděného odpadu od rodinných domů si určují sami obyvatelé, kdy plast se sváží 2x za měsíc (stejně jako směsný komunální odpad) a papír 1x za měsíc. Ti co mají odpadu více, jej mohou 6 dní v týdnu odevzdat ve sběrném dvoře nebo si pořídit větší nádobu. Chápu tedy uvedenou námitku jako problém kontejnerů u bytových domů. A tady se ukazuje, že tak, kde se v daném domě obyvatelé shodli, že si kontejnery budou zamykat, a případně si koupí další kontejner na plast či papír, se problém s přeplněným kontejnerem vyřešil, aniž by bylo třeba zvyšovat frekvenci svozu. Tam, kde jsou kontejnery nezamčené však dochází k odkládání odpadu i od jiných obyvatel a návštěvníků města. Taková místa pak vypadají více jako černé skládky. Zcela specifický je problém podzemních hnízd na tříděný odpad. Ta jsou konstrukčně problematická, vstupní otvor je malý. Zároveň se opakovaně děje, že tam někdo nacpe nerozlámaný karton, který vstup ucpe. Přitom kontejner je poloprázdný. Za mě tedy řešení: zamykat nádoby a případně dokoupit další a důsledně lámat vyhazovaný papír a karton.

5. Určitou nespokojenost vyjadřovali respondenti také obecně se systémem MESOH. Konkrétně uváděli například pytle v ulicích a platbu poplatku na osobu namísto platby dle množství vyprodukovaného odpadu. Vnímáte také u systému MESOH nějaké nedostatky, na které by bylo dobré se zaměřit?

PS: Moje zkušenost s kritikou MESOH je, že se jedná o obyvatele, kteří se z nejrůznějších důvodů málo zajímají o systém, nebo jej z principu odmítají používat. Z různých metod svážení je systém door-to-door (svoz od dveří domu) nejefektivnější. Čím dále jsou nádoby nebo je nutná manipulace s odpadem, tím je ochota tříditi nižší. V Dobříši lze použít pytle či popelnice na tříděný odpad. Využití pytlů především při spuštění systému mělo i edukativní efekt, protože si občané dávají větší pozor, aby správně třídili, když je pytel průhledný a sousedi i popeláři snadno vidí, zda obsahuje skutečně správně vytríděný odpad.

80 % obcí v ČR má poplatek za osobu. Ve větších městech, kde jsou bytové domy, to ani jinak spravedlivěji nejde. Množství vyprodukovaného odpadu pak je v Dobříši zohledněno ve slevě až 70 % z poplatku právě u těch, kteří se do MESOH zapojí a odpad je pak evidován adresně na danou domácnost. Systém navíc prokazatelně funguje, kdy se městu daří již řadu let po sobě snižovat množství směsného komunálního odpadu.

6. Město umístilo několik kontejnerů na kuchyňský biologický odpad (BIOtejnerů) k některým bytovým domům.
- Je pozorováno zlepšení v množství či skladbě směsného komunálního odpadu po zřízení těchto kontejnerů?
 - Je plánováno umístění dalších takovýchto kontejnerů na území města?

PS: Ano, instalace biotejnerů vede k nižšímu objemu směsného komunálního odpadu. Přesně o to množství, které by jinak skončilo v černých popelnících. Pro r. 2022 se plánuje instalace dalších 5 biotejnerů. Vše k bytovým domům.

7. V Plánu prevence kriminality města Dobříše na období 2017–2021 je uvedeno, že z hlediska kriminality se nejedná o problémové město. Z provedeného dotazníkového šetření také vyplývá, že většina respondentů se ve městě cítí převážně bezpečně. Přesto však vnímají ve městě určité problémy. Jedná se zejména o vandalismus či užívání a distribuci návykových látek.
- Jaká opatření by podle Vás vedla k omezení těchto nežádoucích aktivit?
 - Je plánováno další rozšíření městského kamerového dohlížecího systému?

PS: Obecně kriminalita v Dobříši dlouhodobě klesá. Dokládají to statistiky Policie ČR. K omezení vandalismu podle mého názoru může vést jedině kombinace sady opatření: výchova a otevřené poukazování na toto chování, možnost smysluplného využití volného času pro mladé lidi, větší zájem veřejnosti o tyto jevy a odvaha hlasitě vyjádřit nesouhlas. V loňském roce přibyla 2 další místa s kamerami. Další neplánujeme. Snažím se přidávání kamer co nejvíce brzdit, protože v tom vnímám prvek omezování svobody.

8. V oblasti dopravy byli respondenti nejméně spokojeni s počtem parkovacích míst ve městě a se stavem místních silnic a chodníků. Ze zásobníku plánovaných projektů v Programu rozvoje města Dobříše na období 2021-2028 je zřejmé, že je plánováno mnoho rekonstrukcí místních komunikací. Plánuje město i nějaké kroky, které by vedly ke zlepšení situace s parkováním?

PS: Problém parkování má několik rovin. Se vzrůstající životní úrovní stále více domácností vlastní více aut. Ulice města ale nebyly před desítkami let plánované na takovou zátěž. Upřímně je třeba říci, že město není a nebude schopno vybudovat parkovací stání pro všechny obyvatele i návštěvníky města. Tento problém je podobný i v mnoha dalších městech, Dobříš není výjimkou. Co můžeme v Dobříši dělat a co děláme? V první řadě je třeba stále apelovat na obyvatele rodinných domů, aby si všechny svá auta parkovali na svých pozemcích. Není výjimkou, že před rodinným domem je plná ulice, ale dvorky a pozemky za plotem jsou prázdné. Dále je třeba řešit parkování těch, kteří do Dobříše přijíždějí za prací nebo přeseďadají dál na autobus. K tomu máme záchytná parkoviště P+R u zámku a u sportovní haly. Poplatek je 20Kč za den, přesto nejsou parkoviště zaplněna. Mnozí řidiči šetří, a tak hledají místo v obytných čtvrtích. Další možností, jak situaci zlepšit, je postupný přechod od hromadění aut k jiným typům dopravy. Dobříš má výborné autobusové spojení do Prahy a uvnitř města je často vhodnější se pohybovat pěšky nebo na kole. Tyto způsoby je třeba dál propagovat a podporovat. Úplně posledními prvky je pak budování parkovacích zón jen pro rezidenty, které sice řeší parkování pro místní, ale vytlačují návštěvníky. A na závěr výstavba dalších parkovacích míst. Letos např. v okolí sportovní haly, v ulici Za Poštou a také v rámci projektu rekonstrukce ulice Nad Papežem.

9. Dalším z problémů je tranzitní doprava (zejména nákladní). Jedním z uvažovaných řešení je vybudování západního obchvatu města, který je již součástí platného územního plánu. Jiným řešením je pak zákaz vjezdu tranzitní kamionové dopravy. Jakým způsobem by mohlo být dodržování zákazu vjezdu kontrolováno?

PS: Jak jsme si ověřili při rekonstrukci Pražské, zhruba polovina řidičů kamionů vjede do zákazu proto, že je tam navedla navigace. Proto je třeba informovat poskytovatele navigačních systémů, aby oblast se zákazem zohlednili. Druhým opatřením je co nejčastější kontrola a pokutování ze strany Policie.

10. Mnoho rodičů vozí své děti do školy autem, což negativně ovlivňuje provoz a bezpečnost v okolí škol. O způsobu dopravy svých dětí do školy samozřejmě rozhodují především jejich rodiče a pro město může být složité toto ovlivnit. Přemýšleli jste o nějakém řešení, které by mohlo provoz u škol zmírnit (např. školní autobus)?

PS: Sledujeme tuto oblast a hledáme inspiraci v jiných českých i evropských městech, kde toto řešili a vyřešili. Změna uvažování rodičů je dlouhodobý proces. A je nutné přesvědčovat a nechat zrát. Co funguje jinde a co bychom chtěli postupně zkoušet i u nás: uzavření ulice u škol v době největšího náporu pro osobní auta. Rodiče tak musejí děti vysadit dříve a děti buď dojdou uzavřenou ulicí do školy bezpečně samy, nebo je rodiče doprovodí a zjistí, že to lze. Doplnění městské infrastruktury o prvky podporující cyklistiku: značené trasy pro průjezd městem, uzamykatelná stání pro kola u škol, propagace cesty pěšky či na kole a koloběžce. V Německu v některých městech funguje tzv. walking bus. Namísto cesty autobusem do školy se po chodníku pěšky pohybuje skupina dětí, která má přesně stanovenou trasu a i „zastávky“, kdy a kde se k nim připojí další, tedy kam až odvedou rodiče své děti. Skupinku provází dospělý nebo starší student, často někdo z rodičů. Takovéto linky vznikají společným plánováním rodičů s dětmi s velkým zapojením celé komunity.

Rozhovor s paní místostarostkou

1. Dle dostupných informací jsou již v dnešní době kapacity sociálních zařízení pro seniory nedostačující. Z demografického vývoje Dobříše je zřejmé, že obyvatelstvo města stárne. Do budoucna lze tak očekávat zvyšující se poptávku po službách, které tato zařízení nabízí.
- a) V Dobříši má být vybudován soukromý Domov Alzheimer. Víte, v jaké fázi se aktuálně projekt nachází?

DM: t.č. vydáno stavební povolení, vše ostatní závisí na investorovi stavby

- b) Předpokládanými klienty výše zmíněného Domova Alzheimer by měly být osoby, které trpí chronickým duševním onemocněním. Plánuje město nějaké kroky, které by byly zaměřeny i na seniory, kteří netrpí duševním onemocněním (např. navýšení kapacit pečovatelské služby atd.)?

DM: Město uvažuje o posílení služeb ve spolupráci s neziskovými organizacemi, které se stále snaží navyšovat služby. Pečovatelská služba zajišťuje terénní služby, nejen na Dobříši, ale i v nejbližším okolí, t.č. je dostatek personálu na počet klientů, které služba zajišťuje. V budoucnu je třeba jednat o rozšíření personální kapacity-Středočeský kraj.

2. Vzhledem k počtu obyvatel je množství praktických a zubních lékařů ve městě poměrně nízký. Z provedeného dotazníkového šetření vyplývá, že občané vnímají problémy zejména v dostupnosti zubařů. Jakým způsobem by podle Vás mělo město na tyto problémy reagovat?

DM: Většina stomatologů je privátních, stejně tak i na poliklinice je část lékařů privátních (praktici a odborní specialisté) Myslím, že město by mělo více podporovat jednání se zdravotními pojišťovnami. Do privátních vztahů, město jako další subjekt moc vstupovat nemůže, bylo by hezké například nájem za ordinace zdarma. Ale je to v souladu s péčí řádného hospodáře?

3. Vnímáte v oblasti zdravotnictví nějaké jiné problémy, na které je potřeba se do budoucna zaměřit?

DM: Budova polikliniky

4. V uplynulých letech bylo realizováno několik projektů, díky kterým byla navýšena kapacita místních mateřských a základních škol.

- a) Máte informace, zda je v současné době kapacita těchto zařízení dostačující?

DM: V současné době je kapacita MŠ dostatečná. Na školní rok 2022/2023 byla uzavřena dohoda o zajištění povinné školní docházky s na dobu určitou s obcí Čisovice a obcí Kytín.

- b) Víte o nějakých problémech v oblasti školství, na které se bude nutné v následujících letech zaměřit?

DM: Kapacita škol v ORP, nedostatečná kapacita pro 2.stupeň základních škol. Město nemá stanovené spádové obvody pro jednotlivé školy ani společné spádové obvody s obcemi. Dosud jsou s obcemi uzavírány dohody o zajištění povinné školní docházky. Některé obce v okolí řeší stavbu spolkové školy (viz. Mníšek pod Brdy + ORP). Varianta vytvoření společného školského obvodu je problematická, tímto by došlo k „omezení“ práv rodičů na možný výběr základní školy.

5. Z dotazníkového šetření vyplývá, že je větší část respondentů s množstvím společenských a kulturních akcí ve městě spíše spokojena. Našli se však i respondenti, kteří spokojeni nejsou. Jaký máte Vy názor na oblast kultury v Dobříši? Je podle Vás v této oblasti něco, co vyžaduje zlepšení?

DM: Ano, nabídka mi mohla být pestřejší, měla by se více otevřít mladší generaci. Chybí zde klub pro mládež.

6. V Dobříši je problém s bydlením, které je zde poměrně drahé a těžko dostupné. V provedeném dotazníkovém šetření hodnotila většina respondentů dostupnost bydlení jako „spíše špatné“ a „velmi špatné“. Tento stav může představovat problém například pro mladé lidi a pro osoby ve znevýhodněné sociální situaci. V současné době je dokončována rekonstrukce ubytovny Větrník. Zároveň však došlo k odsouhlasení prodeje budovy (č.p. 66) a v minulosti bylo prodáno i několik jiných městských bytů. Napadá Vás, jak by mohlo tento problém město do budoucna řešit?

DM: Ve městě chybí startovací byty pro mladé a malometrážní byty. Vzhledem k blízkosti Prahy, jsou nájemní bohužel vysoké a situace s tržním nájemným bude zhoršovat.

7. V posledních letech lze na Dobříši zaznamenat zvyšující se počet vystěhovaných osob, s čímž souvisí i mírný pokles počtu obyvatel města. Dále se dlouhodobě zvyšuje průměrný věk obyvatel Dobříše.

- a) Myslíte si, že výše uvedené skutečnosti mohou být způsobeny právě nedostatkem a cenou bydlení, kdy se mladí lidé musí stěhovat mimo Dobříš?

DM: Ano, výše nájemného a ceny pozemků mohou být jeden z důvodů, proč se mladí stěhují mimo větší města.

- b) Napadá Vás nějaký jiný důvod, proč počet vystěhovaných na Dobříši vzrůstá?

DM: Nenapadá, Dobříš je atraktivní, hezké místo, s krásnou přírodou kolem. Jsme na trase D4, dostupnost Prahy je výborná, jak hromadnou dopravou, tak osobní. Dostupné jsou jak školy, tak školky, sportovní vyžití, kdo má „speciální“ požadavky, znovu kousek Praha, nebo Příbram. V okolí jsou i lesní školky, dále je dostupná většina služeb. Máme zde dostupné základní lékařské služby a vybrat si můžete z několika nemocnic v okolí – Příbram, Hořovice, Praha. Myslím, že ve městě žije spousta obyvatel, kteří zde nemají trvalý pobyt. Každý čerpá výhody, které jim TP poskytuje. Pro zápis do škol a školek na Dobříši, je TP ve městě výhodou. Praha poskytuje určitě také zvýhodnění – parkovací karta, může být poklad. V neposlední řadě obyvatelé Dobříše stárnou a bohužel celkově klesá porodnost, počet nově narozených dětí. Navíc mladí hodně cestují a poznávají nová místa, která z různých důvodů mohou být pro ně atraktivní. Ne všichni se vrací do rodného místa.

- c) Někteří obyvatelé, kteří ve městě žijí, zde tedy nemají trvalý pobyt. To představuje pro město problém z několika důvodů (např. tito lidé využívají infrastrukturu města, ale městu z nich přitom neplynou daňové příjmy). Zabývá se město nějak touto problematikou?

DM: Ano. Tuto problematiku řeší spousta obcí. Tím, že byla zrušena povinnost hlásit trvalé bydliště, tak moc motivačních prvků není. Některé obce zkouší různé metody: odpady zdarma pro nově přihlášené občany – je to ale fér vůči lidem, kteří zde žijí dlouhodobě? Neměli by být zvýhodnění za to, že jsou v obci přihlášení? Vyšší vodné, stočné? Některé obce používají finanční motivaci za přihlášení – to je pro mě nepřijatelné. Bohužel moc možností v tomto směru není.